

Τμήμα Νοσηλευτικής

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης Προγράμματος Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	3
3. Προγράμματα Σπουδών.....	8
4. Εκπαιδευτικό - Διδακτικό έργο (2021- 2022)	29
5. Ερευνητικό έργο του τμήματος	48
6. Υποδομές – Υποστηρικτικές Υπηρεσίες	66
7.Συνεργασίες του τμήματος με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	78
8. Επιπρόσθετοι Πόροι – Βιωσιμότητα.....	85
9. Εκπαιδευτική ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ και Εξετάσεις σε συνθήκες SARS – COV – 2 / COVID – 19	87
10. Συμπεράσματα και Σχέδια Βελτίωσης	91

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εσωτερική αξιολόγηση είναι η δεύτερη που υλοποιείται στο τμήμα Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) η οποία αφορά το νέο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) υπό τη νομική μορφή του ΕΛΜΕΠΑ. Αξιολογεί τη λειτουργία του ΠΠΣ το έτος 2021-2022. Σημειώνεται ότι το πρώτο έτος 2019-2020 ξεκίνησε απλά η εφαρμογή του νέου ΠΠΣ για τους πρωτοετείς φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ, χωρίς να υπάρχουν φοιτητές στο 2^ο, 3^ο και 4^ο έτος σπουδών ενώ το έτος 2020-2021 υπήρχαν φοιτητές στο νέο ΠΠΣ μόνο στα δύο πρώτα έτη σπουδών (1^ο και 2^ο).

Το τρέχον ακαδημαϊκό έτος αξιολόγησης 2021-2022 υπήρχαν φοιτητές στο νέο ΠΠΣ μόνο στα τρία πρώτα έτη σπουδών (1^ο, 2^ο και 3^ο) ενώ, στη διάρκεια του ίδιου ακαδημαϊκού έτους προσφέρθηκε και το παλαιό πρόγραμμα ΠΠΣ του ΤΕΙ Κρήτης για τους φοιτητές του 4ου έτους σπουδών, οι οποίοι ήταν ήδη στο τμήμα το Μάιο 2019, όταν το ΤΕΙ Κρήτης άλλαξε μορφή και έγινε η μετάπτωση του σε ΕΛΜΕΠΑ.

Άρα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος προσφέρθηκαν 3 έτη σπουδών ΕΛΜΕΠΑ (1^ο, 2^ο και 3^ο), 1^ο έτος σπουδών ΤΕΙ (4^ο) και 1 έτος σπουδών «ένταξης» στο πρόγραμμα «πανεπιστημιοποίησης» (5^ο έτος) για όσους τελειόφοιτους επιθυμούσαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους, χωρίς να λάβουν πτυχίο ΤΕΙ, αλλά μέσω ενός επιπλέον έτους σπουδών να λάβουν το ανωτατοποιημένο πτυχίο που παρέχει το ΠΠΣ του ΕΛΜΕΠΑ.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Ίδρυση - ιστορικά στοιχεία

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου εντάχθηκε στον Πανεπιστημιακό Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης με τον 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» και έχει έδρα το Ηράκλειο. Το Τμήμα Νοσηλευτικής αποτελεί ένα από τα πρώτα Τμήματα που Ιδρύθηκαν το 1973 στην αρχική μορφή που είχε τότε το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, και συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και σήμερα.

Χωροθέτηση- εγκαταστάσεις

Ύπαρξη βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού

Από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 το Τμήμα Νοσηλευτικής μεταφέρθηκε σε ένα χώρο εξαιρετικά υψηλής ποιότητας, κατασκευασμένο ειδικά για τις δράσεις της Σχολής Επιστημών Υγείας, συνολικού εμβαδού 10.000 τ.μ. Οι σύγχρονες αυτές κτιριακές εγκαταστάσεις χρηματοδοτήθηκαν από προγράμματα της Περιφέρειας Κρήτης (ΕΣΠΑ 2006-2013) και έχουν λειτουργική επάρκεια. Τα παραπάνω χρησιμοποιούνται από κοινού με το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας (Κ.Ε.) που συστεγάζεται στη Σχολή.

Πιο συγκεκριμένα, η Σχολή διαθέτει στο τμήμα Νοσηλευτικής 6 αμφιθέατρα διδασκαλίας 110 θέσεων σε παράλληλη χρήση με το τμήμα Κ.Ε., 8 αίθουσες εργαστηρίων μόνο για το τμήμα Νοσηλευτικής, 1 αμφιθέατρο εκδηλώσεων, 1 κτήριο, όπου μεταξύ άλλων, στεγάζεται η Γραμματεία του τμήματος, τα γραφεία των μελών ΔΕΠ και τα γραφεία των μελών ΕΤΕΠ Νοσηλευτικής, μία κοινόχρηστη αίθουσα συνεδριάσεων χωρητικότητας 20 ατόμων, εξοπλισμένης με πιστοποιημένο σύστημα τηλεδιασκέψεων. Πέραν αυτών, υπάρχουν ακόμα διαθέσιμες αίθουσες για περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων, όπως είναι βιβλιοθήκη, χώρος ανάπτυξης φοιτητικών δράσεων κ.ά.

Εξοπλισμένα εκπαιδευτικά εργαστήρια Νοσηλευτικής

Το τμήμα διαθέτει επτά (7) σύγχρονα εκπαιδευτικά εργαστήρια αμιγώς της Νοσηλευτικής, εφοδιασμένα με εποπτικά μέσα διδασκαλίας και διεξαγωγής βασικής έρευνας.

Εξοπλισμένα εργαστήρια Υπολογιστικών Συστημάτων

Η Σχολή διαθέτει τέσσερα (4) εκπαιδευτικά-ερευνητικά εργαστήρια Η/Υ με 100 θέσεις εξοπλισμένων με σύγχρονα υπολογιστικά συστήματα. Υπάρχει εγκατεστημένο ασύρματο δίκτυο (Wi-Fi) με δωρεάν πρόσβαση στους φοιτητές, στα μέλη ΔΕΠ και τους επισκέπτες της.

Διοικητική δομή του Τμήματος

Πρόεδρος για το ακαδημαϊκό έτος 2021-22 ήταν ο κ. Κλεισιάρης Χρήστος, ενώ αναπληρωτής πρόεδρος ο κ. Κωνσταντινίδης Θεοχάρης. Το τμήμα δεν διαθέτει τομείς και έτσι οι οριστικές αποφάσεις λαμβάνονται στη Συνέλευση τμήματος με όλα τα μέλη ΔΕΠ, έναν εκπρόσωπο ΕΤΕΠ, ενώ εκπρόσωπος φοιτητών δεν έχει οριστεί παρότι προσκλήθηκαν.

Στελέχωση του Τμήματος, μέλη ΔΕΠ και λοιπό προσωπικό

Το Τμήμα Νοσηλευτικής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 λειτούργησε αρχικά με 10 μέλη ΔΕΠ, δύο μέλη ΕΤΕΠ και δύο γραμματείς.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους έγιναν οι εξής μεταβολές μελών ΔΕΠ:

Όνοματεπώνυμο	Είδος Μεταβολής	Βαθμίδα	Περίοδος μεταβολής
Στυλιανάκης Μηνάς	Νέος Διορισμός (11 ^ο μέλος ΔΕΠ)	Επίκουρος Καθηγητής	χειμερινό 2021-22
Πατελάρου Αθηνά	Εξέλιξη σε βαθμίδα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	εαρινό 2021-2022

Επίσης, μέσα στο έτος 2021-2022 ολοκληρώθηκε η εκλογή ενός νέου μέλους ΔΕΠ (Δρ. Κωνσταντίνου Γιακουμιδάκη) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και εκκρεμούσε η ανάληψη καθηκόντων, η οποία έγινε το χειμερινό 2022-2023.

Το τμήμα αξιοποίησε επίσης ένδεκα (11) μέλη ως έκτακτο προσωπικό για τη διδασκαλία ορισμένων θεωρητικών μαθημάτων, εργαστηριακών μαθημάτων και τη διεξαγωγή κλινικής άσκησης στις τοπικές μονάδες υγείας οι οποίοι συμπλήρωσαν αθροιστικά 4 πλήρεις θέσεις Ακαδημαϊκών Υποτρόφων (δηλαδή 4*16 ώρες =64 ώρες εβδομαδιαίως). Ακόμα, στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» είχαν προσληφθεί για το έτος 2020-21 τέσσερα μέλη διδακτικού προσωπικού, κάτοχοι Δ.Δ. με στόχο τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων που άπτονται του αντικειμένου τους.

Ονομαστικός κατάλογος που αφορά στο μόνιμο και έκτακτο προσωπικό, τη σχέση εργασίας και την ανάθεση μαθημάτων κατά το Ακαδ. Έτος 2021-2022 παρατίθεται στην Ενότητα 4 «Εκπαιδευτικό -Διδακτικό Έργο» στις σελίδες 34 - 41.

Σύγχρονη αντίληψη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος για τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος

Τα μέλη ΔΕΠ έχουν διαμορφώσει μέσα από τις σπουδές τους, την πλούσια επαγγελματική τους εργασία και τις ερευνητικές και επιστημονικές τους συνεργασίες με άλλα τμήματα Νοσηλευτικής στην αλλοδαπή και στην ημεδαπή, σύγχρονες αντιλήψεις για την αποστολή, τους στόχους και τους σκοπούς του τμήματος Νοσηλευτικής.

Αποστολή του Τμήματος είναι:

- η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης με στόχο την προετοιμασία νοσηλευτών που θα καλύπτουν όλο το φάσμα της νοσηλευτικής και θα παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα, διαθέτοντας ευρύ πεδίο επιστημονικών γνώσεων προσαρμοσμένων στα εκάστοτε νέα δεδομένα, εμπειρία εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης σε πραγματικές συνθήκες, ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων και αξιοποίηση των επιστημονικών συμπερασμάτων στην κλινική πράξη και ικανότητα διάχυσης της γνώσης στο ευρύ κοινό, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.
- Η προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας μέσα από συνεργασίες με άλλα ιδρύματα και οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Η συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας ή/και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

- Η πρόληψη της ασθένειας, η προαγωγή της υγείας και γενικότερα η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού μέσω της σύνδεσης του Τμήματος με την ευρύτερη κοινωνία (τοπικοί φορείς, ομάδες ατόμων, μεμονωμένα άτομα).
- Η συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών του Τμήματος.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του τμήματος Νοσηλευτικής είναι οι ακόλουθοι:

A. Γενικοί στόχοι

1. Διαρκής αναβάθμιση και διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση και ενίσχυση του ανοικτού χαρακτήρα της εκπαίδευσης στο τμήμα Νοσηλευτικής.
2. Βελτίωση των επιπέδων φοίτησης και επιτυχούς ολοκλήρωσης των σπουδών.
3. Ενδυνάμωση της σύνδεσης ανάμεσα στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία.
4. Βελτίωση της σύνδεσης της ανώτατης εκπαίδευσης με την κοινωνία και την αγορά εργασίας τόσο στον Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό τομέα.
5. Συνεχής ποιοτική αναβάθμιση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και ανάδειξη του τμήματος μεταξύ των άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων.
6. Σταθεροποίηση των ποιοτικών ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών του προγράμματος.
7. Αξιοποίηση των σύγχρονων τάσεων στις επιστήμες υγείας και κάλυψη των εργασιακών αναγκών εφαρμογής και εξειδίκευσης, με έμφαση στην καινοτομία και την τεχνολογία.
8. Υποστήριξη της βασικής και εφαρμοσμένης επιστημονικής έρευνας.
9. Υλοποίηση της προσφοράς στις τοπικές κοινωνίες με προγράμματα δια βίου μάθησης.
10. Προσανατολισμός διπλωματικών εργασιών σε σύγχρονα ερευνητικά αντικείμενα και εκπόνηση εργασιών υψηλού επιπέδου με προσανατολισμό σε γνωστικά αντικείμενα που σχετίζονται και αξιοποιούν την καινοτομία, στην τεχνολογία και την διοίκηση.

B. Ειδικοί στόχοι

1. Σημαντική ενίσχυση σε μέλη ΔΕΠ ώστε το τμήμα να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις.
2. Σημαντική ενίσχυση σε διοικητικό προσωπικό.
3. Αξιοποίηση εσόδων από το ΠΜΣ για την ενίσχυση του Τμήματος σε εξοπλισμό.
4. Διασφάλιση της συνέχισης διάθεσης έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού.
5. Αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του αποτελέσματος και προτάσεις για βελτίωση του προγράμματος και των διαδικασιών.
6. Δημιουργία γενικού κανονισμού του τμήματος και των εργαστηρίων.

7. Πλήρης αξιοποίηση της ασύγχρονης πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης e-class και δημιουργία υλικού σε όλα τα μαθήματα.
8. Νέος εξοπλισμός για το εργαστήριο ελεύθερης χρήσης Πληροφορικής.
9. Νέος εξοπλισμός για τα εργαστήρια Νοσηλευτικής.
10. Δημιουργία νέου εργαστηρίου Νοσηλευτικής. Στο πλαίσιο του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού σχεδιασμού του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ για την επέκταση κυρίως των ερευνητικών του δραστηριοτήτων προτείνεται η δημιουργία νέου εργαστηρίου.

3. Προγράμματα Σπουδών

Ποιο ήταν το έναυσμα για νέο ΠΣ ή για τον ανασχεδιασμό ενός υφιστάμενου ΠΣ. Σε ποιες ανάγκες αυτό ανταποκρίνεται; Περιορισμοί του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος. Τυχόν μεταβολές που επήλθαν στις ακαδημαϊκές δομές τμήμα / σχολή, τα αποτελέσματά τους σε σχέση με το νέο ΠΣ. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών σχετικά με το σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών;

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Με στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στην επιστήμη της Νοσηλευτικής, το Τμήμα έχει αναπτύξει και εφαρμόσει πρόγραμμα σπουδών, το οποίο δομείται με βάση το Φόρτο Εργασίας (ΦΕ) των φοιτητών, έτσι ώστε να μπορεί να προσφέρει όλες τις απαιτούμενες γνώσεις. Σε κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών κατανέμεται ένας αριθμός Πιστωτικών Μονάδες (ΠΜ) του συστήματος European Credits Transfer System (ECTS) αναλογικά προς το Φόρτο Εργασίας (ΦΕ). Το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών μπορεί να υλοποιηθεί σε τέσσερα ακαδημαϊκά έτη και περιλαμβάνει συνολικά 55 μαθήματα, εκ των οποίων τα 50 είναι υποχρεωτικά και τα 5 επιλογής. Το ΠΠΣ είναι ένα πρόγραμμα υψηλών απαιτήσεων, το εκπαιδευτικό φορτίο του οποίου είναι κατανομημένο ορθολογικά σε διαδοχικά εξάμηνα, με κάθε εξάμηνο να συγκεντρώνει περίπου 30 ECTS, σε συμφωνία με τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα.

Το τμήμα Νοσηλευτικής, δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διαρκή βελτίωση του προγράμματος σπουδών και στην ποιότητα, ώστε οι φοιτητές του τμήματος να αποκτούν αφενός ένα πολύ καλό επίπεδο ολοκληρωμένων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων και αφετέρου να αναπτύσσουν κατάλληλες δεξιότητες, ώστε να μπορούν να παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Το τμήμα Νοσηλευτικής ανανεώνει, εκσυγχρονίζει και επικαιροποιεί το πρόγραμμα σπουδών του, ώστε να προσαρμόζεται στις διεθνείς εξελίξεις.

Για την αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών, λαμβάνονται υπόψη οι αξιολογήσεις των φοιτητών, οι απόψεις επαγγελματιών υγείας από τον χώρο εφαρμογής, όπως και οι νέες επιστημονικές και ερευνητικές τάσεις που επικρατούν διεθνώς στον τομέα της Νοσηλευτικής. Πραγματοποιήθηκε στοχευμένη αναμόρφωση για το ακαδημαϊκό έτος 2021-22.

Στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών υπάρχουν δύο βασικές ταξινομήσεις μαθημάτων.

A. Υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

B. Μαθήματα που περιλαμβάνουν μόνο α) θεωρητικό μέρος β) μαθήματα που μπορεί να περιέχουν θεωρητικό με φροντιστηριακές, εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις και γ) ορισμένα ελάχιστα μαθήματα αμιγώς εργαστηριακά.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή υποχρέωση του φοιτητή.

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα στα οποία η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για τους φοιτητές του τμήματος Νοσηλευτικής.

Ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει, ώστε να συμπληρώσει τον αριθμό των μαθημάτων, που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει ένα από τα μαθήματα επιλογής του κάθε εξαμήνου που παρακολουθεί, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του και με τους περιορισμούς του του προγράμματος σπουδών.

Το σύνολο των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων του παρόντος προγράμματος σπουδών του τμήματος είναι 20 και κατανέμονται από το Β' έως το ΣΤ' εξάμηνο. Για τη βαθμολογία τους ισχύει ότι και στα υποχρεωτικά μαθήματα.

Οι φροντιστηριακές εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις αποτελούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τη συμπληρωματική εμπέδωση της ύλης του μαθήματος, την πρακτική άσκηση των γνώσεων και την καλύτερη εμπέδωση της ύλης. Οι ασκήσεις διεξάγονται σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών και η παρακολούθησή τους είναι υποχρεωτική. Το σύνολο των απουσιών ανά εξάμηνο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10%, διαφορετικά δεν έχει το δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση της αντίστοιχης ενότητας του μαθήματος και υποχρεούται να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο.

Μέχρι το ακαδ. έτος 2021-22 είχε διδαχθεί μόνο το 1^ο, 2^ο και το 3^ο έτος σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ, δηλαδή από το 1ο έως και το 6ο ακαδ. εξάμηνο. Συνολικά, προσφέρθηκαν 39 υποχρεωτικά μαθήματα και διατέθηκαν 5 από τα 20 διαθέσιμα μαθήματα επιλογής.

Έχει ή ποτέ πρόκειται να ξεκινήσει η εφαρμογή του νέου ΠΣ. Βασικές πληροφορίες που αφορούν την υλοποίησή του (αριθμός φοιτητών, προτιμήσεις κ.λπ.) και κριτική ανάλυση σε σχέση με προηγούμενη κατάσταση. Σχεδιασμός για την ένταξη των παλαιών φοιτητών στο νέο ΠΣ.

Ένταξη φοιτητών προγράμματος σπουδών ΤΕΙ

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών ΤΕΙ, απαιτείται να παρακολουθήσουν επιτυχώς συνολικά και τα 7 υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται στο Νέο Πρόγραμμα σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ και στα 2 εξάμηνα. Σε περίπτωση που έχουν ήδη παρακολουθήσει κάποιο μάθημα ως «Επιλογής Υποχρεωτικό» στο υπάρχον πρόγραμμα σπουδών ΤΕΙ, τότε οφείλουν να επιλέξουν κάποιο άλλο μάθημα από τη λίστα των «Κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων» που προσφέρονται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την απόκτηση πτυχίου ΠΕ. Τον Ιούνιο κάθε ακαδημαϊκού έτους αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος Νοσηλευτικής ποια μαθήματα θα προσφέρονται το επόμενο ακαδημαϊκό έτος και σε ποιο διδακτικό εξάμηνο σπουδών.

Υποχρεωτικά στο νέο πρόγραμμα σπουδών

Ανακουφιστική Νοσηλευτική

Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νοσημάτων

Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας

Νοσηλευτική Αποκατάσταση Χρονίων Πασχόντων
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά
Νευρολογική-Νευροχειρουργική Νοσηλευτική
Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
Θεωρίες της Νοσηλευτικής Επιστήμης
Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού στις Υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας
Συμβουλευτική - Επικοινωνία στη Νοσηλευτική
Βιοηθική

Οι εισροές φοιτητών τα 2 τελευταία έτη είναι 193 (2020-21) και 197 (2021-2022) με μια συνολική δύναμη φοιτητών 791 και 720 για τα έτη 2020-21 και 2021-22 αντίστοιχα. Ο ρυθμός αποφοίτησης είναι υψηλός, 185 (2020-2021), αλλά το τελευταίο έτος λόγω της πανδημίας, τα στοιχεία δεν προσφέρονται για ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων και αξιολόγηση π.χ. 28 πτυχιούχοι (2021-2022). Με γνώμονα την επάνοδο σε υψηλούς ρυθμούς αποφοίτησης το τμήμα πιστεύει ότι θα έχει μια ικανοποιητική ροή αποφοίτων ώστε το εαρινό εξάμηνο 2022-23 όπου συμπληρώνονται τα ν+2 έτη του προϋπάρχοντος ΠΠΣ να έχει αποφοιτήσει το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών (523 φοιτητές προϋπάρχοντων ΠΠΣ).

Σύσταση Επιτροπής σχεδιασμού του νέου Προγράμματος Σπουδών; Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΕΠΣ για τη διαμόρφωση του ΠΣ; Σημαντικά ζητήματα που τέθηκαν στην διαδικασία εκπόνησης του ΠΣ. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε το ΠΣ στο εσωτερικό του Τμήματος; Αναφέρετε ποια ήταν η συμμετοχή των φοιτητών, αποφοίτων, εργοδοτών, επιστημονικών φορέων στην κατάρτιση του ΠΣ; Περιγραφή της διαδικασίας που ακολουθήθηκε με αναφορά σε βασικά σημεία των συζητήσεων κατά τη διαδικασία έγκρισης του ΠΣ. Αν έχει ξεκινήσει η εφαρμογή του νέου ΠΣ. Βασικές πληροφορίες που αφορούν την υλοποίησή του (αριθμός φοιτητών, προτιμήσεις κ.λπ.) και κριτική ανάλυση σε σχέση με προηγούμενη κατάσταση. Σχεδιασμός για την ένταξη των παλαιών φοιτητών στο νέο ΠΣ.

Το ΠΠΣ το επεξεργάστηκε και διαμόρφωσε πενταμελής επιτροπή αποτελούμενη από τους: Ζωγραφάκη-Σφακιανάκη Μ., Κωνσταντινίδη Θ., Κριτσωτάκη Γ., Ρίκο Ν. και Ρουμπελάκη Μ., με βάση την 1η Συνέλευση, 21-5-2019, η οποία εισηγήθηκε στη Συνέλευση για το ΠΠΣ και μέσα από εκτενή διαλογική συζήτηση διαμορφώθηκε το τελικό ΠΠΣ στη 2η Συνέλευση, 30-5-2019. **Αναμορφώθηκε στοχευμένα το 2021 και υπό τη συγκεκριμένη έκδοση λειτουργεί ως σήμερα.**

Το νέο πρόγραμμα σπουδών έχει σκοπό να δημιουργήσει Νοσηλευτές ικανούς να στελεχώσουν κάθε μονάδα υγείας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα σε επίπεδο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Παράλληλα οι απόφοιτοι να είναι ικανοί να προάγουν τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και να παρακολουθήσουν σπουδές Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού επιπέδου.

Το ΠΠΣ Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ στηρίζεται μεταξύ άλλων:

- στις “ντιρεκτίβες”, ειδικές Τομεακές Οδηγίες και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Νοσηλευτική Εκπαίδευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οδηγία 2005/36/EK και οδηγία 2013/55/EE)
- στις συστάσεις της Συμβουλευτικής επιτροπής για την εκπαίδευση Νοσηλευτών του Διεθνούς Συνδέσμου Νοσηλευτών (International Council of Nurses)
- στις συστάσεις του American Nursing Association για την εκπαίδευση
- στην ελληνική Νομοθεσία (ενδεικτικά βασίζεται στα άρθρα 30, 31 και 32 του Νόμου 4009/2011, ΦΕΚ Α΄ 195/06.09.2011)
- στις οδηγίες της ΕΘΑΑΕ
- στις πληροφορίες που αντλήθηκαν από πανεπιστημιακά τμήματα της ημεδαπής όπως:
Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, <http://www.nurs.uoa.gr/proptyxiakes-spydes/odhgos-spydon.html>
Τμήμα Νοσηλευτικής ΠαΔΑ, <http://nurs.uniwa.gr/studies/odigos-spoudon/>
Τμήμα Νοσηλευτικής ΠαΠελ, <http://nosileftiki.uop.gr/studies.html>
- σε εκπαιδευτικά Νοσηλευτικά Προγράμματα άλλων ιδρυμάτων στο εξωτερικό τα οποία μελετήθηκαν για τη δομή και το περιεχόμενό τους. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής: *University of California, San Francisco; University of California, Los Angeles; Polytechnic University, Hong Kong; Kings’ College London, Florence Nightingale School of Nursing & Midwifery; University of Newcastle.*

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι στόχοι και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών και τεκμηριώνεται η ανταπόκρισή του τόσο στο διεθνές ακαδημαϊκό και επιστημονικό περιβάλλον όσο και στις απαιτήσεις των πεδίων επαγγελματικής απασχόλησης των αποφοίτων του με συγκεκριμένες αναφορές και στοιχεία.

Το ΠΠΣ είναι βασισμένο σε σύγχρονα ΠΣ του εξωτερικού και της ημεδαπής για τη γενική νοσηλευτική.

Ο απόφοιτος του βασικού τίτλου σπουδών στη Νοσηλευτική πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Αυτό επιτυγχάνεται με την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών, έτσι ώστε ο πτυχιούχος να μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά στους παρακάτω τομείς:

- Εφαρμόζουν αποτελεσματική τεκμηριωμένη φροντίδα για ασθενείς με ποικίλα προβλήματα υγείας για την παροχή ποιοτικής φροντίδας σε επίπεδο θεραπείας, αποκατάστασης της υγείας ή διαχείρισης των χρόνιων νοσημάτων και απειλητικών για τη ζωή καταστάσεων, με την εφαρμογή εξειδικευμένης φροντίδας που περιλαμβάνει και ανακουφιστική φροντίδα, φροντίδα του τέλους της ζωής και διαχείριση του πένθους των φροντιστών, όπου απαιτείται.
- Συντονίζουν και να εφαρμόζουν τη φροντίδα σε όλο το φάσμα των χώρων φροντίδας, από την κοινότητα, στο νοσοκομείο, σε εξωνοσοκομειακές δομές αποκατάστασης και στο σπίτι των ασθενών.
- Συνεργάζονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής φροντίδας με άλλους επαγγελματίες υγείας για ασφαλή και ποιοτική φροντίδα και επίτευξη των νοσηλευτικών στόχων και ταυτόχρονα να ενισχύουν τη λήψη σημαντικών αποφάσεων από ασθενείς για θέματα που τους αφορούν.
- Σχεδιάζουν και εφαρμόζουν προγράμματα πρόληψης και συμβουλευτικής στην κοινότητα, όπως είναι η σχολική και η επαγγελματική υγιεινή.
- Εστιάζουν την προσοχή τους και την παρεχόμενη φροντίδα όχι μόνο σε άτομα, αλλά σε οικογένειες και στην κοινότητα για πραγματικά ή δυνητικά προβλήματα υγείας.
- Διοικούν και να οργανώνουν νοσηλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας όλων των επιπέδων.
- Οργανώνουν έρευνες ή να συμμετέχουν σε αυτές ως ερευνητές στο πλαίσιο ευρύτερων ερευνητικών μονάδων, για να βελτιώσουν τη νοσηλευτική γνώση στη φροντίδα των υγιών και των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν υγιείς, ασθενείς, φοιτητές, άλλους επαγγελματίες υγείας ή άλλες ομάδες εκπαιδευομένων σε θεωρητικό επίπεδο και σε επίπεδο κλινικής εφαρμογής.
- Τηρούν τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας του επαγγέλματος και να αναγνωρίζουν τα επιστημονικά όρια των δράσεων τους.

Γενικά στοιχεία του προγράμματος

Προσδιορίζονται τα κύρια γνωστικά αντικείμενα που αποτελούν τη βάση του προγράμματος σπουδών, διευκρινίζεται αν η εστίαση του προγράμματος σπουδών είναι γενική ή εξειδικευμένη. Καθορίζεται ο προσανατολισμός του προγράμματος σπουδών. Προσδιορίζονται και περιγράφονται το προφίλ των αποφοίτων και οι πιθανοί τομείς όπου οι πτυχιούχοι του μπορούν να αναζητήσουν εργασία.

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Νοσηλευτικής επιστήμης, που απευθύνεται στον άνθρωπο, την οικογένεια και το κοινωνικό σύνολο και έχει ως στόχο την προαγωγή και διατήρηση της υγείας, την πρόληψη της νόσου, τη θεραπεία της ασθένειας και την αποκατάσταση της υγείας.

Η επιτυχία του ΠΣ σχετίζεται με τη μεγάλη απορρόφηση των αποφοίτων σε ποικίλες θέσεις εργασίας στην ημεδαπή και αλλοδαπή. Οι απόφοιτοί μας (για την ώρα του ΤΕΙ) έχουν στελεχώσει τα τελευταία χρόνια θέσεις νοσηλευτικής σε νοσοκομεία (είτε μέσω ΑΣΕΠ, είτε με πίνακες επικουρικών μέσω ΥΠΕ), έχουν επιλεγθεί σε θέσεις νοσηλευτικών ειδικοτήτων (επείγουσας και εντατικής, καρδιολογικής, περιεχειρητικής, κοινοτικής και δημόσιας υγείας, κ.ά.), έχουν καταλάβει θέσεις σχολικού νοσηλευτή, έχουν στελεχώσει πλήθος ιδιωτικών κλινικών στην Κρήτη αλλά και στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Παράλληλα, έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν σε δεκάδες σύγχρονα ΠΜΣ στο χώρο της υγείας της ημεδαπής εκτός του ΠΜΣ του τμήματός μας, όπως την Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, το τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, το Τμήμα Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ, την Ιατρική Σχολή Αθηνών, την Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης, κ.ά.).

Σημαντική αναγνώριση του ΠΣ υπάρχει και στην αλλοδαπή, που έχουν απορροφηθεί επιτυχώς δεκάδες εργαζόμενοι απόφοιτοι μας στην Αγγλία, στην Ολλανδία, στη Γερμανία, στη Σουηδία, στη Νορβηγία, στις ΗΠΑ, στην Ισπανία, στην Κύπρο, κ.ά.

Συμπερασματικά, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής αφουγκράζεται τις σύγχρονες επιστημονικές κατευθύνσεις και προσανατολίζεται στην παροχή και καλλιέργεια των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και δεοντολογικών συμπεριφορών, έτσι ώστε οι απόφοιτοι του τμήματος να είναι ικανοί να ανταπεξέλθουν επιτυχώς σε σύνθετες και απαιτητικές εργασιακές προκλήσεις.

Αποστολή του Τμήματος είναι:

- η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης με στόχο την προετοιμασία νοσηλευτών που θα καλύπτουν όλο το φάσμα της γενικής νοσηλευτικής και θα παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα, διαθέτοντας ευρύ πεδίο επιστημονικών γνώσεων προσαρμοσμένων στα εκάστοτε νέα δεδομένα, εμπειρία εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης σε πραγματικές συνθήκες, ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων και αξιοποίηση των επιστημονικών συμπερασμάτων στην κλινική πράξη και ικανότητα διάχυσης της γνώσης στο ευρύ κοινό, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.
- Η προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας μέσα από συνεργασίες με άλλα ιδρύματα και οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Η συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας ή/και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

- Η πρόληψη της ασθένειας, η προαγωγή της υγείας και γενικότερα η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού μέσω της σύνδεσης του Τμήματος με την ευρύτερη κοινωνία (τοπικοί φορείς, ομάδες ατόμων, μεμονωμένα άτομα).

Διατύπωση συγκεκριμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος με βάση τη συμβατότητα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (Γνώσεις, Ικανότητες, Δεξιότητες). Βλέπε Παράρτημα Α. Προσδιορίζονται οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες (Παράρτημα 2) που δημιουργούνται από το πρόγραμμα και γίνεται, αν είναι δυνατόν, διάκριση μεταξύ των γενικών και ειδικών ικανοτήτων, που είναι οι πλέον σχετικές με το προτεινόμενο πρόγραμμα.

Αξιολόγηση των φοιτητών και κανόνες αποφοίτησης. Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Στο τμήμα Νοσηλευτικής δεν εφαρμόζεται σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS). Όμως, υπάρχει η δυνατότητα αναγνώρισης μαθημάτων και των αντίστοιχων ECTS σε προπτυχιακούς φοιτητές άλλων τμημάτων Νοσηλευτικής της χώρας, οι οποίοι εισάγονται στο τμήμα μας μετά από μετεγγραφή μετά από αίτησή τους και αφού αξιολογηθεί αυτή από ειδική επιτροπή που ορίζεται από τη συνέλευση του τμήματος. Ανάλογη διαδικασία ακολουθείται και σε αποφοίτους άλλων τμημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που εισάγονται στο τμήμα μας μετά από κατατακτήριες εξετάσεις.

Εκδίδεται το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) για όλους τους πτυχιούχους του Προγράμματος Σπουδών;

Με την ολοκλήρωση της φοίτησής τους λαμβάνουν το Παράρτημα Διπλώματος, όπως ακριβώς ορίζει ο νόμος.

Αξιολόγηση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021- 2022, για το οποίο καταγράφεται η παρούσα αξιολόγηση ΠΠΣ, το Τμήμα Νοσηλευτικής υλοποίησε το 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο και 6^ο εξάμηνο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ. Ταυτόχρονα, το Τμήμα μας διεκπεραίωσε το 7^ο εξάμηνο και την πρακτική άσκηση του 8ου εξαμήνου του ΠΠΣ του ΤΕΙ. Κατά συνέπεια, οι πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, εργαστήρια, κ.τ.λ.) κατανέμονταν μεταξύ της εφαρμογής του νέου ΠΠΣ του ΕΛΜΕΠΑ και του ΠΠΣ του ΤΕΙ καθώς και με την επιπρόσθετη διαδικασία του προγράμματος “ένταξης” στο ΕΛΜΕΠΑ με τα 7 μαθήματα για την ισοτίμηση του πτυχίου.

Παρουσιάστε το συνολικό πρόγραμμα σπουδών, τη λειτουργία κατευθύνσεων, ανάλυση σε Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υποβάθρου και Ειδίκευσης όπως και σε Υποχρεωτικά και μαθήματα Επιλογής. Την ανάλυση του διδακτικού έργου σε διαλέξεις, ασκήσεις πράξης, εργαστηριακές / κλινικές ασκήσεις. Τον τρόπο υπολογισμού του φόρτου εργασίας σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής ECTS, και πιστωτικών μονάδων ECTS <http://www.iky.gr/ects-ds-labels/item/550-odigos-gia-tous-xristes-tou-ects> Υπουργική Απόφαση Αρ. Φ5/89656/Β3 (Τεύχος Β' Αρ. Φύλλου 1466/2007): «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων».

Τα μαθήματα του ΠΠΣ του ΕΛΜΕΠΑ χωρίζονται ανά εξάμηνο σε Υποχρεωτικά και Επιλογής Υποχρεωτικά μαθήματα. Ο κατάλογος μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών με βάση την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που πραγματοποιήθηκε στην 61^η/17-6-2021/Θ5 συνέλευση του τμήματος Νοσηλευτικής, όπως ισχύει και σήμερα, για τα αντίστοιχα εξάμηνα του 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου}, 4^{ου}, 5^{ου} και 6^{ου} είναι ο ακόλουθος:

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 1ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη	Υ	3		3		6	180	6
2	Ανατομία Ι	Υ	2		2		4	120	4
3	Φυσιολογία Ι	Υ	2				2	90	3
4	Εισαγωγή στη Βιολογία του Κυττάρου	Υ	3				3	120	4
5	Εισαγωγή στην Πληροφορική	Υ	2		1		4	120	4
6	Περιβαλλοντική Υγεία	Υ	2				2	90	3
	Αναζήτηση Επιστημονικής Βιβλιογραφίας - Αρχές Επιστημονικής Συγγραφής και								
7	Παρουσίαση	Υ			2		2	90	3
8	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	Υ	2				2	90	3
	ΣΥΝΟΛΟ 1^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ		16		9		25	900	30

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 2ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	Υ	3		4		7	210	7
2	Κοινωνική Νοσηλευτική Ι	Υ	3	3			6	180	6
3	Ανατομία ΙΙ	Υ	2		2		4	120	4
4	Φυσιολογία ΙΙ	Υ	2				2	90	3
	Κλινική Μικροβιολογία - Έλεγχος								
5	Λοιμώξεων	Υ	2				2	90	3
6	Βιοχημεία	Υ	3				3	120	4
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (υποχρεωτικά)		15	3	6	0	24	810	27

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1 από τα 4)

7	Θεωρίες της Νοσηλευτικής Επιστήμης	ΕΥ	2				2	90	3
---	------------------------------------	----	---	--	--	--	---	----	---

7	Συμβουλευτική - Επικοινωνία στη Νοσηλευτική	EY	2			2	90	3
7	Εφαρμογές Φύλλων Εργασίας στη Νοσηλευτική	EY		2		2	90	3
7	Κλινικές Δεξιότητες στη Νοσηλευτική	EY		2		2	90	3
ΣΥΝΟΛΟ 2^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ						26	900	30

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 3ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Παθολογική Νοσηλευτική Ι	Y	4	1		3	8	210	7
2	Χειρουργική Νοσηλευτική Ι	Y	4	1		3	8	210	7
3	Νοσηλευτική - Κλινική αξιολόγηση ασθενούς	Y	2	1			3	90	3
4	Βασικές Αρχές Φαρμακολογίας στη Νοσηλευτική	Y	3				3	120	4
5	Εξατομικευμένη Φροντίδα-Νοσηλευτική Ακριβείας	Y	1		1		2	90	3
6	Παθολογία	Y	2				2	90	3
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (υποχρεωτικά)			16	3	1	6	26	810	27

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1 από τα 4)

7	Διαχείριση Κρίσεων	EY	2				2	90	3
7	Αγγλική Ορολογία στις Επιστήμες Υγείας	EY	2				2	90	3
7	Περιεγχειρητική Νοσηλευτική	EY	2				2	90	3
7	Ασφάλεια Ασθενών	EY	2				2	90	3
7	Πρώτες Βοήθειες		2				2	90	3

(για φοιτητές άλλων τμημάτων ΕΛΜΕΠΑ)

ΣΥΝΟΛΟ 3ου ΕΞΑΜΗΝΟΥ 18 3 1 6 28 900 30

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 4ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Παθολογική Νοσηλευτική ΙΙ	Υ	4	1		3	8	210	7
2	Χειρουργική Νοσηλευτική ΙΙ	Υ	4	1		3	8	210	7
3	Μεθοδολογία της Έρευνας	Υ	3				3	120	4
4	Νοσηλευτική Αποκατάσταση Χρονίων Πασχόντων	Υ	2				2	90	3
5	Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας	Υ	2	1			3	90	3
6	Επιδημιολογία	Υ	2				2	90	3
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (υποχρεωτικά)			17	3	0	6	26	810	27
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1 από τα 4)									
7	Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας	ΕΥ	2				2	90	3
7	Διαπολιτισμική Νοσηλευτική	ΕΥ	2				2	90	3
7	Μεθοδολογία Ποιοτικής Έρευνας	ΕΥ	2				2	90	3
7	Βιοηθική	ΕΥ	2				2	90	3
ΣΥΝΟΛΟ 4ου ΕΞΑΜΗΝΟΥ			19	3	0	6	28	900	30

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 5ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Παιδιατρική Νοσηλευτική	Υ	3			4	7	210	7

2	Νοσηλευτική Μητρότητας	Υ	3		4	7	210	7	
3	Βιοστατιστική	Υ	2	2		4	120	4	
4	Ογκολογική Νοσηλευτική	Υ	2			2	90	3	
5	Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας	Υ	2			2	90	3	
6	Νοσηλευτική Αναισθησιολογία	Υ	2	1		3	90	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (υποχρεωτικά)			14	1	2	8	25	810	27

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1 από τα 4)

7	Νοσηλευτική της Οικογένειας	ΕΥ	2			2	90	3	
7	Βιοϊατρική-Περιβαλλοντική νανοτεχνολογία	ΕΥ	1	1		2	90	3	
7	Γενετική του Ανθρώπου	ΕΥ	2			2	90	3	
7	Συμβουλευτική Εγκύων-Παιδιών - Εφήβων	ΕΥ	2			2	90	3	
ΣΥΝΟΛΟ 5^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ			16	1	2	8	27	900	30

Αρ. Μαθ	Μαθήματα - 6ο Εξάμηνο	ΕΜ	Θ	Φ	Ε	Κλινική Άσκηση	Σύνολο	Φ.Ε	Π.Μ
1	Εντατική Νοσηλευτική Φροντίδα	Υ	3			4	7	210	7
2	Επείγουσα Νοσηλευτική - Α' Βοήθειες	Υ	3		2		5	150	5
3	Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νοσημάτων	Υ	2	1			3	90	3
4	Πρακτική Βασισμένη στις Ενδείξεις	Υ	2		1		3	90	3
5	Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας	Υ	3				3	90	3
6	Νοσηλευτική της Τρίτης Ηλικίας	Υ	2				2	90	3
7	Πρωτοβάθμια και Κατ' Οίκον Φροντίδα Υγείας	Υ	2				2	90	3

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (υποχρεωτικά)	17	1	3	4	25	810	27
--------------------------------------	-----------	----------	----------	----------	-----------	------------	-----------

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1 από τα 4)

8	Βάσεις Δεδομένων και Ιατρικός Φάκελος	EY		2		2	90	3	
	Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού στις Υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας	EY	2			2	90	3	
8	Νευρολογική - Νευροχειρουργική Νοσηλευτική	EY	2			2	90	3	
8	Εκπόνηση Ερευνητικής Εργασίας	EY	2			2	90	3	
ΣΥΝΟΛΟ 6^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ			19	1	3	4	27	900	30

EM= Είδος μαθήματος Θ= Θεωρία, E=Εργαστήριο, Φ= Φόρτος εργασίας, Π.Μ.= Πιστωτικές Μονάδες

*Η Πρακτική Άσκηση δεν αναφέρεται στους παραπάνω Πίνακες διότι αποτελεί προαιρετική διαδικασία. Ξεκινά με το πέρας του 6ου και του 8ου εξαμήνου όπου και οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να κάνουν 2 μήνες (Ιούλιος-Αύγουστος) προαιρετική ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΘΕΡΙΝΩΝ ΜΗΝΩΝ (8 ώρες/ 5 ημέρες / εβδομάδα) η οποία αναγράφεται στο Συμπλήρωμα Διπλώματος και στη βεβαίωση σπουδών, αλλά δεν υπολογίζεται για τη λήψη του πτυχίου.

Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου και ειδίκευσης στο σύνολο των μαθημάτων; Συμπεριλαμβάνονται μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων στο ΠΣ.

Στο ΠΠΣ του Τμήματος Νοσηλευτικής, τα μαθήματα δεν ταξινομούνται σε μαθήματα γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου και ειδίκευσης. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν μαθήματα τα οποία πραγματεύονται εξειδικευμένα νοσήματα και δεξιότητες της κλινικής πρακτικής, όπως η Χειρουργική Νοσηλευτική, η Παθολογική Νοσηλευτική, η Ογκολογική Νοσηλευτική, η Εντατική Νοσηλευτική φροντίδα, κ.τ.λ.

Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται; Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Το ΠΠΣ του Τμήματος Νοσηλευτικής δεν προσφέρει κανένα μάθημα ελεύθερης επιλογής. Το ακαδημαϊκό έτος 2021- 2022. Συγκεκριμένα:

Εξάμηνο	Υ	ΕΥ	Σύνολο
1 ^ο	100% (8)	0	100% (8)
2 ^ο	60% (6)	40% (4)	100% (10)
3 ^ο	60% (6)	40% (4)	100% (10)
4 ^ο	60% (6)	40% (4)	100% (10)
5 ^ο	60% (6)	40% (4)	100% (10)
6 ^ο	63,6% (7)	36,4% (4)	100% (11)

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνει συνολικά 20 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, εκ των οποίων οι φοιτητές οφείλουν να επιλέξουν τα πέντε. Με αυτό τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να διαμορφώσουν ένα πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες κλίσεις και προτιμήσεις τους.

Γενικά, για το ΠΠΣ του ακαδ. έτους 2021-2022 μπορούν να αναφερθούν τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν στη συνεκτικότητα και λειτουργικότητά του:

Το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών υλοποιείται σε τέσσερα ακαδημαϊκά έτη και περιλαμβάνει συνολικά 55 μαθήματα, εκ των οποίων τα 50 (91%) είναι υποχρεωτικά και τα 5 (9%) επιλογής υποχρεωτικά από το σύνολο των είκοσι (20) προσφερόμενων.

Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Σύμφωνα με το ΠΠΣ, οι ώρες μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, φροντιστηρίου, εργαστηρίου και κλινικής άσκησης στο σύνολο του κάθε εξαμήνου (13 εβδομάδες) κατανέμεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Εξάμηνο	Θ (ώρες)	Φ (ώρες)	Ε (ώρες)	Κλινική άσκηση (ώρες)	Σύνολο (ώρες)
1 ^ο	208 (64%)	0	117 (36%)	0	325 (100%)
2 ^ο (*)	221 (65,4%)	39 (11,5%)	78 (23,1%)	0	338 (100%)
2 ^ο (**)	195 (57,7%)	65 (19,2%)	78 (23,1%)	0	338 (100%)
2 ^ο (***)	195 (57,7%)	39 (11,5%)	104 (30,8%)	0	338 (100%)

3 ^ο	234 (64,3%)	39 (10,7%)	13 (3,6%)	78 (21,4%)	364 (100%)
4 ^ο	247 (67,9%)	39 (10,7%)	0	78 (21,4%)	325 (100%)
5 ^ο (*)	208 (59,3%)	13 (3,7%)	26 (7,4%)	104 (29,6%)	351 (100%)
5 ^ο (****)	195 (55,6%)	13 (3,7%)	39 (11,1%)	104 (29,6%)	351 (100%)
6 ^ο (*)	247 (70,4%)	13 (3,7%)	39 (11,1%)	52 (14,8%)	351 (100%)
6 ^ο (***)	221 (63%)	13 (3,7%)	65 (18,5%)	52 (14,8%)	351 (100%)

(*: Η κατανομή των ωρών που αντιστοιχεί στο εξάμηνο, όταν το ΕΥ είναι θεωρία,

** : Η κατανομή των ωρών που αντιστοιχεί στο εξάμηνο, όταν το ΕΥ είναι φροντιστήριο,

***: Η κατανομή των ωρών που αντιστοιχεί στο εξάμηνο, όταν το ΕΥ είναι εργαστήριο,

****: Η κατανομή των ωρών που αντιστοιχεί στο εξάμηνο, όταν το ΕΥ είναι θεωρία και εργαστήριο)

Παραθέστε τη διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων βασίζεται στις νέες ενδείξεις που προκύπτουν από τη βιβλιογραφία και την έρευνα, καθώς και στις εξελίξεις στο συγκεκριμένο πεδίο που εμπίπτει το εκάστοτε μάθημα. Για την επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων λαμβάνονται υπ' όψιν πέρα από τα νέα δεδομένα που προκύπτουν στη διεθνή βιβλιογραφία, οι αξιολογήσεις των φοιτητών, οι απόψεις επαγγελματιών υγείας από τον χώρο εφαρμογής, ενώ γίνεται και ενδελεχής διερεύνηση των διεθνών τάσεων και του περιεχομένου των μαθημάτων από τμήματα Νοσηλευτικής από Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων πραγματοποιείται μετά από εισήγηση του διδάσκοντα καθηγητή και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Ποιο είναι το ποσοστό μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων.

Παρουσιάστε το περίγραμμα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του

μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων...

Τα περιγράμματα των μαθημάτων περιγράφονται αναλυτικά και είναι διαθέσιμα στον παρακάτω ιστότοπο: <https://nurs.hmu.gr/proptyxiakes/programma-spoydwn/>.

Πρακτική άσκηση και κινητικότητα φοιτητών

Οργάνωση και Διαδικασίες Πρακτικής Άσκησης Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Το ακαδ. έτος 2021-22, το τμήμα Νοσηλευτικής λειτουργούσε με δυο προγράμματα σπουδών: **α.** του ΕΛΜΕΠΑ, σύμφωνα με το οποίο οι φοιτητές του τμήματός μας μέχρι τον Αύγουστο του 2022 έχουν ολοκληρώσει το ΣΤ' εξάμηνο σπουδών και **β.** το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΙ Κρήτης όπου το έτος 2021-22 είχαμε φοιτητές στο 4^ο έτος.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΙ, υπήρχε θεσμοθετημένο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης εξάμηνης διάρκειας, σε δυο χρονικά διαστήματα στη διάρκεια του έτους (Οκτώβριος έως Μάρτιος και Απρίλιος έως Σεπτέμβριος). Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του ΕΛΜΕΠΑ για το οποίο καταγράφεται η αξιολόγηση, μέχρι τον Αύγουστο 2022, κανένας φοιτητής δεν παρακολούθησε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, δεδομένου ότι αυτό προαιρετικά θα μπορούσε να ξεκινήσει μετά την ολοκλήρωση του ΣΤ εξαμήνου σπουδών κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.

Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων το έτος αναφοράς; Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων το έτος αναφοράς;

Το έτος 2021-2022, το συνολικό έργο μέσω του προγράμματος Erasmus αυξήθηκε. Συνολικά έγιναν 23 μετακινήσεις με 84 ανθρωπομήνες σύμβασης από 23 φοιτητές σε Γερμανία, Ολλανδία, Ισπανία, Κύπρο και Σλοβακία.

Σημειώνεται ότι το προηγούμενο έτος 2020-2021 συνολικά έγιναν 20 μετακινήσεις με 76 ανθρωπομήνες σύμβασης από 18 φοιτητές σε Γερμανία, Ολλανδία, Ισπανία, Κύπρο.

Συγκριτικός πίνακας ετήσιων επιδόσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus			
	Ακαδ. έτος 2020-2021	Ακαδ. έτος 2021-2022	Ετήσια Μεταβολή

Αριθμός Μετακινήσεων	20	23	+15.0%
Αριθμός ωφελούμενων φοιτητών	18	23	+27.7%
Ανθρωπομήνες Μετακινήσεων	76	84	+10.5%
Πλήθος συνεργαζόμενων χωρών	4	5	+25.0%

Το τμήμα μας συνολικά κατατάσσεται πρώτο (1^ο) στις μετακινήσεις σύμφωνα με τους ανθρωπομήνες. Αυτό υποδηλώνει το σημαντικό βαθμό εξωστρέφειας και φοιτητοκεντρικής συμβουλευτικής καθοδήγησης.

Διοργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα; Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Κάθε εξάμηνο γίνεται εκδήλωση καλωσορίσματος, ξενάγηση στο campus καθώς και ξενάγηση στο ανάκτορο της Κνωσού. Επίσης, υπάρχει το δίκτυο φοιτητών ERASMUS+ ΕΛΜΕΠΑ που παραλαμβάνει και προσανατολίζει τον εισερχόμενο φοιτητή σε θέματα ενδιαφέροντος τους. Το τμήμα Νοσηλευτικής ως φορέας υποδοχής υποδέχεται τους φοιτητές και ο Συντονιστής ERASMUS+ του τμήματος τους συνοδεύει και τους ξεναγεί στα νοσοκομεία περιγράφοντάς τους τη θέση τους και το ρόλο τους ως φοιτητές πρακτικής άσκησης στις δομές υγείας.

Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Δεν διδάσκονται μαθήματα Νοσηλευτικής σε αγγλική γλώσσα για τους εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS. Πρακτικά οι μετακινήσεις (εισερχόμενες / εξερχόμενες) γίνονται με σύμβαση υλοποίησης πρακτικής άσκησης σε δομές υγείας και όχι για σπουδές εντός τμήματος.

Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία που περιγράφεται στο πεδίο της δυνατότητας αναγνώρισης μαθημάτων και των αντίστοιχων ECTS.

Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Στην αρχή του κάθε εξαμήνου γίνεται γενική και ειδική ενημέρωση των φοιτητών δια ζώσης. Η γενική αφορά τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία λήψης της υποτροφίας μετακίνησης από το τμήμα. Στην ειδική έρχονται προσκεκλημένοι εκπρόσωποι των φορέων υποδοχής και παρουσιάζουν το πλαίσιο της συνεργασίας με τους φοιτητές. Το έτος αναφοράς έγιναν 2 γενικές και 2 ειδικές ενημερώσεις. Επίσης το ενημερωτικό υλικό βρίσκεται και ανανεώνεται σε ειδικό χώρο στο e-class.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Απλή αναφορά αριθμών ΜΦ, ΜΔΕ που παρουσιάστηκαν/ μέλη ΔΕΠ/ πεδίο εργασιών, κ.α.

Το χρονικό διάστημα 2021-22 λειτούργησε ο Γ΄ κύκλος σπουδών του ΠΜΣ με τίτλο «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις Επιστήμες Υγείας». Ο συνολικός αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών σε αυτόν ήταν 26 νέοι εγγεγραμμένοι και 33 πτυχιούχοι από τον προηγούμενο κύκλο. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες (ΜΔΕ) που παρουσιάστηκαν το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ήταν τον Σεπτέμβριο 2021 18 μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και τον Ιανουάριο 2022, 14 διπλωματικές εργασίες. Από το τμήμα μας συμμετείχαν 9 μέλη ΔΕΠ του τμήματος, ενώ ο συνολικός αριθμός διδασκόντων για όλο τον Γ΄ κύκλο σπουδών ήταν 20 άτομα. Το πεδίο των ΜΔΕ αφορούσε σε διάφορους τομείς της Νοσηλευτικής επιστήμης και γενικότερα των επιστημών υγείας.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Σύσταση Επιτροπής Δ.Σ., αριθμός ΥΔ 2021, κανονισμός Δ.Δ, αριθμός εκθέσεων προόδου 2021 / Δημοσιεύσεων ανακοινώσεων 2021, κλπ. Πίνακας με θέματα Δ.Δ., επιβλέποντες, τριμελείς επιτροπές

Ο κανονισμός του προγράμματος διδακτορικών σπουδών του τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ (Απόφαση 3711/Φ20) ψηφίστηκε τον Οκτώβριο του 2019 (ΦΕΚ 3766/11_10_2019, Τεύχος Β). Αρμόδια όργανα για τις διδακτορικές σπουδές του τμήματος Νοσηλευτικής είναι η συνέλευση του τμήματος, ο/η Πρόεδρος του τμήματος και η Επιτροπή Διδακτορικών Σπουδών.

Το χρονικό διάστημα 2021-22 στο τμήμα Νοσηλευτικής φοιτούσαν συνολικά 17 υποψήφιοι διδάκτορες φοιτητές. Αναλυτικά στοιχεία για αυτούς παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

α/α	Έτος αρχ. εγγραφής	Ονοματεπώνυμο	Θέμα ΔΔ	Αρ. δημοσιεύσεων 2020-21
1	2020	ΜΕ	Η διερεύνηση αναγκών ανακουφιστικής φροντίδας και η ανάπτυξη ενός μοντέλου παροχής της σε ηλικιωμένα άτομα με ευπάθεια που διαβιούν στην κοινότητα	

2	2020	MMM	Εμβολιαστική κάλυψη στην Ελλάδα και πρόληψη λοιμώξεων από παθογόνους μικροοργανισμούς σε παιδιά προσχολικής ηλικίας	
3	2020	ΜΕ	Η παρακίνηση προσωπικού ως απόρροια της αποτελεσματικής ηγεσίας στο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό ιδιωτικών κλινικών της Κρήτης	
4	2020	ΣΙ	«Η επίδραση των παρεμβάσεων φυσικής δραστηριότητας στην πρόληψη της ευπάθειας σε αυτόνομα ηλικιωμένα άτομα στην κοινότητα	
5	2020	ΠΑ	Αξιολόγηση των υποστηρικτικών αναγκών και της ποιότητας ζωής γυναικών που επιβίωσαν από καρκίνο μαστού και εφαρμογή παρεμβατικών δράσεων	
6	2020	ΕΑ	Η επίδραση της αντιλαμβανόμενης σχολικής ηγεσίας στα χαρακτηριστικά της εργασίας των σχολικών νοσηλευτών	

7	2020	ΚΕ	Αποτύπωση της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής της ακαδημαϊκής κοινότητας στην αιφνίδια και αποκλειστική εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά την περίοδο της πανδημίας Covid-19	
8	2020	ΣΕ	Η αξιολόγηση της θρέψης και του υποσιτισμού στην πρόληψη του συνδρόμου της ευπάθειας σε ηλικιωμένα άτομα που λαμβάνουν κατ' οίκον φροντίδα	
9	2020	ΣΝ	Παρεμβατικές δράσεις για τη μείωση της επιβάρυνσης και των ανεκπλήρωτων υποστηρικτικών αναγκών οικογενειακών φροντιστών ασθενών με καρκίνο	
10	2020	ΣΣ	Διερεύνηση και εκτίμηση του επιπέδου επάρκειας ως προς την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις ΠΒΕ σε δείγμα κλινικών νοσηλευτών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)	
11	2020	ΜΕ	Εκτίμηση εκπαιδευτικής παρέμβασης βελτίωσης επάρκειας φοιτητών Νοσηλευτικής ως προς την υιοθέτηση της Πρακτικής Βασισμένης σε Ενδείξεις	

12	2021	ΠΑ	Η επίδραση ενός προγράμματος αποκατάστασης στη λειτουργική δραστηριότητα και στην πρόληψη δευτερογενών πτώσεων σε ηλικιωμένους με χειρουργηθέν κάταγμα ισχίου σε νοσοκομειακό περιβάλλον	
13	2021	ΚΑ	Διερεύνηση της στάσης και των γνώσεων των επαγγελματιών υγείας στην τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών ως παράγοντας αποδοχής και χρήσης τεκμηριωμένων πρακτικών	
14	2021	ΡΑ	Διερεύνηση του φαινομένου της απανθρωποποίησης σε πληθυσμό επαγγελματιών υγείας που εργάζονται σε Δημόσια Νοσοκομεία	
15	2021	ΦΧ	Διερεύνηση της σχέσης του γραμματισμού ηλεκτρονικής υγείας των φοιτητών Νοσηλευτικής με την επάρκειά τους στο πεδίο της τεκμηριωμένης πρακτικής	
16	2021	ΚΠ	Διερεύνηση της επίδρασης του ελέγχου ασθενών σε κίνδυνο πτώσης, κατά την εισαγωγή τους στο νοσοκομείο και ενός προγράμματος διαχείρισης ασθενών για την πρόληψη πτώσης μετά το εξιτήριο	

17	2021	ΜΧ	Ανάπτυξη και πιλοτική δοκιμή εφαρμογής κινητής υγείας για τη δευτερογενή πρόληψη του Οξέος Στεφανιαίου Συνδρόμου	ΔΙΕΓΡΑΦΗ 5/2022
	3/2021	ΜΣ	Η προγνωστική αξία της κλίμακας αξιολόγησης ασθενών "NEWS" σε πολυτραυματίες και σύγκριση αυτής με την κλίμακα αξιολόγησης τραύματος "TRISS" στο τμήμα επειγόντων περιστατικών	ΔΙΕΓΡΑΦΗ 10/2021
	5/2020	ΚΣ	Το αίσθημα ψυχολογικής δυσφορίας και ποιότητας ζωής των επαγγελματιών υγείας σε καιρό πανδημίας. Η περίπτωση του Covid-19	ΔΙΕΓΡΑΦΗ 9/2021
	5/2020	ΑΚΑ	Η επίδραση των κοινωνικών παρεμβάσεων στην αυτονομία ηλικιωμένων ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο για ευπάθεια στην κοινότητα	ΔΙΕΓΡΑΦΗ 9/2021

4. Εκπαιδευτικό - Διδακτικό έργο (2021- 2022)

4. 1. Γενικά στοιχεία για το εκπαιδευτικό έργο

Στην ενότητα αυτή τεκμηριώνεται η επαρκής - ποσοτικά και ποιοτικά - κάλυψη των απαιτήσεων του διδακτικού έργου του Προγράμματος Σπουδών από το διδακτικό προσωπικό.

Το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, υλοποιείται σε τέσσερα Ακαδημαϊκά έτη, και περιλαμβάνει συνολικά 55 μαθήματα, εκ των οποίων τα 50 είναι υποχρεωτικά και τα 5 επιλογής για να ολοκληρώσει το πρόγραμμα σπουδών. Εναλλακτικά, κάθε φοιτητής μπορεί να επιλέξει 4 μαθήματα επιλογής και εκπόνηση ερευνητικής εργασίας. Ο κατάλογος μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών με βάση την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που πραγματοποιήθηκε με βάση την 61η/17-6-2021/Θ5 συνέλευση του τμήματος Νοσηλευτικής. Τον Ιούνιο του 2021 πραγματοποιήθηκε μερική αναμόρφωση του προγράμματος Σπουδών, το οποίο και ξεκίνησε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022. Το διδακτικό προσωπικό κατά τα έτη 2021- 2022 ήταν 10 μέλη ΔΕΠ, 13 ακαδημαϊκοί υπότροφοι στο χειμερινό εξάμηνο και 11 ακαδημαϊκοί υπότροφοι στο εαρινό εξάμηνο, 4 θέσεις απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού και 1 μέλος ΔΕΠ στη βαθμίδα του καθηγητή από άλλο τμήμα. Αυτή η σύνθεση του διδακτικού προσωπικού (μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ, μεγάλος αριθμός συμβασιούχων εκπαιδευτικών σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό των φοιτητών επηρεάζει σημαντικά την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους αντικείμενο;

Δεν υπάρχουν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού που να διδάσκουν μαθήματα μη συναφή με το γνωστικό τους αντικείμενο. Οι αναθέσεις διδακτικού έργου στο έκτακτο προσωπικό ακολουθούν τα κατά τον νόμο προβλεπόμενα και οι καθηγητές που προσλαμβάνονται με συμβάσεις για να διδάξουν θεωρητικά μαθήματα επιλέγονται πάντα με βασικό κριτήριο τη συνάφεια του γνωστικού τους αντικειμένου με το αντικείμενο του μαθήματος. Η διαδικασία της αξιολόγησης από την εκάστοτε τριμελή επιτροπή γίνεται με πλήρη διαφάνεια, αφού τα αποτελέσματα δημοσιοποιούνται μέσω του πίνακα ανακοινώσεων και της ιστοσελίδας του Τμήματος και είναι στη διάθεση του κάθε ενδιαφερόμενου.

Πόσα (και ποια) από τα μαθήματα γενικού υποβάθρου και ειδικού υποβάθρου διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 τα μέλη των δύο ανωτέρων βαθμίδων δίδαξαν τα παρακάτω μαθήματα:

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μέλος ΔΕΠ	Μαθήματα
Πατελάρου Ευριδίκη <i>(καθηγήτρια)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιβαλλοντική Υγεία • Παθολογική Νοσηλευτική Ι • Επιδημιολογία • Διαχείριση Κρίσεων από 27.10.21
Μπισταράκη Αγγελική* <i>(αναπλ. καθηγήτρια)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση κρίσεων • Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας • Παθολογική Νοσηλευτική Ι • Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
Κλεισιάρης Χρήστος <i>(αναπλ. καθηγητής)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας- Αγωγή Υγείας • Ανατομία Ι • Κοινωνική Νοσηλευτική ΙΙ • Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας από 27.10.21

* Αποσπάστηκε στις 21/10/2021 με έδρα την Αθήνα.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μέλος ΔΕΠ	Μαθήματα
Πατελάρου Ευριδίκη <i>(καθηγήτρια)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Παθολογική Νοσηλευτική ΙΙ • Κλινική Μικροβιολογία Ι/Ελεγχος λοιμώξεων • Επιδημιολογία
Κλεισιάρης Χρήστος <i>(αναπλ. καθηγητής)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνική Νοσηλευτική Ι • Νοσηλευτική αποκατάσταση χρόνιων πασχόντων

Συνοπτικός Πίνακας Διδασκόντων που περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία για όλους τους διδάσκοντες στο πρόγραμμα (Μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του τμήματος, Μέλη ΕΠ άλλων τμημάτων,

Διδάσκοντες ΠΔ407, Επιστημονικοί & Εργαστηριακοί συνεργάτες κ.λπ.). Ονοματεπώνυμο, Βαθμίδα, Έτη πριν την υποχρεωτική αφυπηρέτηση, Τμήμα στο οποίο ανήκει, Έτος διορισμού, Γνωστικό Αντικείμενο Διορισμού, Ερευνητικά Ενδιαφέροντα, Ιστοσελίδα Βιογραφικού, κλπ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ/ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΦΕΚ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ	ΦΕΚ ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣ ΗΣ	ΦΕΚ ΕΞΕΛΙΞΗΣ	ΦΕΚ ΕΝΤΑΞΗΣ
1	Ζωγραφάκης- Σφακιανάκης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική	Νοσηλευτική Αξιολόγηση βαρέως πασχόντων ασθενών - κλινικοί δείκτες	173/τ.Γ'/28-02-2008 (Ανέλαβε υπηρεσία 07-03-2008)	593/τ.Γ'/15-06- 2012	1631/τ.Γ'/14 -10-2020	
2	Κλεισιάρης Χρήστος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Οργανική	Κατ' οίκον Νοσηλευτική Φροντίδα	424/τ.Γ'/26-05-2010 (Ανέλαβε υπηρεσία 04-06-2010)	600/τ.Γ'/09-05- 2014	370/τ.Γ'/20- 04-2016 1722/τ.Γ'/26 -10-2020	
3	Κωνσταντινίδης Θεοχάρης	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική	Ογκολογική Ανακουφιστική Νοσηλευτική-Εκτίμηση αναγκών υγείας	232/τ.Γ'/12-03-2008 (Ανέλαβε υπηρεσία 17-03-2008)	593/τ.Γ'/15-06- 2012	1035/τ.Γ'/08 -06-2019	
4	Μελάς Χρήστος	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική	Εφαρμογές και Αποδοχή Ιατρικών Πληροφοριακών Συστημάτων	139/τ.Ν.Π.Δ.Δ./17- 08-1995 (Ανάληψη υπηρεσίας 12-9- 1995)	Φ.2/Ε5/2224/01- 12-1997	1190/τ.Γ'/03 -09-2014	1920/τ.Β'/08 -08-2013
5	Μπαστάκη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Επί θητεία	Κλινική Νοσηλευτική	1656/τ.Γ'/15-10- 2020 (Ανέλαβε υπηρεσία 26-10- 2020)			
6	Μπισταράκη Αγγελική	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Οργανική	Κοινωνική Νοσηλευτική	121/τ.Γ'/25-01-2021 (Ανέλαβε υπηρεσία 08-02-2021)*			
7	Πατελάρου Αθηνά	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Οργανική	Τεκμηριωμένη Κλινική Νοσηλευτική Ενηλίκων	1039/τ.Γ'/19-10- 2017 (Ανέλαβε υπηρεσία 30-10- 2017)	1405/τ.Γ'/24-6- 21	2074/τ.Γ'/2 6-8-22	
8	Πατελάρου Ευριδίκη	Καθηγητής	Οργανική	Νοσηλευτική με έμφαση Εκπαίδευση και Περιβαλλοντική- Αναπαραγωγική Επιδημιολογία	1814/τ.Γ'/30-12- 2014 (Ανέλαβε υπηρεσία 02-04- 2015)		1458/τ.Γ'/18 -09-2020	
9	Ρίκος Νικόλαος	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική	Νοσηλευτική με έμφαση στην εφαρμογή της Νοσηλευτικής Ενημέρωσης στο νοσοκομειακό περιβάλλον	557/τ.Γ'/30-06-2010 (Ανέλαβε υπηρεσία 06-07-2010)	731/τ.Γ'/06-06- 2014	2199/τ.Γ'/31 -12-2020	
10	Ροβίθης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική	Νοσηλευτική με έμφαση στην οργανωσιακή κουλτούρα των	318/τ.Ν.Π.Δ.Δ./19- 12-2005 (Ανάληψη υπηρεσίας 16-01- 2006)	155/τ.Γ'/02-03- 2010	190/τ.Γ'/21- 02-2019	(ΑΠΟΧΩΡΗΣΕ 31/8/2022)

				επαγγελματιών υγείας στις δομές υγείας				
11	Στυλιανάκης Μηνάς	Επίκουρος Καθηγητής	Επί θητεία	Βασικές Επιστήμες Υγείας - Κλινική Θεραπευτική	2862/τ.Γ'/22-11-2021 (Ανέλαβε υπηρεσία 06-12-2021)			

*Ερευνητικά ενδιαφέροντα & βιογραφικό αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του τμήματος Νοσηλευτικής <https://nurs.hmu.gr/prosopiko/melh-dep/>

ΕΚΤΑΚΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021-2022

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΥΠΟΤΡΟΦΟΙ

ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2021-22

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕ-ΠΩΝΥΜΟ	ΠΡΟΣΩΝΤΑ Διδάκτωρ, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος, Πτυχιούχος	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Θ/Ε	ΩΡΕΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1	Αλπανάκη Καλλιόπη	Διδακτορικό	ΙΑΤΡΙΚΗ	0805.1.002.1 Ανατομία Ι	Θ/Ε	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
2	Μαρκάκη Ειρήνη	Διδακτορικό	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	0805.5.003.2 Βιοστατιστική	Ε	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				Αναζήτηση Επιστημονικής Βιβλιογραφίας-Αρχές Επιστημονικής Συγγραφής και παρουσίασης (Ε)	Ε	4	
3	Τζαγκαράκης Χαράλαμπος	Μεταπτυχιακό	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	0805.1.005.2 Εισαγωγή στην Πληροφορική	Ε	14	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
4	Κόττη Παρασκευή	ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ	ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	0805.3.008.0 Αγγλική Ορολογία στις Επιστήμες Υγείας	Θ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος

5	Μαρκάκη Ελευθερία	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.5.001.0 Παιδιατρική Νοσ/κή (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ.Α ΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.5.002.0 Νοσ/κή Μητρότητας (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ. ΑΣΚ	2	
6	Λιάσκου Χαρά	Διδακτορικό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.3.001.0 Παθολογική Νοσ/κή I (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ.Α ΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.3.002.0 Χειρουργική Νοσ/κή I (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ.Α ΣΚ	2	
7	Μπολίκας Εμμανουήλ	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.3.001.0 Παθολογική Νοσ/κή I (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ. ΑΣΚ.	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
8	Φραγκιουδά- κη Χρυσή	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.5.001.0 Παιδιατρική Νοσ/κή (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ.Α ΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.5.002.0 Νοσ/κή Μητρότητας (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ.Α ΣΚ	2	
9	Ψαρρού Μαρία	Μεταπτυχιακό	ΕΤΕΠ	ΥΝ71Γ1 Κοινωνική Νοσηλευτική II (ΕΡΓ)	Ε	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
10	Μακράκη Ειρήνη	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.3.002.0 Χειρουργική Νοσ/κή I (ΚΛ.ΑΣΚ)	ΚΛ ΑΣΚ	4	
11	Τζαγκαράκη Ελευθερία	Μεταπτυχιακό	ΕΤΕΠ	0805.1.005.2 Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη	Ε	4	
12	Βογιατζάκη Ειρήνη	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.1.001.2 Εισαγωγή στη Νοσ/κή Επιστήμη	Ε	4	
13	Τζουανάκης Ιωάννης	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΝ71Γ5 Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας (ΕΡΓ)	Ε	4	

ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2021-22

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩ- ΝΥΜΟ	ΠΡΟΣΟΝΤΑ Διδάκτωρ, Υποψήφιος Διδάκτωρ, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος, Πτυχιούχος	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Θ/Ε	ΩΡΕΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
-----	--------------------	---	-------------------------	----------	-----	------	----------------

1	Αλπαντάκη Καλλιόπη	Διδακτορικό	ΙΑΤΡΙΚΗ	0805.2.003.1 Ανατομία II		2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.2.003.2 Ανατομία II	Ε	2	
2	Τζαγκαράκης Χαράλαμπος	Μεταπτυχιακό	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	0805.6.008.0 Βάσεις Δεδομένων και Ιατρικός Φάκελος	Ε	6	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.2.009.0 Εφαρμογές Φύλλων Εργασίας στη Νοσηλευτική	Ε	6	
3	Στρατιδάκη Ειρήνη	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.6.002.2 Επείγουσα Νοσηλευτική Α΄ Βοήθειες	Ε	16	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
4	Μαρκάκη Ελευθερία	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.4.001.0 Παθολογική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.4.002.0 Χειρουργική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
5	Ψαρρού Μαρία	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.2.001.2 Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	Ε	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
6	Τζαγκαράκη Ελευθερία	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.2.001.2 Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	Ε	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
7	Μακράκη Ειρήνη	Μεταπτυχιακό Υποψήφιος Διδάκτωρ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.4.001.0 Παθολογική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.4.002.0 Χειρουργική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
8	Φραγκιουδάκη Χρυσή	Μεταπτυχιακός	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.4.001.0 Παθολογική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.4.002.0 Χειρουργική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	
9	Μπολίκας Εμμανουήλ	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.6.001.0 Εντατική Νοσηλευτική Φροντίδα	ΚΛ ΑΣΚ	4	Ακαδημαϊκός Υπότροφος

10	Βογιατζάκη Ειρήνη	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.4.001.0 Παθολογική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.4.002.0 Χειρουργική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	
11	Τζουανάκης Ιωάννης	Μεταπτυχιακό	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	0805.4.001.0 Παθολογική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	Ακαδημαϊκός Υπότροφος
				0805.4.002.0 Χειρουργική Νοσηλευτική II	ΚΛ ΑΣΚ	2	

Πίνακας αντιστοίχισης Διδασκόντων – Μαθημάτων

Στον Πίνακα που ακολουθεί αναφέρεται η αντιστοίχιση Διδασκόντων - Μαθημάτων. Στον Πίνακα περιλαμβάνονται εκτός από τα μαθήματα του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (τονισμένα με γαλάζιο χρώμα) και τα μαθήματα του προγράμματος Τ.Ε.Ι.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021/2022

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘ	ΜΑΘΗΜΑ	Ώρες				ΣΥΝΟΛΟ (Ώρες)
			Θ.	Ε.	Φ	ΚΛ ΑΣ	
Πατελάρου Ευρυδίκη	Καθηγήτρια	Περιβαλλοντική Υγεία	2				9
		Κλινική Άσκηση-Παθολογική Νοσηλευτική	2				
		Παθολογική Νοσηλευτική Ι	4		1		
		Διαχείριση Κρίσεων (από 27.10.2021)	2				
		Επιδημιολογία (μόνο για τελικές εξετάσεις)	2				
Κλεισιάρης Χρήστος	Αναπλ. Καθηγητής	Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας- Αγωγή Υγείας	2				11
		Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας (από 27.10.2021)	3				
		Ανατομία Ι		2			
		Κοινωνική Νοσηλευτική ΙΙ	4	4			
Μπισταράκη Αγγελική ΑΠΟΣΠΑΣΗ από 21/10/2021	Αναπλ. Καθηγήτρια	Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας	3	2			11
		Διαχείριση Κρίσεων	2				
		Διαπολιτισμική Νοσηλευτική	2				
		Παθολογική Νοσηλευτική Ι				2	
Ζωγραφάκης- Σφακιανάκης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Βασ. Αρχές Φαρμακολογίας στη Νοσ/κή	3				11
		Νοσηλευτική -Κλινική αξιολόγηση ασθενούς	2		2		
		Φυσιολογία Ι	2				
		Ανατομία Ι		2			
Κωνσταντινίδης Θεοχάρης	Επίκουρος Καθηγητής	Εισαγωγή στη Νοσ/κή Επιστήμη	3				7
		Ογκολογική Νοσηλευτική - Ογκολογική Νοσηλευτική & Ανακουφιστική φροντίδα	2	2			
Μελάς Χρήστος	Επίκουρος Καθηγητής	Εισαγ. στη Πληροφορική	2	4			6
Μπαστάκη Μαρία	Επίκουρος Καθηγητής	Χειρουργική Νοσηλευτική Ι	4		1	3	10
		Περιοχειρητική Νοσηλευτική	2				
Πατελάρου Αθηνά	Επίκουρος Καθηγήτρια	Εξατομικευμένη Φροντίδα-Νοσηλευτική ακριβείας	1	2			8
		Νοσηλευτική Αναισθησιολογία	2		1		

		Αναζήτηση Επιστημονικής Βιβλιογραφίας-Αρχές Επιστημονικής Συγγραφής και παρουσίασης		2			
Ρίκος Νικόλαος	Επίκουρος Καθηγητής	Παιδιατρική Νοσηλευτική	3			2	10
		Νοσηλευτική Μητρότητας	3			2	
Ροβίθης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Νοσηλευτική Αποκατάσταση Χρονίων Πασχόντων	2				9
		Διαπολιτισμική Νοσηλευτική (73η Συνέλευση 27.10.2021)	2				
		Πολιτική και Οικονομία της Υγείας	2				
		Νοσηλευτική Μητρότητας				3	
Ψαρρού Μαρία	ΕΤΕΠ	Κοινωνική Νοσηλευτική II		6			9
		Εισαγωγή στη Νοσ/κή Επιστήμη		3			
Τζαγκαράκη Ελευθερία	ΕΤΕΠ	Εισαγωγή στη Νοσ/κή Επιστήμη		9			9
Μαρκάκης Γεώργιος	Καθηγητής Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας	Βιοστατιστική	2				

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021/2022

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΜΑΘΗΜΑ	Στοιχεία μαθημάτων	Ώρες				ΣΥΝΟΛΟ (Ώρες)
				Χαρακτηρισμός μαθήματος ¹	Θ.	Φ.	Ε.	ΚΛ.ΑΣ	
1	Πατελάρου Ευριδίκη	Καθηγήτρια	Παθολογική Νοσηλευτική II	Υ	4	1			12
			Κλινική Μικροβιολογία-Έλεγχος Λοιμώξεων	Υ	2				
			Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας	Υ	3				
			Επιδημιολογία	Υ	2				
2	Κλεισιάρης Χρήστος	Αναπλ. Καθηγητής	Κοινωνική Νοσηλευτική I	Υ	3	3			10
			Πρωτοβάθμια & Κατ οικον φροντίδα Υγείας	Υ	2				
			Νοσηλευτική της Τρίτης Ηλικίας	Υ	2				
3	Μελάς Χρήστος	Επίκουρος Καθηγητής	Εφαρμογές Φύλλων Εργασίας στη Νοσ/κή	ΕΥ			4		8
			Βάσεις δεδομένων & Ιατρικός φάκελος	ΕΥ			2		
			Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα	ΕΥ	2				
	Πατελάρου Αθηνά	Επίκουρος	Μεθοδολογία Έρευνας	Υ	3				7

4		Καθηγήτρια	Πρακτική Βασισμένη στις ενδείξεις	Υ	2		2		
5	Ζωγραφάκης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Εντατική Νοσηλευτική Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νοσημάτων	Υ	3				6
6	Κωνσταντινίδης Θεοχάρης	Επίκουρος Καθηγητής	Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής Ανακουφιστική Φροντίδα Κλινικές δεξιότητες στη Νοσ/κή	Υ	3				7
7	Μπαστάκη Μαρία	Επίκουρος Καθηγήτρια	Φυσιολογία II Χειρουργική Νοσηλευτική II	Υ	2				7
8	Ροβίθης Μιχαήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Επείγουσα Νοσ/κή Α΄ Βοήθειες Νοσηλευτική αποκατ. χρόνιων πασχόντων Οργανωσ. συμπεριφ. και διαχείρ. Ανθρ.	Υ	3				7
9	Ρίκος Νικόλαος	Επίκουρος Καθηγητής	Συστήματα Νοσ/κής Φροντίδας Νευρολογική-Νευροχειρουργική Νοσ/κή Επείγουσα Νοσ/κή Α΄ Βοήθειες	Υ	2	1			7
10	Στυλιανάκης Μηνάς	Επίκουρος Καθηγητής	Εισαγωγή στη βιολογία του Κυττάρου Βιοϊατρική-Περιβαλλοντική Νανοτεχνολογία Γενετική του ανθρώπου Βιοχημεία	Υ	3				10
11	Ψαρρού Μαρία	ΕΤΕΠ	Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	Υ			12		12
12	Τζαγκαράκη Ελευθερία	ΕΤΕΠ	Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής	Υ			12		12

Παράλληλα, μέσω του προγράμματος «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» οι θέσεις που πρόσφερε το τμήμα ήταν συνολικά τέσσερις (4) και έγιναν συμβάσεις με έκτακτο προσωπικό με τις εξής ειδικότητες: Ιατρική (1), Ψυχολογία (1) και Νοσηλευτική (2). Ανατέθηκε η αυτοδύναμη διδασκαλία 9 μαθημάτων, συγκεκριμένα 2 υποχρεωτικών και 7 κατ' επιλογήν υποχρεωτικών Ακολουθούν σχετικοί πίνακες με τις 4 θέσεις.

ΘΕΣΗ 1, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: Επιστήμες Υγείας	
Χειμερινό Εξάμηνο	Παθολογία [Υποχρεωτικό μάθημα-Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ] 2 ώρες θεωρία -Γ' εξάμηνο σπουδών
Χειμερινό Εξάμηνο	Ασφάλεια Ασθενών [Επιλογής Υποχρεωτικό μάθημα- Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ & ΕΝΤΑΞΗΣ] 2 ώρες θεωρία- Γ' εξάμηνο σπουδών

ΘΕΣΗ 2, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: Νοσηλευτική	
Εαρινό Εξάμηνο	Θεωρίες της Νοσηλευτικής Επιστήμης (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό –Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ-ΕΝΤΑΞΗΣ) 2 ώρες θεωρία- Β' εξάμηνο σπουδών
Εαρινό Εξάμηνο	Διαπολιτισμική Νοσηλευτική (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό – Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ) 2 ώρες Θεωρία – Δ' εξάμηνο σπουδών

ΘΕΣΗ 3, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: Ψυχολογία	
Χειμερινό Εξάμηνο	Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Υποχρεωτικό –Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ & ΕΝΤΑΞΗΣ) 2 ώρες θεωρία – Α' εξάμηνο σπουδών
Εαρινό Εξάμηνο	Συμβουλευτική - Επικοινωνία στη Νοσηλευτική (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό – Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ & ΕΝΤΑΞΗΣ) 2Θ ώρες –Β' εξάμηνο σπουδών
Εαρινό Εξάμηνο	Βιοηθική (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό – Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ) 2Θ ώρες –Δ' εξάμηνο σπουδών

ΘΕΣΗ 4, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: Νοσηλευτική	
Χειμερινό Εξάμηνο	Νοσηλευτική της Οικογένειας (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό – Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ & ΕΝΤΑΞΗΣ) 2 ώρες Θεωρία – Ε' εξάμηνο σπουδών
Χειμερινό Εξάμηνο	Συμβουλευτική εγκύων-παιδιών-εφήβων (Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό – Πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ) 2 ώρες Θεωρία – Ε' εξάμηνο σπουδών

4.2. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Η διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές πραγματοποιείται με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου/φόρμας. Η κατάρτιση του ερωτηματολογίου και η συγκρότηση σε ηλεκτρονική μορφή της φόρμας των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων και μαθημάτων του Τμήματος ηλεκτρονικά, πραγματοποιείται μέσω σχετικής εφαρμογής της ΜΟ.ΔΙ.Π. Η διαδικασία αποτίμησης μέσω ερωτηματολογίου γίνεται κατά την 9^η -11^η διδακτική εβδομάδα κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και αφορά σε όλα τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Π.Σ. Η πρόσβαση και η συμπλήρωση πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω της σχετικής εφαρμογής της ΜΟ.ΔΙ.Π. Τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων, εκδίδονται από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος και επιτρέπουν την αξιολόγηση και βελτίωση της όλης εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας στα Π.Π.Σ. του Ιδρύματος με αντικειμενικό και αξιόπιστο τρόπο. Επίσης, παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση για την εφαρμογή αποτελεσματικότερων τεχνικών διδασκαλίας και την αυτοαξιολόγηση του Τμήματος κατά τα διεθνή πρότυπα ελέγχου παρεχόμενων υπηρεσιών.

4.3. Παρακολούθηση μαθημάτων

Αριθμός και κατανομή των φοιτητών / έτη σπουδών. Αναλογία Φοιτητών / Διδακτικού Προσωπικού

Για να υπάρξει μια ολοκληρωμένη και όχι πλασματική εικόνα της αναλογίας φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2021/2022 παρατίθεται στη συνέχεια ο σχετικός Πίνακας. Στον Πίνακα περιλαμβάνονται έως το 6^ο εξάμηνο οι φοιτητές του Προγράμματος του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, ενώ από το 7^ο και έπειτα πρόκειται για φοιτητές του ΤΕΙ.

Αριθμός κατανομής φοιτητών / έτη σπουδών

Έτος Σπουδών	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Λοιπά έτη
Πλήθος Φοιτητών	149	136	150	134	89	47	39	33	15	21	59
Σύνολο φοιτητών											872

Το διδακτικό έργο υλοποιείται από το εξής ανθρώπινο δυναμικό:

Μόνιμοι: 10 μέλη ΔΕΠ,

2 μέλη ΕΤΕΠ

Έκτακτοι: 4 πλήρεις θέσεις Ακαδημαϊκών Υποτρόφων (ΑΥ) ήτοι 64 ώρες, οι οποίες βέβαια κατανέμονται σε 11 μέλη έκτακτου διδακτικού προσωπικού.

4 θέσεις μέσω του προγράμματος «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού»

Συνολικά αθροίζοντας τα παραπάνω έχουμε 20 θέσεις διδακτικού προσωπικού.

Αναλογία φοιτητών / Διδακτικού προσωπικού (αφορά φοιτητές ΤΕΙ/ΕΛΜΕΠΑ)

Πλήθος ενεργών Φοιτητών	872
Πλήθος Διδασκόντων	20

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι η αναλογία φοιτητών/διδασκόντων ήταν 43,6 φοιτητές ανά διδάσκοντα. Στον Πίνακα περιλαμβάνονται και οι φοιτητές ΤΕΙ ώστε ο συνολικός φόρτος να είναι ρεαλιστικός.

Οργάνωση και Διαδικασίες Διπλωματικής / Πτυχιακής Εργασίας: Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες; Με ποιο τρόπο το τμήμα διασφαλίζει τη διαφάνεια στη διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας

Στο νέο πρόγραμμα σπουδών έχει καταργηθεί η πτυχιακή και αντ' αυτού υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης του επιλογής υποχρεωτικού μαθήματος «Εκπόνηση Ερευνητικής Εργασίας», το οποίο προσφέρεται στο 6^ο εξάμηνο.

Προδιαγραφές ποιότητας για την εκπόνηση ερευνητικής εργασίας

Η συγγραφή/εκπόνηση ερευνητικής εργασίας έχει οριστεί ως προαιρετική. Εάν ο φοιτητής/τρια επιλέξει να μην προχωρήσει σε συγγραφή ερευνητικής εργασίας θα πρέπει να δηλώσει ένα επιπλέον μάθημα από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής.

Στην ιστοσελίδα του τμήματος έχουν αναρτηθεί τα ανάλογα έγγραφα όπου αναφέρονται αναλυτικά οι προδιαγραφές που απαιτούνται για τη συγγραφή της ερευνητικής εργασίας (<https://nurs.hmu.gr/ptychiakh-ergasia/>).

Όσον αφορά τη διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της ερευνητικής εργασίας εφόσον ο φοιτητής/τρια την επιλέξει, επικοινωνεί δια ζώσης ή μέσω e-mail με το μέλος ΔΕΠ, που θεωρεί ότι έχει μεγαλύτερη συνάφεια με το ερευνητικό πεδίο ή αν δεν υπάρχει διαθεσιμότητα του μέλους ΔΕΠ λόγω μεγάλου αριθμού επίβλεψης ερευνητικών εργασιών απευθύνεται σε μέλος ΕΤΠ που συντονίζει τη διαδικασία για την εξεύρεση επιβλέποντα. Η συγκρότηση τριμελούς

επιτροπής για την εξέταση της ερευνητικής διαδικασίας γίνεται με ευθύνη του μέλους ΕΤΕΠ και ανάλογα τη διαθεσιμότητα των μελών ΔΕΠ τη συγκεκριμένη ημερομηνία παρουσίασης της ερευνητικής εργασίας. Η παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας είναι δημόσια/ανοικτή διαδικασία όπου μπορούν να παρευρίσκονται όσοι φοιτητές/τριες ή μέλη ΔΕΠ το επιθυμούν. Οι φοιτητές/τριες, έχουν ενημερωθεί από την ιστοσελίδα του τμήματος και από το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει την ερευνητική εργασία για τα κριτήρια βαθμολόγησης της. Η διαδικασία επιλογής επιβλέποντα για εκπόνηση ερευνητικής εργασίας, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με τυχαίο τρόπο για το λόγο ότι κάθε μέλος ΔΕΠ θεραπεύει διαφορετικό επιστημονικό πεδίο και δίνεται προτεραιότητα στο ενδιαφέρον του φοιτητή/τριας για το πεδίο που επιθυμεί να επιλέξει. Όσον αφορά την διαδικασία αξιολόγησης, ορίζεται με τυχαίο τρόπο, τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ ή ΕΤΕΠ του τμήματος σε συγκεκριμένες ημερομηνίες παρουσιάσεων, ώστε να διασφαλιστεί η αξιοπιστία της διαδικασίας.

Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου; Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Οι εισροές φοιτητών κατά το έτος 2021/2022 ήταν 187. Από την άλλη πλευρά, ο ρυθμός αποφοίτησης ήταν υψηλός, καθώς 110 φοιτητές του ΠΠΣ του ΤΕΙ Κρήτης έλαβαν πτυχίο ΕΛΜΕΠΑ μέσω της διαδικασίας ένταξης τους (2021-2022). Ο μέσος βαθμός πτυχίου παρατίθεται στη συνέχεια με βάση το εξάμηνο σπουδών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022. Η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου, κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος διαμορφώθηκε στα 5,72 έτη.

Ο μέσος βαθμός πτυχίου για το σύνολο των φοιτητών (2021-2022) ήταν 7,89

ΚΛΙΜΑΚΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ									
5,0 – 5,9		6,0 – 6,9		7,0 – 8,4		8,5 – 10,0		ΣΥΝΟΛΟ	
Αριθμός αποφοίτων	Μέσος βαθμός	Αριθμός αποφοίτων	Μέσος βαθμός	Αριθμός αποφοίτων	Μέσος βαθμός	Αριθμός αποφοίτων	Μέσος βαθμός	Αριθμός αποφοίτων	Μέσος βαθμός
-	-	10	6,77	81	7,797	19	8,91	110	7,89

4.4. Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

Μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων (Εύδοξος), οι φοιτητές μπορούν να επιλέγουν το σύγγραμμα που επιθυμούν σε κάθε μάθημα και να ενημερώνονται για τον τόπο και χρόνο παραλαβής του χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς τους κωδικούς.

4.5. Διδασκαλία

4.5.1. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τα μέλη ΔΕΠ

Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας: Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται; Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων στη συνέχεια (και όπως προκύπτει από τα επιμέρους Περιγράμματα Μαθήματος).

Το ΠΣ του τμήματος Νοσηλευτικής έχει ως κεντρικό στόχο την αποτελεσματική εκπαίδευση των φοιτητών του. Για την επίτευξη αυτού του στόχου εφαρμόζεται πληθώρα διαφορετικών εκπαιδευτικών τεχνικών και καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων, ανάλογα με τον τύπο κάθε μαθήματος.

Κατά βάση ανάλογα πάντα με τις ανάγκες του εκάστοτε μαθήματος εφαρμόζονται εκπαιδευτικές μέθοδοι όπως:

- Εισηγήσεις - Παρουσιάσεις σε Η/Υ με χρήση πολυμέσων (powerpoint, video, κλπ).
- Ανάρτηση υλικού των παρουσιάσεων των διαλέξεων στην πλατφόρμα εκπαίδευσης (Open e-class) ώστε ο φοιτητής να μπορεί να ενημερωθεί για τα σημεία που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον σε κάθε μάθημα, να εμπεδώσει την γνώση που του παρέχεται από τις διαλέξεις, καθώς και να βοηθηθεί στην εκπόνηση των εργασιών του μαθήματος (<https://eclass.hmu.gr>). Η πλατφόρμα εκπαίδευσης Open e-Class αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις.
- Μελέτες Περίπτωσης, Καταιγισμός ιδεών, Παιχνίδι ρόλων, Ηλεκτρονικά Τεστ (Quiz).
- Εργαστηριακή άσκηση στα Εκπαιδευτικά Εργαστήρια του Τμήματος, Κλινική άσκηση σε δομές υγείας
- Εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών, εφοδιασμένα με κατάλληλο λογισμικό για την εκπαίδευση των φοιτητών.
- Προσομοίωση Υψηλής Πιστότητας με ειδικό εξοπλισμό στο Εργαστήριο Προσομοίωσης όπου ο φοιτητής έχει την ευκαιρία να εφαρμόσει πρακτικά τις θεωρητικές του γνώσεις και να καλλιεργήσει τις κλινικές του δεξιότητες και να αναπτύξει την αυτοπεποίθησή του σε ένα ασφαλές περιβάλλον μέσα από πιθανά κλινικά σενάρια.
- Εκπόνηση ομαδικών και ατομικών εργασιών. Συχνά, οι εργασίες παρουσιάζονται από τους φοιτητές, αναλύονται και σχολιάζονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Με αυτό τον τρόπο χρησιμοποιείται ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων με ευέλικτο τρόπο, κατά περίπτωση.

Το περιεχόμενο των μαθημάτων καθώς και των μεθόδων αξιολόγησης που υιοθετούνται επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να προσαρμόζεται στις διεθνείς εξελίξεις και τη νέα γνώση. Η επικαιροποίηση των μαθημάτων από τους περισσότερους διδάσκοντες πραγματοποιείται ανά εξάμηνο. Συνήθως συνοδεύεται από αλλαγή των βιβλίων, τροποποίηση των βοηθητικών σημειώσεων, και επικαιροποίηση του υλικού στη μονάδα σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης e-class. Στο πλαίσιο αυτό, η ύλη όλων των μαθημάτων εκσυγχρονίζεται και συμβαδίζει με τις νέες εξελίξεις στον τομέα της υγείας. Για την επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων λαμβάνονται υπόψιν οι αξιολογήσεις των φοιτητών, οι απόψεις επαγγελματιών υγείας από τον χώρο εφαρμογής, τα νέα δεδομένα που

προκύπτουν στη διεθνή βιβλιογραφία, ενώ γίνεται και ενδελεχής διερεύνηση των διεθνών τάσεων και του περιεχομένου των μαθημάτων από τμήματα Νοσηλευτικής από Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών στα μαθήματα συνδέεται με τα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος; Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης των επιδόσεων των φοιτητών στα μαθήματα είναι σαφές, επαρκές και σε γνώση των φοιτητών; Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Η πρόοδος των φοιτητών/τριών, αξιολογείται από τη δια ζώσης ενεργή συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία, από γραπτές εργασίες κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών εξαμήνων και από εξετάσεις που διενεργούνται μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, κατά τη διάρκεια της οποίας οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά στα μαθήματα που έχουν δηλώσει, όπως προβλέπεται στον οδηγό σπουδών του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους και συνδέεται άρρηκτα με τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναφέρονται στο περίγραμμα κάθε μαθήματος. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την εξέταση και την αξιολόγηση των φοιτητών με ειδικές ανάγκες.

Όσον αφορά στον τρόπο εξέτασης και την αξιολόγηση των φοιτητών οι διδάσκοντες/διδάσκουσες εκτός από τη προφορική ενημέρωση γνωστοποιούν πάντοτε των προτέρων στους φοιτητές μέσω ανακοινώσεων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass τις σχετικές πληροφορίες για τον τρόπο και τα κριτήρια αξιολόγησης. Επιπρόσθετα οι ίδιες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση περιγράφονται με λεπτομέρεια στα περιγράμματα των μαθημάτων και στον Οδηγό Σπουδών. Με το πέρας της διαδικασίας εξέτασης και αξιολόγησης, οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα το αποτέλεσμα της εξέτασης και να δουν το γραπτό τους για πιθανές διευκρινήσεις με στόχο την κατανόηση των σφαλμάτων και βελτίωση της επίδοσής τους μελλοντικά. Η αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής αξιολόγησης μαθημάτων με τη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ.

Εσωτερικοί κανονισμοί και άλλες διαδικασίες διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που υπάρχουν και λειτουργούν στο Τμήμα.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της φοιτητοκεντρικής εκπαιδευτικής διαδικασίας έχει θεσπιστεί από το Τμήμα ο μηχανισμός διαχείρισης φοιτητικών παραπόνων. Η συγκεκριμένη διαδικασία αφορά σε όλα τα παράπονα που άπτονται της ποιότητας των παρεχόμενων από το Τμήμα πάνω σε θέματα εκπαιδευτικών - διοικητικών υπηρεσιών. Αναλυτικότερα, σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία τα παράπονα των φοιτητών και η επίλυσή τους αφορά τη διδασκαλία μαθήματος/εργαστηρίου και την ανατροφοδότηση και επικοινωνία με τους διδάσκοντες. Για την καταγραφή των παραπόνων ο φοιτητής/φοιτήτρια συμπληρώνει «Έντυπο Υποβολής Παραπόνων», στο οποίο καταγράφει με συντομία, σαφήνεια και αντικειμενικότητα, το πρόβλημα – παράπονο που έχει. Οι ενστάσεις φοιτητών για θέματα αξιολόγησής τους

απευθύνονται στο Τμήμα, μέσω των Συμβούλων Καθηγητών, που τις μεταφέρουν στη Συνέλευση. Σε περίπτωση ένστασης φοιτητή για επανειλημμένη αποτυχία του σε μάθημα (πάνω από τρεις φορές), ορίζεται επανεξέταση από τριμελή επιτροπή, όπως προβλέπει το αρ. 33 του Ν. 4009/2011.

Οι σύμβουλοι καθηγητές του τμήματος αφού εξετάσουν το παράπονο του/της φοιτητή/φοιτήτριας, μαζί με τυχόν συμπληρωματικό υλικό, προβαίνουν στις ενδεδειγμένες ενέργειες, ενημερώνοντας, κατά περίπτωση, είτε τον Πρόεδρο του Τμήματος, είτε τον Συνήγορο του Φοιτητή, είτε την Επιτροπή Δεοντολογίας, είτε τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων.

Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ενημερώνεται αρμοδίως ο φοιτητής για τις ενέργειες που έχουν γίνει και τον εν γένει χειρισμό από την υποβολή του, καθώς και για τυχούσες αποφάσεις του εκάστοτε αρμοδίου οργάνου διοίκησης.

Παράλληλα, έχει θεσπιστεί στο Τμήμα Νοσηλευτικής ο θεσμός του «Ακαδημαϊκού Συμβούλου Σπουδών». Ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου σπουδών στηρίζεται στο άρθρο 35 (Νόμος 4009_2011 ΦΕΚ Α 195) όπου αναγράφονται τα ακόλουθα: «Ο σύμβουλος σπουδών καθοδηγεί και υποστηρίζει τους φοιτητές στα προγράμματα σπουδών τους. Το ρόλο του ακαδημαϊκού συμβούλου αναλαμβάνει κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Νοσηλευτικής ανεξαρτήτως βαθμίδας και θέσης.».

Πώς κατανέμονται οι ευθύνες για τη λήψη αποφάσεων και την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος;

Ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων και την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος έχουν τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος, η ΜΟΔΙΠ, η ΟΜΕΑ, ο Πρόεδρος του τμήματος και η Συνέλευση του τμήματος Νοσηλευτικής.

4.6.Αξιολόγηση της ποιότητας του διδακτικού έργου

Στο ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 η αξιολόγηση των μαθημάτων πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια ειδικού ερωτηματολογίου, το οποίο μπορούσαν να συμπληρώσουν οι φοιτητές με ατομικούς κωδικούς πρόσβασης. Σε αυτό το έτος συνεχίζουν να λειτουργούν δυο προγράμματα σπουδών, με το πρόγραμμα του πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) να είναι στο 3^ο έτος σπουδών.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2021-22 στο σύνολο των μαθημάτων, ο συνολικός μέσος όρος βαθμολογίας ήταν ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο 4,18/5 (ελήφθησαν 967 ερωτηματολόγια)

Εαρινό εξάμηνο 4,14/5 (ελήφθησαν 1.095 ερωτηματολόγια).

Σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της κλίμακας από το 1-5 το έργο αξιολογείται ως 'ικανοποιητικό' (τιμή 4) έως 'πολύ καλό' (τιμή 5).

4.7. Αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της διδακτικής διαδικασίας

Με βάση την αξιολόγηση των φοιτητών διαπιστώνεται ότι σε 3 μαθήματα η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 4,5.

Επιπρόσθετα, στο ακαδημαϊκό έτος 2021-22 οι φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ ολοκλήρωσαν το ΣΤ εξάμηνο των σπουδών τους και άρα στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να αξιοποιηθεί ο δείκτης του αριθμού των μη αποφοίτων και ιδιαίτερα όσων θα ήταν σε μεγαλύτερο από ν+2 εξαμήνων στο πρόγραμμα ΕΛΜΕΠΑ. Οι μόνοι απόφοιτοι του ΕΛΜΕΠΑ το παρόν έτος είναι οι φοιτητές/τριες του πρώην ΤΕΙ που είχαν δικαίωμα απόκτησης πτυχίου ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ. Το σύνολο αυτών ανήκουν λόγω της ολοκλήρωσης του προγράμματος σπουδών του ΤΕΙ στην ομάδα του ν+2 (12ο εξάμηνο και πάνω), οπότε η αξιοποίηση του δείκτη θα αποτύπωνε ένα πλασματικό αποτέλεσμα.

Μεταπτυχιακές Σπουδές

Στο τμήμα Νοσηλευτικής κατά το ακαδημαϊκό έτος σπουδών 2021-2022, ολοκληρώθηκε το Α΄ και Β΄ εξάμηνο του Γ΄ κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις Επιστήμες Υγείας» με διάρκεια φοίτησης τριών (3) ακαδημαϊκών εξαμήνων. Σε αυτό το πρόγραμμα συμμετείχαν 26 φοιτητές και ολοκληρώθηκαν τα 2 πρώτα εξάμηνα με διδασκαλία και εξέταση 8 διδακτικών ενοτήτων.

5. Ερευνητικό έργο του τμήματος (2021- 2022)

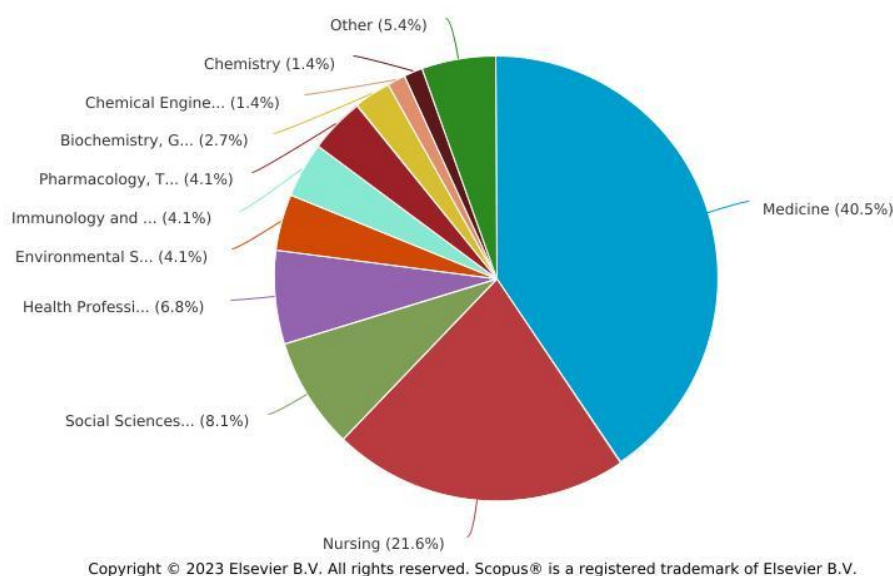
Στην ενότητα αυτή περιγράφεται το επιστημονικό και ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία 2018-2022 και το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, έτος ρεκόρ σε αριθμό δημοσιεύσεων, όπως αυτό απεικονίζεται στις Ετήσιες Συγκεντρωτικές Εκθέσεις (Πίνακας 1), σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση».

- Υπάρχει σαφής προσανατολισμός των ερευνητικών δραστηριοτήτων της ακαδημαϊκής μονάδας σε συγκεκριμένα πεδία ερευνητικού ενδιαφέροντος.

Το δημοσιευμένο έργο των μελών του Τμήματος Νοσηλευτικής αριθμεί συνολικά σε 173 δημοσιεύσεις (Scopus) την τελευταία πενταετία (2018-2022) και χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό και διαρκώς αυξανόμενο βαθμό διεπιστημονικότητας (Εικόνα 1). Το κύριο αντικείμενο έρευνας για το 2022, όπως αποδελτιώνεται στα διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, είναι η ιατρική σε ποσοστό 40.5%, ενώ η επιστήμη της Νοσηλευτικής έπεται σε ποσοστό 21.6% (Scopus). Αρκετά σημαντική είναι η συνεισφορά του Τμήματος στον τομέα των Κοινωνικών Επιστημών (8.1%) ενώ παρουσιάζεται σημαντική και ανερχόμενη ερευνητική δράση στους τομείς, των Επαγγελματιών Υγείας γενικότερα, της Επιστήμης Περιβάλλοντος, της Φαρμακολογίας, της Βιοχημείας και για πρώτη φορά της Χημείας και της Χημικής Μηχανικής. Επίσης, η έλευση νέων μελών στο Τμήμα έχει ήδη διευρύνει τη διεπιστημονικότητα και τις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος στους τομείς της Νανοτεχνολογίας, της Βιοϊατρικής κ.α..

Documents by subject area

Scopus

Εικόνα 1. Η κατανομή των δημοσιευμένων άρθρων του Τμ. Νοσηλευτικής σε επιστημονικές θεματικές περιοχές το έτος 2022.

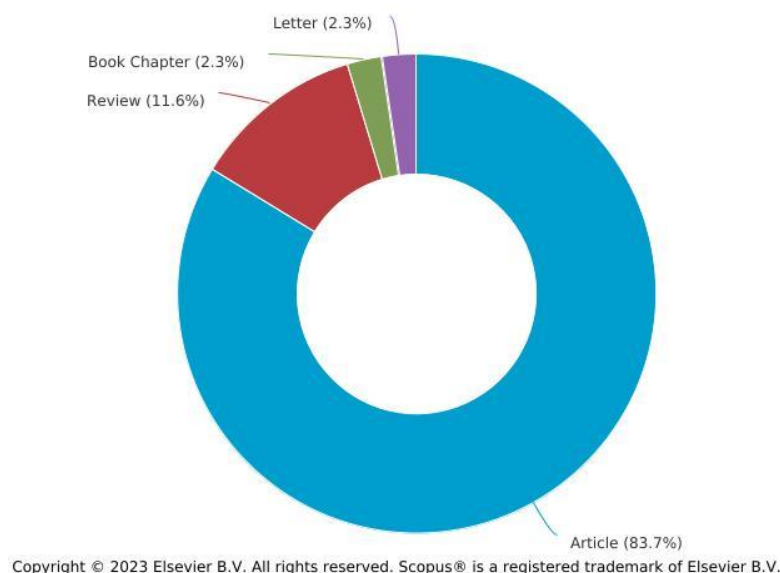

- Αποτελέσματα ερευνητικής δραστηριότητας το 2022. Επιστημονικές δημοσιεύσεις και βαθμός αναγνώρισης της έρευνας από τρίτους. Βραβεία και διακρίσεις.

Κατά το έτος 2022, η παραγωγή του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ βρέθηκε στο ζενίθ και αποτυπώνεται συνολικά σε 43 άρθρα, αριθμό υπερδιπλάσιο συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, ενώ συνολικά . Συγκεκριμένα δημοσιεύτηκαν 36 επιστημονικά περιοδικά με κριτές (83.7%), πέντε βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις (11.6%), ένα σύντομο ερευνητικό άρθρο (letter) και ένα κεφάλαιο σε βιβλίο (book chapter) (Εικόνα 2).

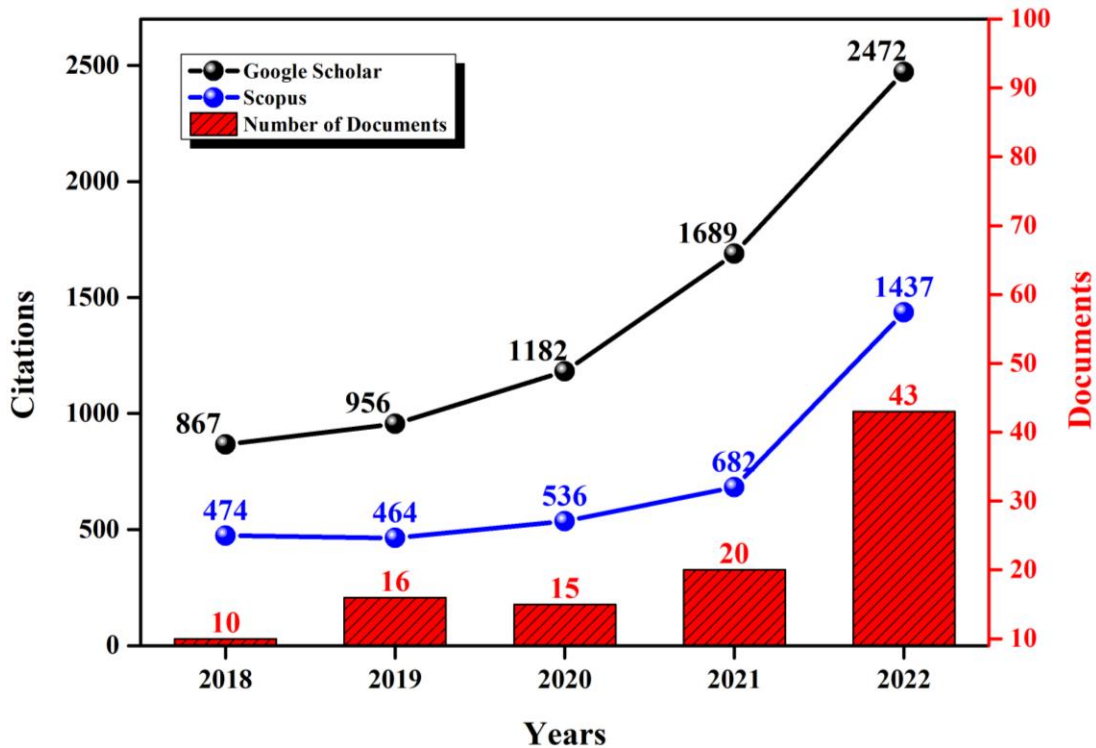
Documents by type

Scopus

Εικόνα 2. Τύπος δημοσιευμένων άρθρων του Τμήματος Νοσηλευτικής το έτος 2022.

Η αναγνώριση του επιστημονικού έργου των μελών ΔΕΠ αποδελτιώνεται σε 1437 αναφορές (1376 ετεροαναφορές, Scopus) και 2472 αναφορές (Google Scholar) για το έτος 2022, επίσης υπερδιπλάσιος αριθμός συγκριτικά με το προηγούμενο έτος (Εικόνα 3). Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται συνολικά οι δημοσιεύσεις (κόκκινο) των μελών του Τμήματος κατά την πενταετία 2018-2022 και οι αντίστοιχες αναφορές που έλαβε το έργο τους, βάσει της πλατφόρμας Scopus (μπλε) και Google Scholar (μαύρο) ανά έτος.

Εικόνα 3. Σύνοψη του δημοσιευμένου έργου και αριθμός αναφορών ανά έτος την πενταετία 2018 – 2022 των μελών του Τμήματος Νοσηλευτικής, όπως αποδελτιώνονται στην πλατφόρμα Scopus (μπλε) και Google Scholar (μαύρο).

Επιπλέον, τα μέλη του Τμήματος Νοσηλευτικής κατέγραψαν >376 συμμετοχές σε επιστημονικά συνέδρια.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα ερευνητικά επιτεύγματα των μελών του Τμήματος Νοσηλευτικής κατά το έτος αναφοράς (2022).

Πίνακας 1. Καταγραφή του επιστημονικού και ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμ. Νοσηλευτικής για το έτος αναφοράς 2022.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΑΤΕΛΑΡΟΥ Ε.	ΚΛΕΙΣΙΔΑΡΗΣ Χ.	ΜΠΙΣΤΑΡΑΚΗ Α.	ΠΑΤΕΛΑΡΟΥ ΑΘ.	ΜΕΛΛΑΣ Χ.	ΡΟΒΙΘΗΣ Μ.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Θ.	ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ – ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Μ.	ΡΙΚΟΣ Ν.	ΜΠΑΣΤΑΚΗ Μ.	ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ Μ.	
ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Νοσ/κή Εκπαίδευση και Περιβαλλοντική-Αναπαραγωγική Επιδημιολογία	Κατ' οίκον Νοσ/κή Φροντίδα	Κοινωνική Νοσ/κή	Τεκμηριωμένη Κλινική Νοσ/κή Ενηλίκων	Εφαρμογές & Αποδοχή Ιατρικών Πληροφοριακών Συστημάτων	Νοσ/κή με έμφαση στην οργανωσιακή κουλτούρα των επαγγελματιών υγείας στις δομές υγείας	Ογκολογική Ανακουφιστική Νοσ/κή - Εκτίμηση Αναγκών Υγείας	Νοσ/κή Αξιολόγηση Βαρέως Πασχόντων – Κλινικοί Δείκτες	Νοσ/κή με Έμφαση στην Εφαρμογή της Νοσ/κής Ενημέρωσης στο Νοσοκομειακό Περιβάλλον	Κλινική Νοσ/κή	Βασικές Επιστήμες Υγείας – Κλινική Θεραπευτική	ΣΥΝΟΛΟ
Δημοσιεύσεις Scopus 2018-2022	39	7	9	37	1	17	22	7	9	3	22	173
Αναφορές Scopus 2018-2022	2354	268	20	508	233	128	101	52	13	9	1348	5034
Ετεροαναφορές Scopus 2018-2022	2307	267	16	278	169	125	93	51	13	9	1295	4623

Αναφορές Scopus 2021	522	64	4	153	45	32	33	16	8	3	281	1161
Ετεροαναφορές Scopus 2021	508	64	4	134	45	31	27	15	8	3	274	1113
Αναφορές Scopus 2022	613	71	10	210	90	55	58	32	1	2	295	1437
Ετεροαναφορές Scopus 2022	590	70	7	184	90	53	58	32	1	2	289	1376
h-index Scopus 2022	27	7	3	12	6	7	7	5	2	2	29	M.O. 9.73
Αναφορές Google Scholar 2018-2022	3641	901	47	1109	422	419	172	120	108	12	1635	8586
Αναφορές Google Scholar 2021	854	213	8	350	76	108	52	35	29	5	363	2093

Αναφορές Google Scholar 2022	955	237	17	438	154	131	101	60	19	3	357	2472
h-index Google Scholar	37	14	4	17	7	13	9	6	8	2	32	M.O. 13.55
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας – πατέντες σε ισχύ												
Νέα διπλώματα ευρεσιτεχνίας – πατέντες												
Μονογραφίες (2022)												
Βιβλία (2022)		2			1							3
Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους (2022)		1	1									2

Συνέδρια υπό την αιγίδα της ακαδημαϊκής μονάδας (2022)	5	3	2	1	2		1	1				15
Επιστημονικά Συνέδρια με οργάνωση από φοιτητές (2022)												
Διεθνή βραβεία και διακρίσεις (2022)	1							1				2
Χρηματοδοτούμενα έργα και ερευνητικές υποδομές												ΣΥΝΟΛΟ βάσει στοιχείων μελών ΔΕΠ
Ενεργά χρηματοδοτούμενα έργα (σύνολο)	2	1	2	2	2			1		1	3	13
Ενεργά χρηματοδοτούμενα ιδρυματικά έργα					1							1

Ενεργά χρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά έργα – HORIZON - με συντονιστή μέλος του Τμήματος	1		1									2
Ενεργά ευρωπαϊκά έργα - HORIZON											1	1
Ενεργά εθνικά έργα από ευρωπαϊκά ταμεία		1									1	1
Ενεργά έργα από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς												
Ενεργά έργα από εθνικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)		1	2									3
Ενεργά έργα από διδάκτρα ΠΜΣ	1	2	1	1			1	1		1	1	8

Ενεργά έργα από διδάκτρα Ξενογλωσσων ΠΠΣ			2									2
Ενεργά έργα από έσοδα παροχής υπηρεσιών εργαστηρίων												
Ενεργά έργα καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας από την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων												
Ενεργά έργα από άλλους πόρους (πανεπιστημιακές πηγές)												
Ενεργά έργα (< 50Κ€)			1							1		1
Ενεργά έργα (50-200Κ€)								1				1

Ενεργά έργα (> 200Κ€)	1		1	1							3	6
Εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων	1		1					1		1	3	6
Εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με ερευνητικά καθήκοντα	1		1					1			2	5
Εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με διοικητικά/υποστηρικτικά καθήκοντα												
Εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με διδακτικά καθήκοντα	1		3					1		1	1	6

Τεχνοβλαστοί (spinoff) και νεοφυείς (startup) εταιρείες												
Ίδρυση νέων τεχνοβλαστών (spinoff) και νεοφυών (startup) εταιρειών												
Εργαστήρια	1										1	2
Εργαστήρια με Πιστοποιητικό Ποιότητας												
Εργαστήρια παροχής υπηρεσιών												
Κέντρα Αριστείας												

Ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ που έχουν ενεργό ερευνητική δραστηριότητα

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, δηλ. ποσοστό 100%, έχουν ενεργό ερευνητική δραστηριότητα.

Συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα με άλλα ΑΕΙ / Ερευνητικούς φορείς. Άλλες ερευνητικές συνεργασίες

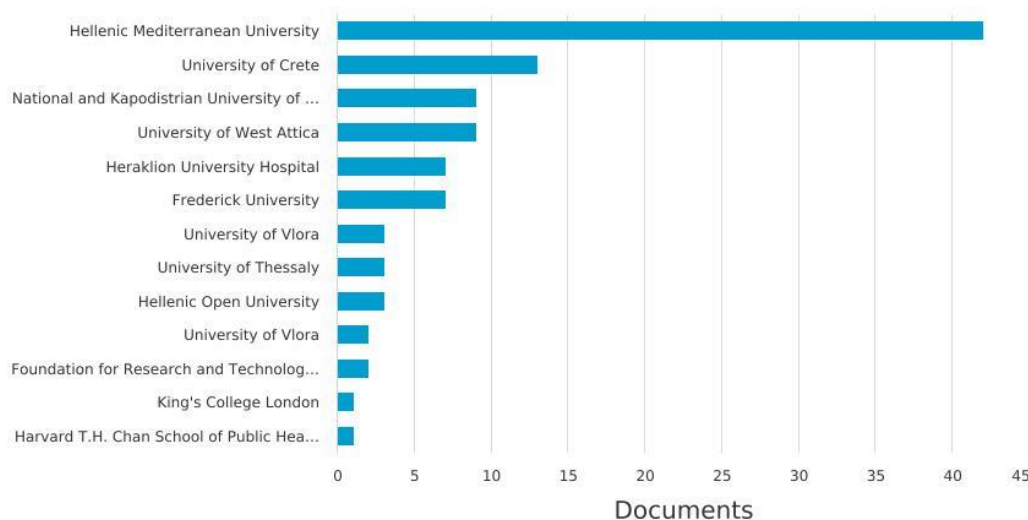
Η διεύρυνση της εξωστρέφειας του Τμήματος Νοσηλευτικής αποτελεί εκ των βασικών στόχων του, γεγονός στο οποίο έχει συμβάλει η συνεχής σύναψη συνεργασιών με ερευνητικούς φορείς και ομάδες της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Κατά την τελευταία πενταετία 2018-2022, και ιδιαίτερα κατά το έτος αναφοράς (2022), το Τμήμα έχει να παρουσιάσει σημαντικό ερευνητικό έργο ως αποτέλεσμα συνεργασίας με ερευνητικούς φορείς της Ελλάδας, όπως το Παν/μιο Κρήτης, το ΕΚΠΑ, το ΠΑΔΑ, το Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας (ΙΤΕ) και το Παν/μιο Πελοποννήσου. Παράλληλα, σημαντικό ερευνητικό έργο έχει προκύψει μέσω των συνεργασιών του Τμήματος με πολλά νοσοκομεία και διαγνωστικά κέντρα της χώρας, όπως το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Ηρακλείου, το Βενιζέλειο νοσοκομείο, το ελληνικό αντικαρκινικό ινστιτούτο κ.α.. Η ερευνητική συνεργασία του Τμήματος με φορείς του εξωτερικού όπως το King's College of London και το Harvard T.H. Chan School of Public Health δεσπόζει, διευρύνοντας την εξωστρέφεια και τα ερευνητικά πεδία του Τμήματος.

Οι σημαντικότερες ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος Νοσηλευτικής με φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής παρουσιάζονται στο παρακάτω ραβδόγραμμα (Εικόνα 4).

Documents by affiliation

Scopus

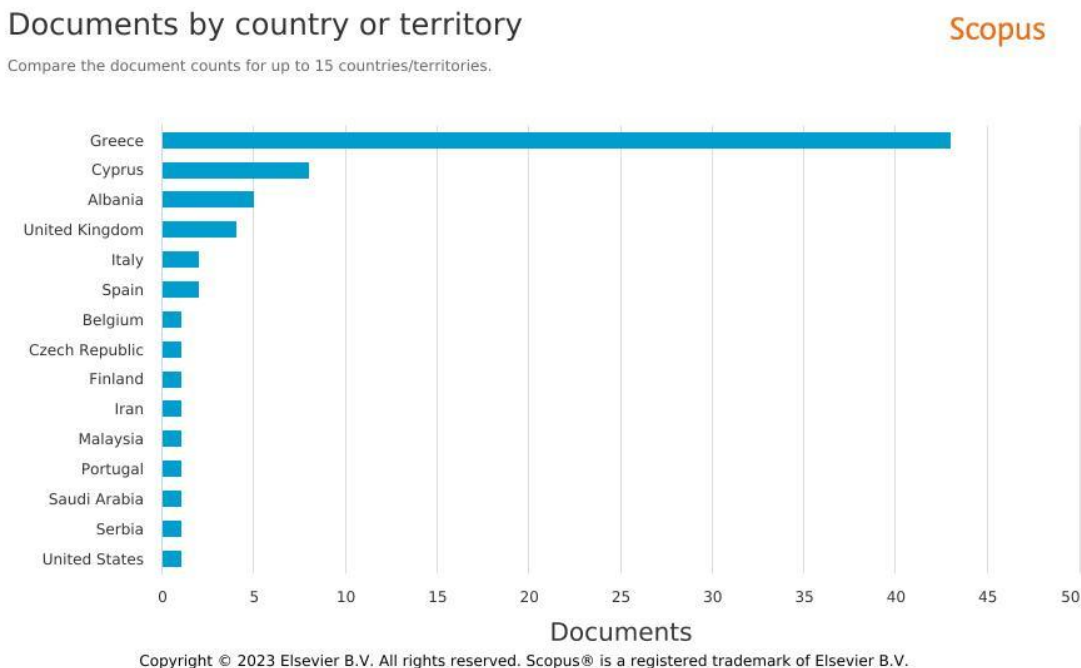
Compare the document counts for up to 15 affiliations.

Copyright © 2023 Elsevier B.V. All rights reserved. Scopus® is a registered trademark of Elsevier B.V.

Εικόνα 4. Οι σημαντικότερες συνεργασίες του Τμήματος Νοσηλευτικής με ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού κατά το έτος 2022.

Κατά την πενταετία 2018-2022, η συνεργασία του Τμήματος με φορείς του εξωτερικού παρουσιάζεται συνεχής και διευρυμένη. Ιδιαίτερα κατά το 2022, συμπεριλαμβάνονται συνεργασίες με ευρωπαϊκούς φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Κύπρο, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τη Φινλανδία αλλά και φορείς εκτός Ευρώπης από χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Μαλαισία, το Ιράν και η Σαουδική Αραβία. Κατά το ίδιο έτος επίσης, τα μέλη του Τμήματος συνεργάστηκαν στενά και με φορείς από χώρες της βαλκανικής χερσονήσου, όπως η Αλβανία, η Σερβία και η Κροατία. Όλες οι χώρες προέλευσης των συνεργατών του Τμήματος παρουσιάζονται στο παρακάτω ραβδόγραμμα (Εικόνα 5).

Εικόνα 5. Οι χώρες προέλευσης των συνεργατών του Τμήματος Νοσηλευτικής κατά το έτος 2022.

• Τρέχοντα ερευνητικά έργα κατά το έτος 2021-2022

1) WITEA-ID

Κατά το έτος 2022, συνεχίστηκε η χρηματοδότηση και υλοποίηση του προγράμματος WITEA-ID (Weeks of International Teaching – Inclusive and Digital, 2021-2023), στο πλαίσιο του Erasmus+ Programme of the European Commission, με στόχο την προαγωγή της διεθνούς κινητικότητας των ακαδημαϊκών μελών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πρόκειται για σύμπραξη 5 οργανισμών (MENDELU, IUC, NOVELGROUP, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ και ΕΛΜΕΠΑ) από τέσσερις χώρες (Τσεχία, Κροατία, Λουξεμβούργο και Ελλάδα). Στο πρόγραμμα συμμετέχει το τμήμα Νοσηλευτικής με επιστημονικά υπεύθυνη την Δρ.

Αθηνά Πατελάρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και μέλος της ερευνητικής ομάδας την Δρ. Ευριδίκη Πατελάρου, Καθηγήτρια.

Από το έργο έχουν προκύψει ήδη δύο εργασίες σε διεθνές επιστημονικό συνέδριο και μία ξενόγλωσση δημοσίευση σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό με σύστημα κριτών (<https://eracon.info/index.php?id=856>).

- Σχετικές ιστοσελίδες Έργου: <https://witea-id.eu/>

2) **ENhANCE (EuropeAN curriculum for fAmily aNd Community nurse)**

- Χρηματοδότηση από ERASMUS plus – call EACEA/04/2017, KA2:
- Συμμετείχαν 6 χώρες της ΕΕ: η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γερμανία, το Βέλγιο, η Πορτογαλία και η Φινλανδία.
- Κύριος σκοπός του προγράμματος ήταν να αποτυπώσει την υφιστάμενη κατάσταση των δεξιοτήτων που προσφέρονται στους νοσηλευτές και αυτών που πραγματικά απαιτούνται να διαθέτουν, εφαρμόζοντας καινοτόμα μοντέλα φροντίδας υγείας επικεντρωμένα στην ΠΦΥ.
- Σχετικές ιστοσελίδες Έργου: <https://eplus-enhance.eu/>

3) **EUROPEAN INNOVATION PARTNERSHIP on Active and Healthy Ageing**

Η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την Ενεργή και Υγιή Γήρανση (EIP on AHA) είναι μια πρωτοβουλία που ξεκίνησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση της καινοτομίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού στον τομέα της ενεργού και υγιούς γήρανσης. Συμμετοχή του τμήματος Νοσηλευτικής και επιστημονικά υπεύθυνο τον Δρ. Κλεισιάρη Χρήστο, Αναπληρωτή Καθηγητή.

Σχετικές ιστοσελίδες Έργου: [European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing](https://ec.europa.eu/eip/ageing/commitments-tracker/a3/role-homecare-prevention-cognitive-decline-and-frailty-0_en.html)

https://ec.europa.eu/eip/ageing/commitments-tracker/a3/role-homecare-prevention-cognitive-decline-and-frailty-0_en.html

4) **Empowered**

Empowered: Ολοκληρωμένος, ευφυής βοηθός υποστήριξης αυτόνομης διαβίωσης ηλικιωμένων», (κωδικός έργου: T2EΔΚ-00586), που υλοποιείται στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνεΚ) 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον

Δρ. Ροβίθη Μιχαήλ, Επίκουρο καθηγητή του τμήματος Νοσηλευτικής, ΕΛΜΕΠΑ. Το έργο Empowered φιλοδοξεί να συμβάλει στην ασφαλή και ποιοτική αυτόνομη διαβίωση των ηλικιωμένων συνδυάζοντας έναν έξυπνο, φορητό, ψηφιακό βοηθό διαχείρισης υγείας (εφαρμογή Healthier) με ένα σύστημα παρακολούθησης και αποτελεσματικής επικοινωνίας και μεταφοράς απαραίτητων δεδομένων στους φροντιστές και νοσηλευτές, αξιοποιώντας παράλληλα τις δυνατότητες που δίνονται από τεχνολογίες IoT για τη συλλογή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Ο ηλικιωμένος ενδυναμώνεται ώστε να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα την υγεία του, ενώ παράλληλα οι φροντιστές και νοσηλευτές μπορούν να τον παρακολουθούν αποδοτικότερα και με ασφάλεια, μειώνοντας το χρόνο που απαιτείται να βρίσκονται στον ίδιο φυσικό χώρο με αυτόν. Υλοποιείται σε συνεργασία με το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και την INNONSENSE Πληροφορική ΙΚΕ.

Σχετικές ιστοσελίδες Έργου: www.empowered.healthier-app.com;
<https://www.healthier-app.com/#maininfo>

• **Τρέχοντα ερευνητικά έργα κατά το έτος 2021-2022 με συμμετοχή μελών του Τμήματος ως εξωτερικοί συνεργάτες**

1) **SELFNANOPUD** (κωδικός έργου: Τ2ΕΔΚ-00307 MIS 5067612 / 16/6/2020 - 15/6/2023)

Σύνθεση υδατικών πολυουρεθανικών διασπορών με εγκλεισμό μικρο/νανο-δομών για οικολογικά επιστρώματα αυτοϊασης. Το πρόγραμμα SELGNANOPUD έχει αντικείμενο το χαρακτηρισμό υδατογενών πολυουρεθανικών διασπορών, το χαρακτηρισμό μικρο-νανοδομών ως προς την ικανότητα αυτοϊασης και το χαρακτηρισμό των διασπορών με παράγοντα αυτοϊασης. Υλοποιείται στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ) 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με Επιστημονικά Υπεύθυνο Φορέα το Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και εξωτερικό συνεργάτη το Δρ. Στυλιανάκη Μηνάς, Επίκουρο καθηγητή του τμήματος Νοσηλευτικής, ΕΛΜΕΠΑ.

Σχετικές ιστοσελίδες Έργου: <https://www.iesl.forth.gr/en/project/selfnanopud>;
<https://www.megararesins.com/el/projects/research-project-selfnanopud-synthesis-waterborne-polyurethane-dispersions-encapsulation/>

Κατά το έτος αναφοράς 2021 - 2022 τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος διεύρυναν την ερευνητική τους συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο (Π.Ε.Κ.) του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου το οποίο ιδρύθηκε το 2019 και σήμερα έχει

μετονομαστεί σε Πανεπιστημιακό Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΑ.Κ.Ε.Κ). Το ΠΑ.Κ.Ε.Κ αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα: Αναδυόμενων Τεχνολογιών, Φυσικής Πλάσματος και Λέιζερ, Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Φυσικής Εσωτερικού της Γης και Γεωκαταστροφών, Οικονομικής Ανάλυσης, Επιχειρηματικότητας και Τουρισμού, Αγροδιατροφής και Επιστημών Ζωής. Σημαντικός αριθμός μελών ΔΕΠ έχει ενταχθεί στα Ινστιτούτα αυτά στοχεύοντας στην διεπιστημονική αλληλεπίδραση και την ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικούς και ΚΠΠ φορείς (<https://hmu.gr/ereyna/panepistimiako-ereynitiko-kentro/>). Παράλληλα, αναπτύχθηκε ισχυρή συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και τα Ινστιτούτα Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ και Μοριακής Βιολογίας & Βιοτεχνολογίας, μέσω των οποίων μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν ως εξωτερικοί συνεργάτες στην υλοποίηση εθνικών, και ευρωπαϊκών ερευνητικών έργων.

• Συσχέτιση των ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ με τα βασικά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος

Οι ερευνητικές δραστηριότητες των μελών του Τμήματος Νοσηλευτικής σχετίζονται άμεσα και είναι συναφείς με τα βασικά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Όπως προαναφέρθηκε, το ερευνητικό έργο που παράχθηκε για το έτος 2022 περιλαμβάνει τα γνωστικά αντικείμενα της ιατρικής σε ποσοστό 40.5%, της επιστήμης της Νοσηλευτικής (21.6%), των Κοινωνικών Επιστημών (8.1%), ενώ τα πεδία των Επαγγελματιών Υγείας γενικότερα, της Επιστήμης Περιβάλλοντος, της Φαρμακολογίας, της Βιοχημείας κερδίζουν συνεχώς έδαφος. Για πρώτη φορά κατά το έτος 2022 καταγράφηκε διευρυμένο ερευνητικό έργο στις Βασικές Επιστήμες της Χημείας, της Χημικής Μηχανικής, της Νανοτεχνολογίας και της Βιοϊατρικής, αποτέλεσμα της έλευσης νέων μελών ΔΕΠ με αντίστοιχες ερευνητικές δραστηριότητες.

• Εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας).

Η ερευνητική δραστηριότητα αναπτύσσεται παράλληλα με την εκπαιδευτική διαδικασία, Κατά το έτος αναφοράς 2022, οι φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής εκπαιδεύονται στην αναζήτηση και αξιοποίηση της διεθνούς βιβλιογραφίας με αρκετούς τρόπους:

α) Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, στο πλαίσιο της εκπόνησης εργασιών που ανατίθενται από τους διδάσκοντες σε προπτυχιακά μαθήματα.

β) Μέσω συναφών με την διεξαγωγή έρευνας μαθημάτων, όπως είναι ενδεικτικά τα παρακάτω: Μεθοδολογία Έρευνας, Μεθοδολογία Ποιοτικής Έρευνας, Επιδημιολογία, Πρακτική Βασισμένη σε ενδείξεις, Αναζήτηση Επιστημονικής Βιβλιογραφίας - Αρχές Επιστημονικής Συγγραφής, Βιοστατιστική.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα έχει εντάξει στο πρόγραμμα σπουδών του μαθήματα, μέσω των οποίων ο φοιτητής εξοικειώνεται στην αναζήτηση βιβλιογραφίας, όπως i) Αναζήτηση Επιστημονικής Βιβλιογραφίας – Αρχές Επιστημονικής Συγγραφής και παρουσίασης (υποχρεωτικό – α΄ εξαμήνου), ii) Μεθοδολογία της Έρευνας (υποχρεωτικό – δ΄ εξαμήνου) iv) Πρακτική Βασισμένη σε ενδείξεις (υποχρεωτικό – στ΄ εξαμήνου) και iii) Εκπόνηση Ερευνητικής Εργασίας (Επιλογής υποχρεωτικό – στ΄ εξαμήνου).

γ) Μέσω του μαθήματος Εκπόνηση Ερευνητικής Εργασίας οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν ένα ερευνητικό πρωτόκολλο και να υλοποιήσουν μια μελέτη υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του υπεύθυνου καθηγητή. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέσω του συγκεκριμένου μαθήματος έχουν ήδη προκύψει σημαντικά ερευνητικά επιτεύγματα τα οποία θα παρουσιαστούν σε διεθνή συνέδρια, ενώ συγγράφονται και αντίστοιχα ερευνητικά άρθρα προς δημοσίευση σε διεθνή περιοδικά, τα οποία θα ενισχύσουν περαιτέρω την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος κατά τα προσεχή έτη.

δ) Μέσω της ενθάρρυνσης και παρακίνησης των φοιτητών για συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες είτε με τη μορφή παρακολούθησης είτε μέσω της παρουσίασης επιστημονικής εργασίας (προφορική/αναρτημένη ανακοίνωση) στα πλαίσια της διάχυσης της νέας γνώσης.

• Συμμετοχή των φοιτητών σε ερευνητικά έργα

Η ένταξη προπτυχιακών φοιτητών σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης, ή στο πλαίσιο του προπτυχιακού μαθήματος “Εκπόνηση Ερευνητικής Εργασίας”(Επιλογής υποχρεωτικό – ΣΤ΄ εξαμήνου), κατόπιν συνεννόησης με ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Κατά το έτος αναφοράς 2021-2022, κανένας προπτυχιακός φοιτητής δεν απασχολήθηκε σε κάποιο ερευνητικό έργο μέλους ΔΕΠ του Τμήματος.

Επίσης, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος WITEA-ID δόθηκε η ευκαιρία σε προπτυχιακούς φοιτητές να συμμετάσχουν σε δράσεις του (28-31/03/22) που πραγματοποιήθηκαν στο Μπρνο της Τσεχίας, υπό τη διοργάνωση του Mendelu University. Κατά τα επόμενα έτη, στόχος του Τμήματος θα είναι η εξεύρεση χρηματοδότησης για έρευνα, μέσω της υποβολής ερευνητικών προτάσεων στο πλαίσιο ανταγωνιστικών εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν σε ερευνητικά έργα περισσότεροι φοιτητές προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

• Διαθέσιμες Ερευνητικές Υποδομές

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΛΜΕΠΑ είναι διαθέσιμες για τη διεξαγωγή ερευνητικής δραστηριότητας όλες οι υποδομές των εργαστηρίων του Τμήματος και συγκεκριμένα:

- α. Εργαστήριο Επείγουσας Νοσηλευτικής - Α΄ Βοηθειών**
- β. Εργαστήριο Διεγχειρητικής και Εντατικής Νοσηλευτικής**
- γ. Εργαστήριο Παθολογικής- Χειρουργικής Νοσηλευτικής**
- δ. Εργαστήριο Ανατομίας**
- ε. Εργαστήριο Βασικών Αρχών Νοσηλευτικής – «Αικατερίνη Τοπιντζή»**
- στ. Εργαστήριο Τεκμηριωμένης Κλινικής Πρακτικής και Εξατομικευμένης φροντίδας**
- ζ. Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, Επιδημιολογίας, Περιβαλλοντικών & Βιοϊατρικών Εφαρμογών (νέο)**
- η. Εργαστήρια Πληροφορικής και Υπολογιστικών Συστημάτων**

Το Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, Επιδημιολογίας, Περιβαλλοντικών & Βιοϊατρικών Εφαρμογών αποτελεί ένα νέο ερευνητικό χώρο στο Τμήμα, στο οποίο πραγματοποιούνται δραστηριότητες σχετικές με την ανάπτυξη εφαρμογών Νανοτεχνολογίας, στις οποίες συμμετέχουν ήδη προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Επιπλέον, είναι διαθέσιμες οι υποδομές νοσοκομείων και δομών υγείας στην κοινότητα, στις οποίες διεξάγεται η Κλινική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος, όπως είναι τα μεγάλα νοσοκομεία της πόλης του Ηρακλείου (Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Γενικό Νοσοκομείο Βενιζέλειο - Πανάνειο), αλλά και τις επιμέρους κοινωνικές δομές (πχ. ΕΟΠΥΥ).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι οι [δημοσιεύσεις](#) και το ερευνητικό έργο που παράχθηκε συνολικά από τα μέλη του Τμήματος κατά την πενταετία 2018-2022, καθώς και τα αντίστοιχα [στατιστικά στοιχεία](#) ανά έτος προβάλλονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

6. Υποδομές – Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

Στην ενότητα αυτή τεκμηριώνεται η διαθεσιμότητα των αναγκαίων υποδομών (εργαστηριακών χώρων, εξοπλισμού, υποδομών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών) για την υποστήριξη και υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου και των στόχων του προγράμματος.

6.1. Υποδομές που χρησιμοποιεί το τμήμα για την υποστήριξη του διδακτικού έργου

6.1.1. Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Στο διδακτικό έργο του Τμήματος Νοσηλευτικής δρα ενισχυτικά η [Κεντρική Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης](#) του ΕΛΜΕΠΑ, η οποία διαθέτει βιβλία (αρκετά ανάτυπα σε έντυπη μορφή κυρίως παλαιότερων ετών) όλων των γνωστικών αντικειμένων της Νοσηλευτικής (Ανατομία, Παθολογική Νοσηλευτική, Ψυχολογία, χειρουργική Νοσηλευτική, κλπ.), στα οποία υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες (δανεισμός).

Επισημαίνεται ότι μέσω της ιστοσελίδας <https://lib.hmu.gr/> οι φοιτητές μπορούν να ενημερωθούν για τα διαθέσιμα βιβλία και τα επιστημονικά περιοδικά ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και για τους συνδέσμους μεταξύ των βιβλιοθηκών άλλων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

Η Βιβλιοθήκη και το Κέντρο Πληροφόρησης παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε πολλές συλλογές ηλεκτρονικών βιβλίων. Η πρόσβαση γίνεται μέσω σύνδεσης από το δίκτυο του Πανεπιστημίου ή μέσω σύνδεσης VPN με τη χρήση του Ιδρυματικού λογαριασμού για εξωτερικούς χρήστες.

Μέσω της κοινοπραξίας [HEAL-Link](#) (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - ΣΕΑΒ), παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε 5,608 επιστημονικά περιοδικά (1281 με πλήρη απαλλαγή και 4327 με έκπτωση) από 23 HEAL-Link εκδότες/διαθέτες και 7 εκδότες/διαθέτες που παρέχουν ανοιχτή πρόσβαση (Open Access) σε όλα ή κάποια από τα περιοδικά τους.

Στους χώρους της Βιβλιοθήκης λειτουργεί επίσης το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο, το οποίο είναι ένας χώρος 10 θέσεων εργασίας, που εξυπηρετεί όσους επιθυμούν να ενημερωθούν και να χρησιμοποιήσουν το υλικό της ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης και των άλλων πηγών του διαδικτύου.

Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης μέσω του ΣΕΑΒ, στην ψηφιακή βιβλιοθήκη και πολλές ψηφιακές συλλογές επιστημονικών περιοδικών και συγγραμμάτων διαφόρων εκδοτικών οίκων και βάσεων δεδομένων.

Υπάρχουν επίσης [υπηρεσίες ηλεκτρονικών πηγών ανοικτής πρόσβασης](#) και [άλλες υπηρεσίες του ΣΕΑΒ](#) για συγγράμματα και ηλεκτρονικά βιβλία.

6.1.2. Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές;

Η προμήθεια των κύριων συγγραμμάτων από τους φοιτητές πραγματοποιείται μέσω του συστήματος [Εύδοξος](#), ενώ τα επιπλέον διαθέσιμα, σε έντυπη μορφή συγγράμματα, από την κεντρική βιβλιοθήκη. Πρόσβαση για το επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό (διαφάνειες διαλέξεων, ερωτήσεις εξάσκησης, κ.α.) παρέχεται στους φοιτητές μέσω του [Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων](#) (eClass), του ΕΛΜΕΠΑ, μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα η οποία ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser), χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων.

6.1.3. Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού εργαστηρίων και σπουδαστηρίων. Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.λπ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής;

Το Τμήμα Νοσηλευτικής συστεγάζεται με το τμήμα της Κοινωνικής Εργασίας, στις κτιριακές εγκαταστάσεις των δύο διαφορετικών κτιρίων της Σχολής Επιστημών Υγείας.

Στο πρώτο κτίριο, στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο στεγάζονται οι Διοικητικές υπηρεσίες, τα γραφεία των μελών ΔΕΠ, τα γραφεία των μελών ΕΤΕΠ, ενώ υπάρχει και μια κοινόχρηστη αίθουσα συνεδριάσεων χωρητικότητας 20 ατόμων, άρτια εξοπλισμένη με πιστοποιημένο σύστημα τηλεδιασκέψεων.

Στο δεύτερο κτίριο, στο ισόγειο υπάρχουν έξι αμφιθέατρα διδασκαλίας, εργονομικά σχεδιασμένα, χωρητικότητας 110 ατόμων, τα οποία διαθέτουν εξοπλισμό βιντεοπροβολής με τη χρήση προβολέα οροφής, αναδιπλούμενη οθόνη προβολής, υαλοπίνακα γραφής κ.α.. Το συνολικό εμβαδόν των αιθουσών διδασκαλίας (αμφιθέατρα) είναι περίπου 600m² συνολικής χωρητικότητας 660 ατόμων. Επίσης υπάρχει ένα επιπλέον αμφιθέατρο εκδηλώσεων το οποίο διαθέτει ενισχυμένη ηχομόνωση, επένδυση με ξύλο, το οποίο χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή σεμιναρίων, συνεδρίων, τελετές ορκωμοσίας προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, με συνολική δυνατότητα φιλοξενίας 180 θέσεων καθημένων..

Το Τμήμα διαθέτει εργαστηριακούς χώρους συνολικού εμβαδού περίπου 600 m², επαρκώς εξοπλισμένων. Συγκεκριμένα διαθέτει 1 εργαστήριο Επείγουσας Νοσηλευτικής - Α΄ Βοηθειών, 1 εργαστήριο Διεγχειρητικής και Εντατικής Νοσηλευτικής, 1 εργαστήριο Παθολογικής- Χειρουργικής Νοσηλευτικής, 1 εργαστήριο Ανατομίας, 1 εργαστήριο Βασικών Αρχών Νοσηλευτικής, 1 εργαστήριο Πληροφορικής και Υπολογιστικών Συστημάτων).

Τα εργαστήρια του Τμήματος θεωρούνται σύγχρονα και είναι εφοδιασμένα με εποπτικά μέσα διδασκαλίας, εποπτικό και βοηθητικό εξοπλισμό (διαδραστικούς πίνακες, υπολογιστικό σύστημα διαχείρισης, σύνδεση στο ενιαίο δίκτυο του ιδρύματος, βιντεοπροβολείς οροφής, οθόνη προβολής, εργονομική σχεδίαση, κλιματισμό, επίπλωση, κατάλληλο εργαστηριακό εξοπλισμό. κ.α.). Τα εργαστήρια είναι πλήρως εφοδιασμένα με το κατάλληλο πάγιο και αναλώσιμο υγειονομικό υλικό (π.χ. ειδικά

προπλάσματα) για την εκπαίδευση των νοσηλευτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Τμήμα διαθέτει μεταξύ άλλων μια μονάδα κλινικής προσομοίωσης υψηλής πιστότητας (High Fidelity Simulation Nursing Unit), η οποία παρέχει τη δυνατότητα εκπαίδευσης των φοιτητών του Τμήματος σε πολύ υψηλό επίπεδο. Κάθε εργαστήριο είναι χωρητικότητας σαράντα έως πενήντα περίπου ατόμων.

Εργαστήρια Νοσηλευτικής

α. Εργαστήριο Επείγουσας Νοσηλευτικής - Α΄ Βοηθειών

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εκπαίδευση των φοιτητών και των ενδιαφερομένων για την απόκτηση δεξιοτήτων αντιμετώπισης επειγόντων περιστατικών όπως και η ανάπτυξη δεξιοτήτων που αφορούν τη βασική υποστήριξη της Ζωής με τη χρήση αυτόματου απινιδωτή. Στο εργαστήριο εκπαιδεύονται περίπου 120 άτομα κάθε εξάμηνο, ενώ στο βασικό του εξοπλισμό περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων προπλάσματα για βασική υποστήριξη της Ζωής (ενηλίκων & παιδιών), εκπαιδευτικοί απινιδωτές, φαρμακείο και υγειονομικό υλικό πρώτων βοηθειών. Στο εργαστήριο διεξάγεται και ερευνητική δραστηριότητα, έχει συμμετάσχει σε προγράμματα, ενώ έχει αναπτύξει διάφορες συνέργειες και συνεργασίες, όπως το Εργαστήριο Αναισθησιολογίας, του Τμήματος Ιατρικής, του Πανεπιστημίου Κρήτης κ.α.

Στο εργαστήριο έχουν μέχρι στιγμής υλοποιηθεί

- 25 πιστοποιημένα Σεμινάρια Βασικής Υποστήριξης της Ζωής και Αυτόματης Εξωτερικής Απινίδωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ERC BLS/AED instructors course) στο χώρο του Εργαστηρίου.
- 65 πιστοποιημένα Σεμινάρια Βασικής Υποστήριξης της Ζωής και Αυτόματης Εξωτερικής Απινίδωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ERC BLS/AED instructors course) σε άλλους χώρους εκτός Ιδρύματος.

β. Εργαστήριο Διεγχειρητικής και Εντατικής

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στα μαθήματα Περιεγχειρητικής και Χειρουργικής Νοσηλευτικής, Νοσηλευτικής Καρδιαγγειακών Νοσημάτων, Νοσηλευτικής Αναισθησιολογίας και Εντατικής Νοσηλευτικής. Εκπαιδεύει περίπου 200 άτομα ανά εξάμηνο, ενώ στο βασικό του εξοπλισμό περιλαμβάνονται: Δύο προσομοιωτές υψηλής πιστότητας κλινικής φροντίδας, 1 προσομοιωτής βραχιονο-θώρακα για αγγειακή προσπέλαση, κλίνη χειρουργείου, μόνιτορ παρακολούθησης ασθενών σε ΜΕΘ/ΜΕΠΚ, ΗΚΓ, συσκευές αναρρόφησης και αντλίες ενδοφλέβιας έγχυσης υγρών. Στο εργαστήριο υλοποιούνται τα μαθήματα: Χειρουργική Νοσηλευτική Ι και ΙΙ, Παθολογική Νοσηλευτική Ι και ΙΙ, Περιεγχειρητική Νοσηλευτική, Εντατική Νοσηλευτική και Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νοσημάτων.

γ. Εργαστήριο Παθολογικής- Χειρουργικής Νοσηλευτικής

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εκπαίδευση και η εξοικείωση των φοιτητών σε βασικές και εξειδικευμένες νοσηλευτικές δεξιότητες. Διαθέτει 42 θέσεις εργασίας και εκπαιδεύει περίπου 200 άτομα ανά εξάμηνο. Στο βασικό του εξοπλισμό περιλαμβάνονται: Μετρητής χοληστερίνης – σακχάρου - τριγλυκεριδίων, τρία (3) προπλάσματα φλεβικής

παρακέντησης ενηλίκων, πρόπλασμα φλεβικής παρακέντησης παιδιού, ηλεκτρονικό πιεσόμετρο, αντλία έγχυσης φαρμάκων και ενδοφλέβιας σίτισης με σύριγγα, ογκομετρική αντλία έγχυσης φαρμάκων και ενδοφλέβιας σίτισης κ.α. Στο εργαστήριο υλοποιούνται τα μαθήματα: Χειρουργική Νοσηλευτική Ι και ΙΙ, Παθολογική Νοσηλευτική Ι και ΙΙ, Περιεγχειρητική Νοσηλευτική και Βασικές Αρχές Νοσηλευτικής.

δ. Εργαστήριο Ανατομίας

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η επίδειξη, εκπαίδευση και εξοικείωση των φοιτητών σε ανατομικές δομές του ανθρώπινου σώματος με την χρήση προπλάσμάτων και σκελετών. Η εκπαίδευση γίνεται από μόνιμα μέλη ΔΕΠ, ακαδημαϊκούς υποτρόφους και ΕΤΕΠ. Εκπαιδεύονται περίπου 150 άτομα ανά εξάμηνο, ενώ στο βασικό του εξοπλισμό περιλαμβάνονται: Δέκα προπλάσματα κορμού και οργάνων, δέκα πολυάριθμα μικρότερα προπλάσματα, είκοσι χάρτες ανθρώπινου σώματος και πέντε σκελετοί ανθρώπινου σώματος. Στα εργαστήρια πραγματοποιούνται τα μαθήματα Ανατομίας Ι και ΙΙ.

ε. Εργαστήριο Βασικών Αρχών Νοσηλευτικής – «Αικατερίνη Τοπιντζή»

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης για την προετοιμασία νοσηλευτών που θα καλύπτουν όλο το φάσμα της νοσηλευτικής. Συγκεκριμένα θα μπορούν να παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα, διαθέτοντας ένα ευρύ πεδίο επιστημονικών γνώσεων, προσαρμοσμένων στα εκάστοτε νέα δεδομένα και εμπειρία εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης σε πραγματικές συνθήκες. Διαθέτει 30 θέσεις εργασίας και εκπαιδεύει περίπου 130 φοιτητές ανά εξάμηνο. Το εργαστήριο είναι εξοπλισμένο με projector οροφής, Η/Υ, δύο κρεβάτια με ηλεκτρική υποβοήθηση, δύο απλά κρεβάτια και διάφορα εκπαιδευτικά προπλάσματα (ανθρώπινου σώματος, χεριού, γλουτού, δύο ηλεκτρονικά πιεσόμετρα, ένα σύγχρονο τροχήλατο νοσηλείας, ανατομικούς χάρτες κ.α.).

στ. Εργαστήριο Τεκμηριωμένης Κλινικής Πρακτικής και Εξατομικευμένης φροντίδας

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στο πεδίο της τεκμηριωμένης πρακτικής και της υγείας ακριβείας ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή εξατομικευμένης φροντίδας. Επιμέρους στόχος του εργαστηρίου είναι η οργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων και στους 3 κύκλους σπουδών αλλά και η προαγωγή της έρευνας και των συνεργατικών δράσεων με άλλους εκπαιδευτικούς και ΚΠΠ φορείς. Το εργαστήριο κατά την περίοδο αυτή υπό διαμόρφωση.

ζ. Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, Επιδημιολογίας, Περιβαλλοντικών & Βιοϊατρικών Εφαρμογών (νέο)

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η διεξαγωγή του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος «Βιοϊατρική Περιβαλλοντική Νανοτεχνολογία» και η εκπαίδευση των φοιτητών σε νέα πεδία αιχμής. Παράλληλα αποτελεί ένα νέο ερευνητικό χώρο στο Τμήμα, στον οποίο διεξάγονται δραστηριότητες από ερευνητές του Τμήματος Νοσηλευτικής, για την ανάπτυξη βιοϊατρικών και περιβαλλοντικών εφαρμογών με τη χρήση της Νανοτεχνολογίας. Επιμέρους στόχος του εργαστηρίου είναι να κεντρίσει το ενδιαφέρον

των προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος για έρευνα σε καινοτόμα επιστημονικά πεδία, συμπληρωματικά της Νοσηλευτικής Επιστήμης, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο τη διεπιστημονικότητα και την παραγωγή ερευνητικού έργου του Τμήματος. Το εργαστήριο βρίσκεται υπό διαμόρφωση, διαθέτοντας ωστόσο υποτυπώδη ερευνητικό εξοπλισμό, όπως μικροσκόπια, αερογράφους, εργαστηριακά σκεύη και τα απαραίτητα εργαλεία για διδασκαλία.

η. Εργαστήρια Πληροφορικής και Υπολογιστικών Συστημάτων

Το τμήμα διαθέτει ένα εργαστήριο Πληροφορικής, 24 θέσεων εργασίας, για την εκπαίδευση των φοιτητών αλλά και για ερευνητική δραστηριότητα. Επιπλέον, συνδιαχειρίζεται άλλο ένα εργαστήριο ίδιας χωρητικότητας, με το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επιστημών Υγείας, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα για ελεύθερη χρήση από τους φοιτητές. Κάθε θέση εργασίας διαθέτει προσωπικό Η/Υ, ο οποίος είναι συνδεδεμένος, μέσω δομημένης καλωδίωσης cat6, στο ενιαίο δίκτυο του ιδρύματος.

Κάθε εργαστήριο υπολογιστών συγκεκριμένα διαθέτει:

- Προσωπικό Η/Υ ανά θέση εργασίας
- Τηλεχειριζόμενο Projector οροφής με σύνδεση HDMI
- Τηλεχειριζόμενη οθόνη προβολής κ.α.
- Δικτυακή σύνδεση κάθε υπολογιστή στο ενιαίο δίκτυο του Ιδρύματος cat6 (ΕΔΕΤ/GUNET), μέσω του οποίου αξιοποιούνται πλήρως το διατιθέμενο λογισμικό για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας (e-Class, κλπ).
- Ειδικό λογισμικό (στατιστικής επεξεργασίας, ηλεκτρονικός φάκελος υγείας, λογισμικό αυτοματοποίησης γραφείου κ.α.)
- Ασύρματη πρόσβαση στο ενιαίο δίκτυο του ιδρύματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το εργαστήριο Πληροφορικής και Υπολογιστικών Συστημάτων έχει εξοπλιστεί με σύγχρονους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, η προμήθεια των οποίων έγινε το 2020, ενώ λόγω της αναστολής της διεξαγωγής των μαθημάτων δια ζώσης, λόγω της πανδημίας COVID-19, έχουν χρησιμοποιηθεί ελάχιστα. Το εργαστήριο ελεύθερης χρήσης διαθέτει παλαιότερης τεχνολογίας μονάδες, οι οποίες ωστόσο έχουν πρόσφατα συντηρηθεί προκειμένου να λειτουργούν ομαλά. Προγραμματίζεται ωστόσο η αντικατάστασή τους κατά το προσεχές χρονικό διάστημα.

Κλινική Άσκηση σε Νοσοκομεία και σε δομές υγείας στην κοινότητα

Το Τμήμα Νοσηλευτικής έχει αναπτύξει μια αμφίδρομη συνεργασία με τα μεγάλα νοσοκομεία της πόλης του Ηρακλείου Κρήτης, όπου και εδρεύει (Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Γενικό Νοσοκομείο Βενιζέλειο - Πανάνειο), αλλά και τις επιμέρους κοινωνικές δομές (πχ. ΕΟΠΥΥ), στο πλαίσιο της δυνατότητας διεξαγωγής της κλινικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος. Η εποπτεία των κλινικών ασκήσεων των φοιτητών γίνεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε συνεργασία με το προσωπικό των δομών φιλοξενίας της κλινικής άσκησης.

6.1.4. Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων

Η επάρκεια των γραφείων των Διδασκόντων κρίνεται ικανοποιητική, καθώς υπάρχουν ατομικά γραφεία για την πλειοψηφία των μελών ΔΕΠ, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις έχουν παραχωρηθεί γραφεία για τη στέγαση του έκτακτου διδακτικού προσωπικού του Τμήματος (Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι, μεταδιδάκτορες), συνολικής επιφάνειας ~1000m².

Τα μέλη ΕΤΕΠ του Τμήματος συστεγάζονται με τα μέλη ΕΤΕΠ του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας.

Τέλος, το Τμήμα διαθέτει αποθήκες των γραφείων, θυρωρείο και άλλους βοηθητικούς χώρους συνολικής επιφάνειας ~200m².

Συνολικά, η ποιότητα των παρεχόμενων χώρων των γραφείων και του περιεχομένου εξοπλισμού σε συνάρτηση με το βαθμό συντήρησης και ανανέωσής του κρίνεται επαρκής.

6.1.5. Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος.

Γραμματεία Τμήματος: Στεγάζεται στο κτήριο του ΕΛΜΕΠΑ, της Σχολής Επιστημών Υγείας και στελεχώνεται από δύο μόνιμους διοικητικούς υπαλλήλους και ένα συμβασιούχο υπάλληλο (φοιτητή του Τμήματος), ο οποίος συνεπικουρεί το έργο της γραμματείας. Η στελέχωση κρίνεται επαρκής για την λειτουργία και την ποιοτική παροχή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών).

Πέραν όμως της επάρκειας και της ποιότητας των χώρων, ως πρώτη και επιτακτική ανάγκη αξιολογείται η σημαντική έλλειψη προσωπικού για γραμματειακή υποστήριξη της κεντρικής Γραμματείας.

Η εξυπηρέτηση των φοιτητών και οι παρεχόμενες γραμματειακές υπηρεσίες θεωρούνται ικανοποιητικές, ενώ τα τελευταία χρόνια αναβαθμίστηκαν σημαντικά μετά την απαραίτητη μηχανοργάνωση και τη δυνατότητα των φοιτητών να διεκπεραιώνουν ηλεκτρονικά κάποιες ενέργειες (π.χ. εγγραφές μαθημάτων, αιτήματα για απόκτηση διαφόρων εγγράφων), μέσω της πλατφόρμας e-Class.

Το ωράριο λειτουργίας για την εξυπηρέτηση των φοιτητών από την Κεντρική Γραμματεία του Τμήματος έχει καθοριστεί από τη Γραμματεία: Δευτέρα-Παρασκευή, ώρες εξυπηρέτησης 11.00-14.00, ενώ παρέχονται πληροφορίες τηλεφωνικά από 9.00 - 15.00, προς όλους τους ενδιαφερόμενους, καθώς και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: secretariat-nurs@hmu.gr.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος διαθέτει ξεχωριστή Γραμματεία, η οποία στελεχώνεται από ένα συμβασιούχο υπάλληλο μερικής απασχόλησης και είναι διαθέσιμη τις ημέρες και ώρες της εκπαιδευτικής διαδικασίας του ΠΜΣ.

6.1.6. Επάρκεια και ποιότητα των χώρων συνεδριάσεων

Το Τμήμα Νοσηλευτικής διαθέτει μία αίθουσα συνεδριάσεων επιφανείας 84m², η οποία διαθέτει μια μεγάλη αποσπώμενη και επανασυναρμολογούμενη οβάλ τράπεζα και καθίσματα παρέχοντας τη δυνατότητα φιλοξενίας 20 ατόμων. Επιπλέον είναι άρτια εξοπλισμένη με οπτικοακουστικό εξοπλισμό για τη διεξαγωγή συνεδριάσεων δια ζώσης ή/και εξ' αποστάσεως με τηλεσυνεργασία. Στην αίθουσα διεξάγονται οι Συνελεύσεις του Τμήματος, αλλά και οι συνεδριάσεις διαφόρων διαπανεπιστημιακών επιτροπών (π.χ. εκλογή και εξέλιξη μελών ΔΕΠ).

Συνολικά, ο εξοπλισμός και ο χώρος της εν λόγω αίθουσας καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες του Τμήματος.

6.1.7. Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (βιβλιοθήκη, αναγνωστήριο, αίθουσα εκδηλώσεων, κλπ.).

Το Τμήμα Νοσηλευτικής διαθέτει επίσης μια βιβλιοθήκη – αναγνωστήριο, η οποία βρίσκεται στο δεύτερο όροφο του δευτέρου κτιρίου και συνδιαχειρίζεται από κοινού με το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επιστημών Υγείας. Η βιβλιοθήκη διαθέτει νοσηλευτικά και άλλα συγγράμματα, επιστημονικά περιοδικά κ.α., ενώ είναι εξοπλισμένη με αυτόματο σύστημα εισόδου – εξόδου με κάρτα, αλλά και σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρησης δανεισμού συγγραμμάτων, ενώ διαθέτει και αναγνωστήριο 10 θέσεων. Αν και τα τελευταία χρόνια η λειτουργία της έχει ανασταλεί, λόγω έλλειψης βιβλιοθηκονόμου, έχουν πρόσφατα πραγματοποιηθεί ενέργειες για την πλήρη επαναλειτουργία της.

6.1.8. Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑμεΑ.

Η κύρια είσοδος και στα δύο κτίρια του Τμήματος είναι ισόγεια, ενώ επιπλέον υπάρχουν ράμπες διευκόλυνσης της πρόσβασης για ΑμεΑ. Υπάρχει τουαλέτα διαμορφωμένη για ΑΜΕΑ στο ισόγειο και των δύο κτιρίων. Οι ανελκυστήρες και των 2 κτιρίων είναι προσβάσιμοι από αμαξίδιο.

Παράλληλα, έχουν προταθεί και προγραμματιστεί για άμεση υλοποίηση επιπλέον ενέργειες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε φοιτητές/τριες και επισκέπτες/τριες ΑμεΑ, όπως:

- Την κατασκευή μιας δεύτερης ράμπας με κουπαστή (πλαϊνού αντικρίσματος) που να εφάπτεται ή να είναι πολύ κοντά στο κτίριο της διοίκησης της σχολής, ώστε να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση στο κτίριο διοίκησης και στη νότιο είσοδο των αμφιθεάτρων.
- Τη δημιουργία μιας επιπρόσθετης θέσης στάθμευσης για οχήματα ΑμεΑ, στο χώρο στάθμευσης, η οποία θα εφάπτεται με την αίθουσα συνεδριάσεων της Σχολής.
- Τη μεταφορά όσων φοιτητών/τριών ΑμεΑ δεν διαθέτουν ίδια μέσα, από την κεντρική στάση του ΕΛΜΕΠΑ στα κτίρια της Σχολής, με μέριμνα του

Πανεπιστημίου, κατόπιν συνεννόησης της σχετικής υπηρεσίας του Ιδρύματος με τους/τις φοιτητές/τριες ΑμεΑ.

Προτεινόμενες - για μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο σχεδιασμό - διευκολύνσεις σε φοιτητές/τριες και επισκέπτες/τριες ΑμεΑ.:

- Ηλεκτρικό αμαξίδιο εσωτερικού χώρου για τη μετακίνηση εντός κτιρίου/ορόφων ατόμων με κινητικά προβλήματα.
- Αυτόματος μηχανισμός λειτουργίας φώτων με αισθητήρα κίνησης για τον πρώτο και δεύτερο όροφο του κτιρίου των εργαστηρίων (διαδρόμους), όπως επίσης και για το διάδρομο του πρώτου ορόφου προς τα γραφεία των καθηγητών της Σχολής.
- Αυτόματος μηχανισμός αναγνώρισης χώρων (π.χ. αμφιθεάτρων, αιθουσών, εργαστηρίων, κτλ) για άτομα με προβλήματα όρασης, με αισθητήρα κίνησης έξω από κάθε αίθουσα και αναγγελία ηχογραφημένου μηνύματος.
- Σήμανση της θέσης των εργαστηρίων στην αρχή της σκάλας κάθε ορόφου, καθώς και όλων των χωρών του κτιρίου στο ισόγειο του κτιρίου των αιθουσών διδασκαλίας.
- Σύστημα αυτόματης ανάγνωσης κειμένου με αναπαραγωγή ήχου κατά την πρόσβαση στις ιστοσελίδες των Τμημάτων (πληροφορίες σπουδών).
- Πίνακες ανακοινώσεων μεγάλου μεγέθους εντός των κοινόχρηστων χώρων της Σχολής για συνεχή/επαναλαμβανόμενη δημόσια προβολή όλων των ανακοινώσεων των Τμημάτων.

Προτεινόμενες – για άμεση υλοποίηση - τεχνικές παρεμβάσεις στα κτίρια και στον περιβάλλοντα χώρο της Σχολής που αφορούν στην αναβάθμιση της λειτουργίας της Σχολής.

- Φωταγώγηση κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί από τη στάση λεωφορείου στον κεντρικό δρόμο προς τα κτίρια της ΣΕΥ.
- Τοποθέτηση σκιάστρων σε όσους εργαστηριακούς χώρους δε διαθέτουν, καθώς και στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Ολοκλήρωση της αντικατάστασης/επισκευής των βιντεοπροβολέων των αιθουσών διδασκαλίας και/ή άλλων αιθουσών διδασκαλίας λόγω του ότι έχει εξασθενήσει σε σημαντικό βαθμό η φωτεινότητά τους λόγω συχνής χρήσης.
- Επιπρόσθετη υποστήριξη του πρανούς που είναι κοντά σε θέσεις στάθμευσης πίσω από το κτίριο της διοίκησης.

Προτεινόμενες - για μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο σχεδιασμό - τεχνικές παρεμβάσεις στα κτίρια και στον περιβάλλοντα χώρο της Σχολής που αφορούν στην αναβάθμιση της λειτουργίας της Σχολής.

- Αύξηση των θέσεων καθισμάτων και προσθήκη τραπεζιών (ξύλινα ή πέτρινα) στον προαύλιο χώρο της Σχολής.
- Δημιουργία ανοικτού υπαίθριου θεάτρου 200-300 θέσεων για υπαίθριες εκδηλώσεις π.χ. Τελετές ορκωμοσίας στο χώρο της Σχολής, πιθανότατα κοντά

στην κύρια είσοδο της αίθουσας εκδηλώσεων της Σχολής ή όπου αλλού υπάρχει διαθέσιμος χώρος και οι τεχνικές προδιαγραφές.

- Δημιουργία τηλεφωνικών σταθμών εξωτερικού χώρου για την έκτακτη επικοινωνία (ή άλλου είδους ειδοποίηση) με την υπηρεσία ασφάλειας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

6.2. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών

6.2.1. Λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ; Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Η χρήση νέων τεχνολογιών στη λειτουργία του Τμήματος έχει ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό και υποστηρίζεται, τόσο σε επίπεδο Πανεπιστημίου όσο και επίπεδο Τμήματος αναφορικά με θέματα όπως:

1. Η καταχώρηση των βαθμολογιών των φοιτητών στο μηχανογραφημένο φοιτητολόγιο.
2. Η ενημέρωση των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών από τη Γραμματεία καθώς και οι αναρτήσεις ανακοινώσεων, είτε από τη γραμματεία, είτε από μέλη ΔΕΠ στην ιστοσελίδα του τμήματος (<https://nurs.hmu.gr/>) που αφορούν διαλέξεις, εξετάσεις, σημειώσεις παραδόσεων και εν γένει θέματα της ακαδημαϊκής ζωής.
3. Η χρήση ηλεκτρονικού συστήματος κράτησης αιθουσών.
4. Η χρήση ηλεκτρονικού συστήματος δήλωσης μαθημάτων από τους φοιτητές (προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς).
5. Η έκδοση φοιτητικής ταυτότητας (πάσου) και φοιτητικού επιδόματος.
6. Η ηλεκτρονική έκδοση βεβαίωσης σπουδών.
7. Η λειτουργία του συστήματος ΑΠΕΛΛΑ για την εκλογή μελών ΔΕΠ.
8. Το σύστημα «ΕΥΔΟΞΟΣ» για τη δήλωση και τη διανομή διδακτικών συγγραμμάτων.
9. Η δυνατότητα τηλεδιάσκεψης για την παρουσίαση ΜΔΕ και ΔΔ, καθώς και για την κρίση μελών ΔΕΠ.
10. Η αξιολόγηση των μελών ΔΕΠ από τους φοιτητές με χρήση ηλεκτρονικού συστήματος.

6.2.2. Πόσα μέλη επί του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Και τα 11 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διαθέτουν σελίδα στην ιστοσελίδα του Τμήματος, στην οποία έχουν αναρτήσει επικαιροποιημένο βιογραφικό σημείωμα.

6.2.3. Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο ιστότοπος του Τμήματος ανανεώνεται περιοδικά ανά εξάμηνο. Ωστόσο, ανανεώνεται και εκτάκτως, όταν υπάρχει επιβεβλημένη ανάγκη.

6.2.4. Το διδακτικό προσωπικό αξιοποιεί τα ηλεκτρονικά μέσα για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας;

Η πλειοψηφία των διδασκόντων έχει υιοθετήσει σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, με τη χρήση powerpoint στις διαλέξεις τους, αλλά και διαφόρων άλλων διαδραστικών εργαλείων διδασκαλίας, όπως οι πλατφόρμες Kahoot, Quizizz και Mentimeter, στις οποίες οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν από το κινητό τους τηλέφωνο, κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιούνται ψηφιακές εκπαιδευτικές πλατφόρμες όπως είναι το EBPe-toolkit (<https://europeanursingebp.com/>) για τη διδασκαλία του μαθήματος Πρακτική Βασισμένη σε Ενδείξεις και η πλατφόρμα Genomics Education Programme (<https://www.genomicseducation.hee.nhs.uk/>) για τη διδασκαλία του μαθήματος Εξατομικευμένη Φροντίδα-Νοσηλευτική Ακριβείας. Παράλληλα, προωθείται η διεξαγωγή ασκήσεων και εργασιών και η αξιολόγησή τους μέσω ηλεκτρονικών εργαλείων, όπως το Kahoot, αλλά και μέσω της πλατφόρμας eClass, η οποία παρέχει τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων, ερωτημάτων και επιπλέον υποστήριξης των φοιτητών σε εκπαιδευτικά θέματα. Τέλος, οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις των διδασκόντων είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος και βρίσκονται στη διάθεση των φοιτητών για την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (emails).

6.3. Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και κατ' επέκταση το Τμήμα Νοσηλευτικής συμμετέχει σε διάφορες δράσεις με στόχο την ενίσχυση της εκπαίδευσης των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών φοιτητών και την περαιτέρω υποστήριξη αυτών μέσω προγραμμάτων κινητικότητας φοιτητών, της διεξαγωγής πρακτικής άσκησης (ΠΑ), της οικονομικής επιχορήγησης και της ηλεκτρονικής υποστήριξης, όπως περιγράφονται παρακάτω:

- **Προγράμματα κινητικότητας φοιτητών – ERASMUS+**

Το πρόγραμμα ERASMUS έχει σκοπό έχει την ανταλλαγή φοιτητών από και προς συγκεκριμένα Πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα οποία έχουν υπογραφεί διμερείς συμφωνίες. Το τμήμα Νοσηλευτικής, συμμετέχει από το 1987 έως και σήμερα σε συνεργασία με το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων του ΕΛΜΕΠΑ στα προγράμματα αυτά.

Συντονιστής του προγράμματος ERASMUS+ στο τμήμα Νοσηλευτικής είναι ο Δρ. Ζωγραφάκης - Σφακιανάκης Μιχαήλ. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν με τον συντονιστή του προγράμματος ή με το [Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων](#).

Μέσω του προγράμματος Erasmus+, παρέχεται η δυνατότητα στους φοιτητές να εκπονήσουν την πρακτική τους άσκηση στο εξωτερικό, λαμβάνοντας ταυτόχρονα μια μηνιαία υποτροφία. Οι υποτροφίες χορηγούνται από το ΕΛΜΕΠΑ μέσω χρηματοδότησης του ΙΚΥ, για περίοδο πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό, η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ δύο (2) και δώδεκα (12) μηνών. Ακόμη, μέσω του ίδιου προγράμματος, αν έχουν ήδη κάνει την πρακτική τους άσκηση στην Ελλάδα, έχουν πλέον τη δυνατότητα να

κάνουν και 2^η πρακτική άσκηση στο εξωτερικό. Σκοπός του προγράμματος είναι η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας στο εξωτερικό σε:

- Εταιρεία
- Εκπαιδευτικό ίδρυμα
- Οποιοδήποτε άλλο φορέα που δραστηριοποιείται σε συναφές αντικείμενο για:
  - Τη γνωριμία των εργασιακών συνθηκών και προσεγγίσεων άλλων χωρών
  - Την απόκτηση επαγγελματικών επαφών με φορείς του εξωτερικού
  - Την εξάσκηση ξένων γλωσσών

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους: 1. Να είναι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές/ριες και να σπουδάζουν στο ΕΛΜΕΠΑ, 2. Να έχουν επικοινωνήσει με τη γραμματεία και τον ακαδημαϊκό συντονιστή του Τμήματός τους και να τους έχουν επιβεβαιώσει, ότι πληρούν τις προϋποθέσεις έναρξης πρακτικής άσκησης, όπως αυτές ορίζονται από το πρόγραμμα σπουδών του εκάστοτε Τμήματός, και ότι η πρακτική άσκηση θεωρείται συναφής με το αντικείμενο σπουδών.

- **Πίνακας μηνιαίας επιχορήγησης ανά χώρα για πρακτική Erasmus+**

Παρέχεται πίνακας ο οποίος περιλαμβάνει το ποσό της μηνιαίας επιχορήγησης ανά χώρα για πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+.

α) Χώρες με υψηλό κόστος διαβίωσης: Φινλανδία, 620 ευρώ/μήνα

β) Χώρες με μεσαίο κόστος διαβίωσης: Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Κύπρος, Ολλανδία, Σλοβενία, 570 ευρώ/μήνα

γ) Χώρες με χαμηλό κόστος διαβίωσης: Σλοβακία, Τουρκία, Αλβανία, 520 ευρώ/μήνα.

Για πρακτική μέσω Erasmus+ οι φοιτητές/τριες μπορούν να μετακινηθούν από 2 έως 12 μήνες. Η μετακίνηση μπορεί να γίνει σε όλους τους κύκλους σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό ή διδακτορικό) και διαρκεί το μέγιστο 12 μήνες, ανεξάρτητα αν πρόκειται για σπουδές ή πρακτική άσκηση ή συνδυασμό τους.

- **Πού μπορούν να βρουν θέσεις εργασία για πρακτική άσκηση στο εξωτερικό;**

Αντίθετα με τις σπουδές μέσω Erasmus+, όπου υπάρχουν συγκεκριμένοι φορείς υποδοχής (εκπαιδευτικά ιδρύματα) με τους οποίους συνεργάζεται το τμήμα Νοσηλευτικής, στην πρακτική άσκηση δεν ισχύει αυτό. Στην πρακτική άσκηση, μπορούν να αναζητήσουν οι ίδιοι οι φοιτητές μια θέση πρακτικής άσκησης στο φορέα που τους ενδιαφέρει, είτε αυτή είναι σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή ακόμη και σε εταιρεία. Σε αυτή την περίπτωση, η θέση πρακτικής που θα βρουν, θα πρέπει να βρίσκεται σε μία από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Το αντικείμενο εργασίας πρέπει να είναι συναφές με τις σπουδές τους, ενώ είναι απαραίτητη η αποδοχή από το συγκεκριμένο φορέα (εργοδότης) και για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που θέλουν να κάνουν πρακτική άσκηση. Συνεπώς θα πρέπει να προσκομίσουν μια "Επιστολή Αποδοχής από το Φορέα". Αντίστοιχες θέσεις σε ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι δυνητικά θα απορροφήσουν

ανθρώπινο δυναμικό – αποφοίτους του Τμήματος Νοσηλευτικής, υπάρχουν ήδη στην Γερμανία, στην Ολλανδία και στην Κύπρο, αλλά δίνεται η δυνατότητα εύρεσης θέσεων και σε άλλες χώρες.

Αναλυτικές πληροφορίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων (<https://iro.hmu.gr/>), του ΕΛΜΕΠΑ.

- **Χρήσιμα έντυπα του τμήματος**

Διάφορα χρήσιμα έντυπα βρίσκονται αναρτημένα στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Νοσηλευτικής, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι φοιτητές για την επικοινωνία τους με τη γραμματεία του Τμήματος. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται οι αιτήσεις έκδοσης πιστοποιητικών, διαγραφής, διακοπής σπουδών, έγκρισης πτυχιακής εργασίας, παράτασης πτυχιακής εργασίας, πτυχίου και βελτίωσης βαθμολογίας κ.ά.

Επιπρόσθετες πληροφορίες θα δείτε στον διαδικτυακό ιστότοπο: <https://nurs.hmu.gr/ypiresies/aithseis-entypa-phoithwn/>.

- **Ηλεκτρονική Γραμματεία (Φοιτητολόγιο)**

Η εφαρμογή Ηλεκτρονική Γραμματεία είναι το πληροφοριακό σύστημα μέσα από το οποίο οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούνται από τη Γραμματεία του Τμήματος, μέσω της ειδικής πλατφόρμας. Από την ηλεκτρονική γραμματεία μπορούν να:

- Πραγματοποιούν την εγγραφή τους κάθε εξάμηνο στο Τμήμα
- Δηλώνουν μαθήματα κάθε εξάμηνο
- Ελέγχουν τη βαθμολογία των μαθημάτων
- Υποβάλλουν αιτήματα στη Γραμματεία για την έκδοση Πιστοποιητικών (έκδοση βεβαίωσης σπουδών, έκδοση αναλυτικής βαθμολογίας, πιστοποιητικά για ασφαλιστικούς φορείς, εφορία, εργοδότες γονέων, στρατολογία, κλπ).

- **Ασύρματο δίκτυο eduroam**

Με τη χρήση των προσωπικών κωδικών τους, παρέχεται στους φοιτητές πρόσβαση στο ασύρματο δίκτυο σε όλους τους χώρους του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Επίσης έχουν τη δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης στο δίκτυο του ΕΛΜΕΠΑ μέσω VPN.

Επιπρόσθετες πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

https://www.nmc.hmu.gr/el/service_eduroam.

7.Συνεργασίες του τμήματος με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

7.1. Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς.

Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας; Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών; Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών; Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών; Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ αντιμετωπίζουν θετικά και επιδιώκουν συνεργασίες με κοινωνικούς/ πολιτιστικούς/ παραγωγικούς ΚΠΠ φορείς της πόλης μας. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των παραγωγικών φορέων, το Τμήμα διατηρεί πολυετείς ισχυρές σχέσεις με τα Νοσοκομεία της 7ης Υ.Π.Ε. Κρήτης (Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Γενικό Νοσοκομείο Βενιζέλειο-Πανάκειο Ηρακλείου, Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «Ο Άγιος Γεώργιος», Γενικό νοσοκομείου Ρεθύμνου, Γενικό Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου), τα ιδιωτικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα, όπως η Ψυχιατρική Κλινική «Άγιος Χαράλαμπος», «Ασκληπιείο», «Creta Interclinic». Επίσης, στενή συνεργασία διατηρείται και με δομές πρωτοβάθμιας περίθαλψης όπως, πολυϊατρεία ΠΕΔΥ, Ε.Ο.Π.Π.Υ, ΚΕΚΟΙΦ-ΑΠΗ του Δήμου Ηρακλείου, Κέντρα Υγείας και περιφερειακά ιατρεία του Νομού Ηρακλείου, το Ιδιωτικό Γηροκομείο «Καλοκαιρινού» και τη Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων «Παναγία Γοργοεπήκοος», καθώς και με ιδιωτικές δομές (ξενώνες φροντίδας ηλικιωμένων).

Το Τμήμα έχει επίσης στενούς δεσμούς συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) αλλά και άλλα ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Παράλληλα, το Τμήμα συνεργάζεται στενά και επιδιώκει σθεναρά την ανάπτυξη τέτοιου είδους σχέσεων με Κοινωνικούς φορείς στην περιφέρειά του, την υπόλοιπη χώρα και τον ευρύτερο ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, παρέμεινε ενεργή η συμμετοχή και συνεργασία μελών ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής σε επιστημονικές εταιρείες:

- μέλη ΔΕΠ και ΕΤΕΠ είναι εγγεγραμμένα και μετέχουν ενεργά ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στο 5ο Περιφερειακό Τμήμα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας (ΕΝΕ)
- μέλος ΔΕΠ του τμήματός μας ανήκει στο Δ.Σ. του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ)
- μέλος ΔΕΠ του τμήματός μας είναι μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ
- μέλος ΔΕΠ είναι αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Τομέα Εντατικής και Επείγουσας Νοσηλευτικής (ΤΕΕΝ) του ΕΣΝΕ
- Μέλη ΔΕΠ είναι εγγεγραμμένο μέλος του Συλλόγου Νοσηλευτών Χειρουργείου (ΣΥΔΝΟΧ), ΕΕΚΑΑ, European Cardiovascular Nursing Society, Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Επιπρόσθετα, κατά τα έτη αναφοράς, μέλος ΔΕΠ ορίστηκε απ' το Υπουργείο Υγείας τακτικό μέλος στην Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων Ειδικευομένων Νοσηλευτών, και συγκεκριμένα στην Ειδικότητα Εντατικής και Επείγουσας Νοσηλευτικής, ενώ παράλληλα άλλο μέλος ορίστηκε από το Υπουργείο Υγείας στην αντίστοιχη επιτροπή της Νοσηλευτικής ειδικότητας «Ογκολογική Νοσηλευτική». Τέλος, μέλη ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής συμμετείχαν στην προετοιμασία εκπαιδευτικού υλικού για τις Νοσηλευτικές Ειδικότητες:

- Εντατικής και Επείγουσας Νοσηλευτικής
- Ογκολογική Νοσηλευτική
- Ψυχικής Υγείας.

Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος συμμετείχαν επιπρόσθετα σε Κοινωνικούς φορείς:

- στον σύλλογο «Ευ ζω με τον Καρκίνο» που είναι ο μεγαλύτερος εθελοντικός σύλλογος στήριξης ασθενών με νεοπλασματική νόσο,
- τον σύλλογο «Ανακουφιστική Φροντίδα Ζαχαρίας Κ Μπαντουβάς»
- το “Ροταριανό Όμιλο Ηρακλείου” με δράσεις για την υγεία

Επίσης, μέλος ΔΕΠ του τμήματος αποτελεί μέλος της «Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας», ενός συνεταιρισμού από ιδιώτες και τοπικές επιχειρήσεις, με έδρα το Αρκαλοχώρι, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης και πολλών άλλων Δήμων. Σκοπός της είναι ο

ενεργός ρόλος στην ενεργειακή μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα στις ΑΠΕ, προωθώντας ταυτόχρονα την αειφορία και την αλληλέγγυα οικονομία.

Μέλος ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής εκπροσωπεί τη **Σχολή Επιστημών Υγείας στη Μονάδα Καινοτομίας (Innovation Hub) του ΕΛΜΕΠΑ**, η οποία αποσκοπεί στην **ενίσχυση της εξωστρέφειας του ΕΛΜΕΠΑ**, και συγκεκριμένα στην υποστήριξη της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργικότητας και την σύνδεση της Ακαδημαϊκής κοινότητας (φοιτητές, ερευνητές, μέλη ΔΕΠ) με τους χώρους εφαρμογής των ερευνητικών και επιστημονικών ανακαλύψεων (<https://innohub.hmu.gr/>).

Μέλος ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής συμμετέχει στο χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την αναβάθμιση των Υπηρεσιών του Ιδρύματος «Ενίσχυση και Επιτάχυνση των Διαδικασιών Αναβάθμισης του ΕΛΜΕΠΑ». Το έργο αποσκοπεί στην βελτίωση, τυποποίηση, ομογενοποίηση, αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των υπηρεσιών του ΕΛΜΕΠΑ με έμφαση στις ψηφιακές υπηρεσίες (<https://www.secdigital.gov.gr/proegkrisi-technikoy-deltioy-protein-83/>) για την διευκόλυνση της κοινότητας του ΕΛΜΕΠΑ αλλά και των εξωτερικών φορέων που επικοινωνούν με το ίδρυμα.

Μέλος ΔΕΠ του τμήματος έχει την ιδιότητα του αναπληρωτή επιστημονικά υπεύθυνου για την υλοποίηση σύμβασης μεταξύ Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και ΕΛΜΕΠΑ, για το έργο «Σχεδιασμός πλατφόρμας επικοινωνιών και πληροφοριών ασφαλείας για βοήθεια πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από καταστροφές». Το έργο αυτό αφορά την ανάπτυξη πλατφόρμας επικοινωνιών και πληροφοριών ασφαλείας προς τους πολίτες με χρήση τεχνολογιών 5G, IoT κλπ. για την αύξηση ετοιμότητας της κοινότητας και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ειδικότερα στον Τομέα Υγείας και είναι εθνικής σημασίας

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το 2021-2022 υλοποιήθηκε στους χώρους της Σχολής Επιστημών Υγείας το 8^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας σε συνεργασία με τον τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ (08-10 Οκτωβρίου 2021). Το Συμπόσιο οργανώθηκε υπό την αιγίδα του τμήματος Νοσηλευτικής, ενώ συνδιοργανωτές της εκδήλωσης ήταν η Περιφέρεια Κρήτης και οι Νοσηλευτικές Διευθύνσεις των νοσοκομείων της Κρήτης.

Γραφείο Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας

Επί πολλά έτη, αλλά και το 2021-2022 το τμήμα μας συνεργάστηκε με το Γραφείο Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας του ΕΛΜΕΠΑ και υποδέχεται μαθητές όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων.

Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο διοργανώνει εκδηλώσεις που αφορούν μαθητές Λυκείου και ιδιαίτερα τους μαθητές που συμμετέχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις με στόχο οι υποψήφιοι να γνωρίσουν τα 11 Τμήματα του νεότερου Ελληνικού Πανεπιστημίου, τα αντικείμενα που αυτά θεραπεύουν, τις προοπτικές για επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων και φυσικά τις δυνατότητες που

παρέχονται για τη συνέχιση των σπουδών τους με τα νέα ΠΠΣ. Η τελευταία εκδήλωση με τίτλο: «Μαθαίνω για το ΕΛΜΕΠΑ – Επιλέγω ΕΛΜΕΠΑ» πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά λόγω της πανδημίας στις 14-18 Μαρτίου 2022 (Ιστοσελίδα: <https://career.hmu.gr/events/epilego-elmepa/>).

Συγκεκριμένα το τμήμα στο πλαίσιο αυτής της δράσης με σκοπό τη διάχυση της πληροφορίας για το ΠΠΣ και το λειτούργημα της Νοσηλευτικής ξενάγησε μαθητές από ΕΠΑΛ Ηρακλείου, ΕΠΑΛ Ρεθύμνου και ΕΠΑΛ Χανίων και πραγματοποίησε ενημέρωση σχετικά με τον σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό μαθητών Λυκείου σχετικά τον τομέα επιστημών υγείας

7.2. Αποτελέσματα συνεργασιών του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς.

Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία; Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά; Πόσοι φοιτητές του προγράμματος σπουδών συμμετείχαν σε αυτά; Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς; Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο; Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος; Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Κατά την τελευταία πενταετία το τμήμα συνεργάστηκε με ΚΠΠ φορείς και ανέπτυξε σημαντικές δράσεις. Συγκεκριμένα,

- η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε από το τμήμα Νοσηλευτικής το 2019 σε συνεργασία με τον Παγκρήτιο Σύλλογο Γονέων και Φίλων παιδιών με Νεοπλασία – Ηλιαχτίδα για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση εθελοντών δοτών μυελού των οστών είχε μεγάλη απήχηση και προβλήθηκε μέσα από την ιστοσελίδα του τμήματος και το mail list του ιδρύματος. Παρόμοια είχε γίνει και το Φεβρ. 2016, γεγονός που δείχνει το βαθμό εστίασης και διατήρησης δράσεων με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς.
- Επίσης, αναφερόμενοι στο Πρόγραμμα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων που διαβιούν σε Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.), «Όχι, πια μόνοι!» (2021) θα πρέπει να αναφερθεί ότι αποτελεί συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης και στόχος της είναι η προαγωγή ενός υγιούς και ενεργού γηράσκοντος πληθυσμού μέσω: α) δράσεων που απευθύνονται στους ηλικιωμένους που διαβιούν σε δομές φιλοξενίας ηλικιωμένων της Περιφέρειας Κρήτης (ψυχοκοινωνική και νοητική ενδυνάμωση, βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, ενίσχυσης της λειτουργικότητάς τους και αντιμετώπιση της μοναξιάς και αποφυγή της κοινωνικής τους απομόνωσης) β) δράσεων επικαιροποίησης των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων των επαγγελματιών υγείας που εργάζονται στις δομές αυτές (σε βέλτιστες πρακτικές φροντίδας, πρώιμης διάγνωσης και ενδυνάμωσης της αυτοφροντίδας των ηλικιωμένων). Η

συνεργασία αυτή προβλήθηκε μέσα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, αλλά και μέσα από αντίστοιχο βίντεο από το Γραφείο Τύπου της Περιφέρειας Κρήτης.

Ακόμα, στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος Empowered (2021) για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, ευφυούς βοηθού υποστήριξης αυτόνομης διαβίωσης ηλικιωμένων αναπτύχθηκε συνεργασία με ΚΚΠ φορείς.

Αξίζει να τονιστεί επίσης ότι το τμήμα και τα μέλη ΔΕΠ έχουν στενή συνεργασία με φορείς όπως το Βενιζέλειο Νοσοκομείο Ηρακλείου και συγκεκριμένα χαρακτηριστική ήταν η συνδρομή του τμήματος Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και του Γραφείου Εκπαίδευσης είναι η κατάρτιση του νοσηλευτικού προσωπικού του Νοσοκομείου μέσω της συνεχιζόμενης επιμόρφωσης, όπως το Πρόγραμμα Νοσηλευτικών Ειδικοτήτων (2018) αλλά και άλλες εκπαιδευτικές δράσεις όπως είναι η οργάνωση και διεκπεραίωση σεμιναρίων για την κατάρτιση κλινικών εκπαιδευτών (2019) – σεμινάρια τα οποία διεξήχθησαν στις εγκαταστάσεις του τμήματος Νοσηλευτικής με τη συμμετοχή της πλειοψηφίας των μελών ΔΕΠ.

Παρατηρείται επιπλέον ενεργός συμμετοχή μελών ΔΕΠ επιπρόσθετα σε Κοινωνικούς φορείς: στο σύλλογο «Ευ ζω με τον Καρκίνο» στο σύλλογο «Ανακουφιστική Φροντίδα Ζαχαρίας Κ. Μπαντουβάς», «Ροταριανό Όμιλο Ηρακλείου» με δράσεις για την υγεία.

Συνέδρια υπό την αιγίδα του Τμήματος

Το τμήμα έχει θέσει υπό την αιγίδα του αρκετά συνέδρια και ημερίδες στο χώρο της Νοσηλευτικής τα τελευταία 5 χρόνια, ενώ μέλη ΔΕΠ έχουν διατελέσει πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη των Επιστημονικών Επιτροπών.

Ενδεικτικά, το 2020 υλοποιήθηκε στο αμφιθέατρο της Σχολής Επιστημών Υγείας, ΕΛΜΕΠΑ η 2^η Ημερίδα της Ελληνικής Περιαναισθησιολογικής Εταιρείας (ΕΠΕΝΟΕ).

Όπως αναφέρθηκε ήδη σε προηγούμενη ενότητα στους χώρους της ΣΕΥ οργανώθηκε το 8ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας σε συνεργασία με τον τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ (08-10 Οκτωβρίου 2021).

Το 2021 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στο Ηράκλειο, το χρηματοδοτούμενο από το Ίδρυμα Στ. Νιάρχος σεμινάριο προσομοίωσης «Advanced Trauma Care for Nurses» (ATCN) με συμμετοχή μελών ΔΕΠ και αρκετών φοιτητών του τμήματος. Τα επόμενα έχουν προγραμματιστεί να γίνονται στους χώρους του τμήματος Νοσηλευτικής καθώς πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις.

7.3. Σύνδεση των συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία.

Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία; Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων; Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, λόγω των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας (Covid-19) που επιβλήθηκε στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν υπήρξαν εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους. Επιπρόσθετα, για το συγκεκριμένο διάστημα δεν υπήρξαν διαλέξεις/ομιλίες στελεχών ΚΠΠ φορέων και δεν απασχολήθηκαν ως διδάσκοντες στο πρόγραμμα σπουδών.

Κατά το έτος 2021-2022 αξιοσημείωτη είναι η συνεργασία του τμήματος Νοσηλευτικής με την εταιρεία NOVEL Group με έδρα το Λουξεμβούργο στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS + “Weeks of International Teaching Inclusive and Digital” που ως στόχο είχε την ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου προαγωγής της διεθνούς κινητικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το NOVEL Group συνεργάστηκε με το τμήμα Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ, με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το MENDELU (Τσεχία) και το IUC (Κροατία) σε ρόλο συμβουλευτικής υποστήριξης, προώθησης και προβολής του προγράμματος με έμφαση στην αξιολόγησή του και τη διάχυση.

7.4. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη.

Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες; Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων; Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα; Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης; Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης; Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή; Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα; Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Σε επίπεδο αγοράς εργασίας τοπικά, περιφερειακά και εθνικά, οι απόφοιτοι του τμήματος στελεχώνουν τα δημόσια νοσοκομεία και τις δομές ΠΦΥ, καθώς παρατηρείται μεγάλη απορρόφησή τους και στις ιδιωτικές μονάδες υγείας. Συμμετέχουν στην προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, αλλά και στο ΑΕΠ. Το έτος αναφοράς οι απόφοιτοι μας στελέχωσαν θέσεις νοσηλευτικής σε νοσοκομεία (είτε μέσω ΑΣΕΠ, είτε με πίνακες επικουρικών μέσω ΥΠΕ) έχουν επιλεγεί σε θέσεις νοσηλευτικών ειδικοτήτων (επείγουσας και εντατικής, καρδιολογικής, περιεγχειρητικής, κοινοτικής και δημόσιας υγείας, κ.α.), έχουν καταλάβει θέσεις σχολικού νοσηλευτή, έχουν στελεχώσει πλήθος ιδιωτικών κλινικών στην Κρήτη αλλά και στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Σημαντική απορρόφηση των αποφοίτων του τμήματος υπάρχει και στην αλλοδαπή, καθώς έχουν απορροφηθεί επιτυχώς εργαζόμενοι απόφοιτοι μας στην Αγγλία, στην Ολλανδία, στη Γερμανία, στη Σουηδία, στη Νορβηγία, στις ΗΠΑ, στην Ισπανία, στην Κύπρο.

Όπως αναφέρθηκε ήδη σε παραπάνω ενότητα που αφορά τις εθνικές αλλά και διεθνείς συνεργασίες η συνεχής σύναψη συνεργασιών με ερευνητικούς φορείς και ομάδες της ημεδαπής και της αλλοδαπής αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του τμήματος Νοσηλευτικής. Κατά την τελευταία πενταετία 2018-2022, και ιδιαίτερα κατά το έτος αναφοράς (2021-2022), το Τμήμα έχει να παρουσιάσει σημαντικό ερευνητικό έργο ως αποτέλεσμα συνεργασίας με ερευνητικούς φορείς της Ελλάδας, όπως το Παν/μιο Κρήτης, το ΕΚΠΑ, το ΠΑΔΑ, το Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας (ΙΤΕ) και το Παν/μιο Πελοποννήσου. Παράλληλα, σημαντικό ερευνητικό έργο έχει προκύψει μέσω των συνεργασιών του Τμήματος με πολλά νοσοκομεία και διαγνωστικά κέντρα της χώρας, όπως το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Ηρακλείου, το Βενιζέλειο νοσοκομείο, το ελληνικό αντικαρκινικό ινστιτούτο κ.α.. Όλες οι συνεργασίες με φορείς της ημεδαπής παρουσιάζονται σε ραβδόγραμμα σε προηγούμενη ενότητα.

Κατά την πενταετία 2018-2022, η συνεργασία του Τμήματος με φορείς του εξωτερικού είναι συνεχής έχοντας υλοποιηθεί πολύ σημαντικό έργο σε συνεργασία με φορείς του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, της Ελβετίας, της Φινλανδίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Μαλαισίας. Συγκεκριμένα, το 2022 τα μέλη του Τμήματος συνεργάστηκαν ως επί τω πλείστον με χώρες της βαλκανικής, όπως η Αλβανία, η Σερβία και η Κροατία, αλλά και εκτός βαλκανικής, με χώρες όπως η Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπως συνοψίζεται σε αντίστοιχο ραβδόγραμμα σε προηγούμενη ενότητα.

Επιπρόσθετα, η συνεργασία με διεθνή ερευνητικά και ευρωπαϊκά δίκτυα ενισχύεται μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει το τμήμα Νοσηλευτικής ως εταίρος (πχ. WITEA-ID κá) και τα οποία περιγράφονται εκτενώς στην ενότητα 5 της παρούσας εσωτερικής αξιολόγησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένας θεσμός που επίσης προάγει τη διεθνή ακαδημαϊκή παρουσία του τμήματος και την προαγωγή των δράσεων εξωστρέφειας είναι η οργάνωση διεθνών εβδομάδων και η συμμετοχή σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος Weeks of International Teaching Inclusive and Digital. Συγκεκριμένα 11-15 Οκτωβρίου 2021 το τμήμα οργάνωσε το Workshop - Hellenic Mediterranean University Hybrid International Week for Staff Training σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων του ΕΛΜΕΠΑ με συμμετοχή σημαντικού συμμετεχόντων από χώρες εντός και εκτός του consortium.

Σχετικά με την διεθνοποίηση και τη συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς θα πρέπει να αναφερθεί η δράση του Ευρωπαϊκού Πανεπιστήμιου ATHENA, μιας συμμαχίας ακαδημαϊκών φορέων στην οποία συμμετέχει το ΕΛΜΕΠΑ δίνοντας τη δυνατότητα νέων συνεργασιών -γνωριμία νέων εκπαιδευτικών συστημάτων, ενισχύοντας τη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης με έμφαση στη μικτή κινητικότητα και προωθώντας την ανταλλαγή εκπαιδευτικών πρακτικών μεταξύ των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων (<https://hmu.gr/diethneis-scheseis/to-eyropaiko-panepistimio-athena/>).

Τέλος, η ανάληψη ερευνητικών, αναπτυξιακών και συμβουλευτικών δράσεων σε συνεργασία με τοπικούς φορείς ενθαρρύνεται και προάγεται μέσω του

Πανεπιστημιακού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας που λειτουργεί στο ίδρυμα ως διακριτή μονάδα (<https://hmu.gr/ereyna/panepistimiako-ereynitiko-kentro/>).

8. Επιπρόσθετοι Πόροι – Βιωσιμότητα

Με ποιο τρόπο το τμήμα εξασφαλίζει συμπληρωματικούς πόρους για τη λειτουργία και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών.

Το τμήμα ήδη αντλεί επιπλέον πόρους από τα δίδακτρα του ΠΜΣ «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις επιστήμες υγείας» που είναι 3.000 ευρώ ανά μεταπτυχιακό φοιτητή. Για τον Γ΄ κύκλο σπουδών του ΠΜΣ το οποίο άρχισε το 2021- 22, οι πόροι από εγγραφές ανήλθαν περίπου σε 75.000 ευρώ. Δίδακτρα συμμετοχής και παρακολούθησης προγράμματος Απαιτείται βέβαια η άντληση επιπλέον πόρων από ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα με σκοπό την ανανέωση του εξοπλισμού, την προαγωγή της έρευνας, την υιοθέτηση καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων στο ΠΠΣ.

Βιωσιμότητα του προγράμματος σπουδών όπως προκύπτει από τις τάσεις στη ζήτηση του από υποψηφίους, την μελλοντική επάρκεια σε επιστημονικό προσωπικό και άλλους ενδογενείς ή εξωγενείς παράγοντες

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής παρουσιάζει πολύ καλό δείκτη βιωσιμότητας διότι:

- Το αντικείμενο του Τμήματος βρίσκεται στο κέντρο των Επιστημών Υγείας και το Τμήμα καλύπτει αυξανόμενες ανάγκες της ελληνικής και ευρωπαϊκής κοινωνίας.
- Το Τμήμα παρουσιάζει σημαντική παραγωγή αποφοίτων εδώ και αρκετές δεκαετίες, έχοντας καταστήσει το Τμήμα ευρέως αποδεκτό μεταξύ των επαγγελματιών του χώρου.
- Το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και στους τρεις κύκλους σπουδών.
- Το Τμήμα λειτουργεί σε μια πόλη που διαθέτει δύο μεγάλα νοσοκομεία, ένα εκ των οποίων Πανεπιστημιακό, αλλά και πολυάριθμες μονάδες παροχής ιδιωτικών

υπηρεσιών υγείας, που αυξάνει σημαντικά τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης αλλά και γενικότερα απόκτησης σημαντικών επαγγελματικών εμπειριών.

- Το Τμήμα στεγάζεται σε εξαιρετικό κτήριο και διαθέτει εξαιρετικές υποδομές και εξοπλισμός καλύπτοντας πλήρως τις ανάγκες των Τμημάτων και δημιουργεί ιδανικές συνθήκες εργασίας και φοίτησης.
- Το Τμήμα διαθέτει υψηλό μέσο όρο δημοσιεύσεων την τελευταία 5ετία συγκριτικά με τα άλλα τμήματα Νοσηλευτικής στην Ελλάδα, ειδικά εάν ληφθεί υπόψη και ο μικρός σχετικά αριθμός μελών ΔΕΠ. ο Το Τμήμα υποστηρίζεται από διαπρεπείς Ακαδημαϊκούς και Ερευνητές άλλων ιδρυμάτων σε Ελλάδα και εξωτερικό.

9. Εκπαιδευτική Διαδικασία και Εξετάσεις σε συνθήκες SARS – COV – 2 / COVID – 19

Η εξάπλωση της πανδημίας επέφερε σημαντικές και ραγδαίες αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι μόνο τα γενικά μέτρα για όλους τους πολίτες αλλά αναπτύχθηκε ένα πολύπλοκο και γραφειοκρατικό νομικό πλαίσιο και στα πανεπιστήμια με σκοπό την πρόληψη της εξάπλωσης της πανδημίας στους ακαδημαϊκούς χώρους που είχαν την ιδιότητα του εκπαιδευτικού χώρου αλλά και του καθημερινού εργασιακού περιβάλλοντος για το προσωπικό.

Ιδρυματικές δράσεις:

Το ΕΛΜΕΠΑ δημιούργησε επταμελή “Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή COVID-19” με Πρόεδρο τον Δρ. Ροβίθη Μ. , Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Η Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή COVID-19 έχει την ευθύνη να εισηγείται στην Πρυτανεία και στη Σύγκλητο θέματα που άπτονται στη διαχείριση της πανδημίας του COVID-19.

Συγκεκριμένα έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες: α) Εισηγείται τις κεντρικές πολιτικές του Ιδρύματος όσον αφορά την πανδημία με βάση τις εκάστοτε εξελίξεις και οδηγίες. β) Παρακολουθεί τις οδηγίες και τις αποφάσεις της Κυβέρνησης και του ΕΟΔΥ και εισηγείται τις σχετικές δράσεις πληροφόρησης, σύμφωνα με τα εκάστοτε νέα δεδομένα. γ) Εισηγείται την προμήθεια του αναγκαίου υγειονομικού υλικού, τις ειδικές απολυμάνσεις χώρων και την επιμελή καθαριότητα ιδίως χώρων συνάθροισης ατόμων. δ) Εκπαιδεύει και συντονίζει τους τοπικούς υπευθύνους διαχείρισης κρουσμάτων. Η επικοινωνία με την Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή COVID-19 του ΕΛΜΕΠΑ γίνεται μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στο rovithis@hmu.gr

Τμηματικές δράσεις

Για το τμήμα Υπεύθυνος διαχείρισης COVID-19 έχει οριστεί ο Δρ. Ζωγραφάκης Σφακιανάκης Μ. που δρούσε σύμφωνα με το εκάστοτε “Πρωτόκολλο διαχείρισης πιθανού ή επιβεβαιωμένου περιστατικού COVID-19”. το οποίο επικαιροποιούνταν σύμφωνα με τις συστάσεις του ΕΟΔΥ.

Οι τοπικοί υπεύθυνοι διαχείρισης κρουσμάτων έχουν τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Λαμβάνουν όλα τα μέτρα για την πρόληψη της μετάδοσης του COVID-19 ανάμεσα στους εργαζόμενους, φοιτητές και επισκέπτες του τομέα ευθύνης τους με βάση τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για την οποία οφείλουν να ενημερώνονται β) Ενημερώνονται υποχρεωτικά για κάθε πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης COVID-19 των μελών της κοινότητας (φοιτητής, μέλος ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διοικητικός υπάλληλος ή Πρωτόκολλο διαχείρισης Πιθανού ή Επιβεβαιωμένου Περιστατικού COVID-19 ΕΛΜΕΠΑ 24/9/2020 Σελίδα 7 εργαζόμενος) που είναι υπεύθυνοι και προβαίνουν στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο Β της παρούσης απόφασης. γ) Σε συνεργασία με τη Διοίκηση Σχολής/Τμήματος/Υπηρεσίας υποδεικνύουν ειδικό χώρο, ο οποίος είναι καλά αεριζόμενος με φυσικό τρόπο, βραχείας απομόνωσης περιστατικού που εμφανίζει συμπτώματα συμβατά με COVID-19. δ) Συνεργάζονται με την Κεντρική

Συντονιστική Επιτροπή και την ενημερώνουν σχετικώς. Ενημερώνουν αντίστοιχα και το Ιατρείο του Ιδρύματος. (τηλ. 2810-379166, 2810-379539 και email: iatrio@hmu.gr). ε) Φροντίζουν για την ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού και των φοιτητών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τις αποφάσεις του ΕΛΜΕΠΑ και τις οδηγίες των αρμόδιων αρχών.

Εκπαιδευτική λειτουργία και COVID-19

Ήδη από το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (από το Μάρτιο του 2020) στο ίδρυμα ενεργοποιήθηκε η πλατφόρμα Big Blue Button και το ίδρυμα πληρούσε τις προϋποθέσεις ώστε να αντιμετωπίσει τις όποιες προκλήσεις λόγω της πανδημίας. Ωστόσο, η εκπαιδευτική λειτουργία για το έτος 2021-2022 διεξήχθη δια ζώσης με τις παρακάτω οδηγίες από την Πρυτανεία:

Η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιήθηκε υποχρεωτικά δια ζώσης.

1. Οι διδάσκοντες που ανήκαν σε ευπαθείς ομάδες θα έπρεπε να απευθυνθούν στον Πρόεδρο του Τμήματος, ο οποίος επικοινωνούσε άμεσα με την Πρυτανεία για να διερευνηθεί η περίπτωση τους. Ειδικά αυτό ίσχυε για τους εκπαιδευτικούς οι οποίοι για ιατρικούς λόγους δεν μπορούσαν να εμβολιαστούν.

2. Οι αίθουσες, τα αμφιθέατρα, τα εργαστήρια και λοιποί χώροι στους οποίους διεξαγόταν η εκπαιδευτική διαδικασία λειτουργούσαν στη μέγιστη δυνατή πληρότητα.

3. Σε κάθε είδους εκπαιδευτική διαδικασία που διενεργείτο με φυσική παρουσία εντός των Α.Ε.Ι. συμμετείχαν μόνο φυσικά πρόσωπα που πληρούν υποχρεωτικά μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είχαν ολοκληρώσει προ τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ημερών τον εμβολιασμό για κορωνοϊό COVID-19, ή β) είχαν ολοκληρώσει προ τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ημερών τον εμβολιασμό για κορωνοϊό COVID-19 με μία (1) δόση εμβολίου λόγω νόσησής τους από κορωνοϊό COVID-19, ή γ) είχαν νοσήσει από κορωνοϊό COVID-19 και έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των είκοσι (20) ημερών και μικρότερο των εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την ημερομηνία διάγνωσής τους ως θετικού κρούσματος κατόπιν διεξαγωγής εργαστηριακού ελέγχου, ή δ) είχαν διαγνωσθεί αρνητικοί είτε σε εργαστηριακό έλεγχο για κορωνοϊό COVID-19 με τη μέθοδο PCR που έχει διενεργηθεί με τη λήψη στοματοφαρυγγικού ή ρινοφαρυγγικού επιχρίσματος, είτε σε εξέταση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid test). Ο εργαστηριακός έλεγχος νόσησης διενεργούνταν δύο (2) φορές εβδομαδιαίως έως σαράντα οχτώ (48) ώρες πριν από την Τρίτη και την Παρασκευή αντίστοιχα. Η δαπάνη για τη διενέργεια του εργαστηριακού ελέγχου βάρυνε αποκλειστικά το φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία. 4. Κατά την έναρξη ή τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο διδάσκων κάθε μαθήματος δύνατο να ζητήσει την επίδειξη του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης ή αρνητικού εργαστηριακού διαγνωστικού ελέγχου κάθε παρευρισκόμενου φυσικού προσώπου σε χώρους όπου διεξάγεται η εκπαιδευτική διαδικασία. Στα εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις, ο διδάσκων παρακολουθούσε υποχρεωτικά την τήρηση των παραπάνω

προϋποθέσεων, που εφαρμόζονταν ανά περίπτωση, για τη συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η επίδειξη πραγματοποιούνταν με ταυτόχρονο έλεγχο ταυτοπροσωπίας του φυσικού προσώπου (φοιτητική ταυτότητα ή αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο).

5. Εάν διαπιστωνόταν η μη πλήρωση μιας εκ των προϋποθέσεων (σημεία 3, 4 παραπάνω) για τη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία με φυσική παρουσία ο διδάσκων κάθε μαθήματος ή προσωπικό στο οποίο είχε ανατεθεί η εν λόγω αρμοδιότητα υποχρεούνταν να αποκλείει τον φοιτητή από την είσοδό του στον χώρο όπου πραγματοποιούνταν η εκπαιδευτική διαδικασία.

6. Κάθε κρούσμα (φοιτητής, μέλος ΔΕΠ, μέλος του διοικητικού προσωπικού) ανακοινωνόταν υποχρεωτικά στον υπεύθυνο εφαρμογής του σχεδίου/πρωτοκόλλου διαχείρισης πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος, ο οποίος προέβαινε στις προβλεπόμενες ενέργειες σύμφωνα με το πρωτόκολλο, ανακοινώνοντάς το στον Ε.Ο.Δ.Υ. ως αρμόδιο φορέα ιχνηλάτησης, και στην Επιτροπή Προστασίας Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Σε κάθε περίπτωση ύποπτου περιστατικού, γινόταν υποχρεωτικά εκτίμηση του κινδύνου για πιθανές επαφές κρούσματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές και τον Ε.Ο.Δ.Υ., υποδεικνύονταν τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν ανά περίπτωση, ενώ σε κάθε περίπτωση επιβεβαίωσης του κρούσματος πραγματοποιούνταν άμεσα απολύμανση των χώρων και του εργαστηριακού ή λοιπού εξοπλισμού, που ήρθε σε επαφή το κρούσμα, λαμβάνονταν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα θέσης υπό περιορισμό/καραντίνα του κρούσματος (σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις οδηγίες του Ε.Ο.Δ.Υ.) προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η εκπαιδευτική διαδικασία της ακαδημαϊκής μονάδας.

7. Ο Πρόεδρος κάθε Τμήματος ήταν υπεύθυνος για την ορθή και ενιαία εφαρμογή των μέτρων κατά το μέρος που αφορά στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος.

8. Η χρήση προστατευτικής μάσκας (απλής χειρουργικής ή υφασμάτινης με κατάλληλες προδιαγραφές) ήταν υποχρεωτική, για όλα τα φυσικά πρόσωπα: α) σε όλους τους χώρους που πραγματοποιούνταν δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία των Α.Ε.Ι., β) σε όλους τους εσωτερικούς χώρους των Α.Ε.Ι. και τους εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους φοιτητικών εστιών, και γ) σε όλους εξωτερικούς χώρους των Α.Ε.Ι. που παρατηρούνταν συνωστισμός.

9. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές έπρεπε να αποχωρούν άμεσα από τις αίθουσες διδασκαλίας. Ο διδάσκων παρέμενε στην αίθουσα μέχρι να αδειάσει η αίθουσα από τους φοιτητές. Οι αίθουσες έπρεπε παραμένουν άδειες για τουλάχιστον 15 λεπτά μεταξύ των μαθημάτων.

10. Οι πόρτες και τα παράθυρα των αιθουσών διδασκαλίας θα έπρεπε να παραμένουν ανοιχτά καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος και κατά το διάλειμμα.

11. Συνίστατο τα μαθήματα των 2 ωρών να διαρκούν 1 ώρα και 30 λεπτά (χωρίς διάλειμμα) και τα μαθήματα των 3 ωρών να διαρκούν 2 ώρες (χωρίς διάλειμμα).

Η διενέργεια εξετάσεων κατά την εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 (γραπτές ή προφορικές)

πραγματοποιήθηκε με φυσική παρουσία με τα ακόλουθα μέτρα προστασίας: α) η συμμετοχή στα εξεταζόμενα μαθήματα πραγματοποιούνταν υποχρεωτικά με έλεγχο ταυτοπροσωπίας των φοιτητών/τριών και παράλληλη επίδειξη:

- είτε πιστοποιητικού εμβολιασμού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 746/08.01.2022 (Β' 32) Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως αυτή εκάστοτε ίσχυε.
- είτε πιστοποιητικού νόσησης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 746/08.01.2022 (Β' 32) Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως αυτή εκάστοτε ίσχυε.
- είτε βεβαίωσης αρνητικού εργαστηριακού ελέγχου κατόπιν διεξαγωγής μοριακού τεστ (PCR) έως εβδομήντα δύο (72) ωρών ή γρήγορου τεστ αντιγόνου (rapid) έως σαράντα οχτώ (48) ώρες πριν την προβλεπόμενη ώρα έναρξης της εξέτασης του μαθήματος.

β) η χρήση προστατευτικής μάσκας ήταν υποχρεωτική καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης για όλους/ες τους/τις συμμετέχοντες/χουσες σε αυτή. Υπήρχε σύσταση για χρήση μάσκας υψηλής αναπνευστικής προστασίας (FFP2 ή KN95) ή εναλλακτικά διπλής μάσκας.

3. Φοιτητές/τριες που νοσούσαν με λοίμωξη, δεν θα συμμετείχαν στις εξετάσεις για όσο χρονικό διάστημα βρίσκονταν σε απομόνωση σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον υγειονομικό πρωτόκολλο απομόνωσης. Η απουσία τους λόγω νόσησης έπρεπε να τεκμαίρεται μέσω της καταγραφής τους στην πλατφόρμα edupass.

Οι συγκεκριμένοι/νες φοιτητές/τριες εξετάζονταν στα μαθήματα στα οποία υποχρεωτικώς απουσίαζαν, σε άλλη ημερομηνία με επιμέλεια του διδάσκοντος.

10. Συμπεράσματα και Σχέδια Βελτίωσης

Αναφερθείτε σε συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και ενίσχυση των θετικών με καθορισμένες προτεραιότητες. Σε ποιο βαθμό έχουν ληφθεί υπόψη οι παρατηρήσεις Εξωτερικών Αξιολογήσεων / Πιστοποιήσεων

Τα κυριότερα θετικά σημεία του Τμήματος Νοσηλευτικής, συνδέονται με τα εξής θέματα:

Σε σχέση με την αναπτυξιακή προοπτική του Τμήματος

- Το Τμήμα έχει υψηλή ζήτηση μεταξύ των υποψηφίων στις Πανελλαδικές εξετάσεις.

Σε σχέση με το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος

- Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών τομέων, όπως Νοσηλευτική, Ιατρική, Βασικές Επιστήμες και Πληροφορική.
- 9 είναι Νοσηλευτές ενώ τα άλλα 2 μέλη ΔΕΠ καλύπτουν πολύ σημαντικά πεδία στο χώρο της φροντίδας υγείας όπως είναι η πληροφορική της υγείας και οι βασικές επιστήμες υγείας.
- Η αναμονή διορισμού ενός νέου μέλους ΔΕΠ υψηλών ακαδημαϊκών προσόντων στη Βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή θα ενδυναμώσει περαιτέρω την εξέλιξη του τμήματος ερευνητικά και εκπαιδευτικά.
- Η εφαρμογή και ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο πρόγραμμα σπουδών αλλά και τις συνεργασίες σε νέους ερευνητικούς τομείς (Evidence Based Nursing, κλπ).
- Το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 αποτέλεσε έτος σταθμό για τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε αριθμό δημοσιεύσεων (43 δημοσιεύσεις).

Σε σχέση με το πρόγραμμα σπουδών και την εκπαιδευτική διαδικασία

- Οι φοιτητές δηλώνουν συστηματικά πολύ υψηλά επίπεδα ικανοποίησης από τους καθηγητές και από την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το τμήμα παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της Νοσηλευτικής Επιστήμης, αφουγκράζεται τις ανάγκες των φοιτητών και της αγοράς εργασίας και προσάρμοσε το πρόγραμμα σπουδών εισάγοντας καινοτόμα μαθήματα στο ΠΠΣ όπως μεταξύ άλλων, η Εξατομικευμένη Φροντίδα-Νοσηλευτική Ακριβείας, η Βιοϊατρική Περιβαλλοντική Νανοτεχνολογία, η Περιβαλλοντική Υγεία, τα Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας, τα οποία θα αποτελέσουν πεδίο ερευνητικής αιχμής μελλοντικά.
- Στο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος υπάρχει κατεύθυνση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν επιτυχώς 4 από τα μαθήματα

παίρνουν, βάση νόμου, πιστοποίηση γνώσεων χειρισμού Η/Υ για διαγωνισμούς Δημοσίου.

- Η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και με την εφαρμογή της κλινικής άσκησης των φοιτητών σε δύο μεγάλα νοσοκομεία και σε πλήθος δομών στην κοινότητα (Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Ηρακλείου, Βενιζέλειο Νοσοκομείο Ηρακλείου, Κέντρα Υγείας, προγράμματα 'Βοήθεια στο Σπίτι' κ.ά.)

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία συνδέονται με τα εξής θέματα:

- Η μείωση του εκπαιδευτικού προσωπικού μετά από συνταξιοδότηση ή μετακίνηση με παράλληλη μεγάλη αύξηση του αριθμού των φοιτητών δημιουργεί μη επαρκείς συσχετίσεις ΔΕΠ και φοιτητών.
- Ο φόρτος εργασίας του μονίμου εκπαιδευτικού προσωπικού είναι μεγάλος λόγω των εκπαιδευτικών απαιτήσεων, των διοικητικών υποχρεώσεων, των ερευνητικών προγραμμάτων, την εργαστηριακή εκπαίδευση στον κλινικό χώρο και στον χώρο της κοινότητας με αποτέλεσμα οι εκπαιδευτικοί να συμπληρώνουν ωράριο πολύ πέραν του από το νόμο απαιτούμενο.
- Σημαντική είναι η μείωση των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών λόγω οικονομικών δυσκολιών του Υπουργείου Παιδείας με αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγάλων ομάδων φοιτητών στους εργαστηριακούς χώρους.
- Η μείωση του αριθμού των διοικητικών υπαλλήλων επιβαρύνει την εξυπηρέτηση των σπουδαστών σε θέματα διεκπεραίωσης διοικητικών υποθέσεων που τους αφορούν.

Από όλα τα παραπάνω που έχουν αναφερθεί είναι φανερό ότι το τμήμα Νοσηλευτικής βρίσκεται στη σωστή πορεία προς την επίτευξη των στόχων και των σκοπών του.

Επιπρόσθετα, αξίζει να αναφερθεί ως αντιστάθμισμα στο μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ ότι κατά το έτος αναφοράς το τμήμα ενισχύθηκε με ανάθεση αυτοδύναμης διδασκαλίας μαθημάτων στα πλαίσια του έργου με τίτλο «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού». Ωστόσο, ο αριθμός του διοικητικού προσωπικού έχει μικρός παρά τις εισηγήσεις του τμήματος για ενίσχυσή του ως προς αυτόν τον τομέα, καθώς επίσης ο μεγάλος αριθμός φοιτητών σε αναλογία με το διδακτικό προσωπικό παραμένει ένα πρόβλημα υπαρκτό.

Αξιοσημείωτη επίσης είναι η προσφορά Β' και Γ' Κύκλου σπουδών από το τμήμα Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ. Συγκεκριμένα, από το 2017 ιδρύθηκε το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις Επιστήμες Υγείας» - MSc (Master of Science) in «Advanced Clinical Practice in Health Sciences», ενώ από το

2019 μετά από την πανεπιστημιοποίηση του ιδρύματος το τμήμα ως Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ πλέον προσφέρει και Γ' κύκλο σπουδών με σημαντικό αριθμό Υποψήφιων Διδακτόρων στο δυναμικό του.

Όσον αφορά στην ενίσχυση της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των μελών ΔΕΠ, έχει παρατηρηθεί σημαντική προαγωγή αυτής γεγονός που αποδεικνύεται και από ποσοτικούς δείκτες που καταγράφονται ετησίως από το τμήμα στα πλαίσια της περιοδικής αποτίμησης της ερευνητικής δραστηριότητας, του δημοσιευμένου έργου των μελών ΔΕΠ και της απήχυσής του στην διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Μια από τις άμεσες προθέσεις του τμήματος είναι η ίδρυση ενός θεσμοθετημένου ερευνητικού εργαστηρίου, το οποίο υπήρχε στο καθεστώς του ΤΕΙ αλλά στην παρούσα φάση βρίσκεται σε στάδιο επανίδρυσης. Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί ότι στη ΣΕΥ λειτουργεί διατμηματικό ερευνητικό εργαστήριο με συμμετοχή μελών ΔΕΠ του τμήματος Νοσηλευτικής.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξει ένα πιο οργανωμένο σχέδιο συστηματικής ενεργοποίησης των μελών ΔΕΠ με τοπικά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά κέντρα, διότι ενώ υπάρχει ατομικά σαφής ενεργητική συμμετοχή, φαίνεται ότι χρειάζεται κεντρικός συντονισμός από το τμήμα για βελτιστοποίηση του αποτελέσματος.